

Świerszcz Różański

NR 1/97
Miesięcznik

„Lichy to patriotyzm narodu, który by tylko pochwały znosił...”
Kazimierz Wyka
Dłatego też „róbmy swoje (...) może to coś da ? Kto wie ?”

Cena 50 gr

SESJA RADY MIEJSKIEJ

W związku z licznymi prośbami czytelników obrady z sesji przedstawiamy bardziej szczegółowo.

Sesja zwyczajowo rozpoczęła się od przyjęcia przez radnych protokołu z poprzedniej sesji Rady Miejskiej i przyjęciem porządku obrad. Już na samym początku sesji radny Ziemiński postawił wniosek by włączyć do porządku obrad sprawę mianowania pracowników urzędu gminy. W związku z tym, że temat ten nie został wcześniej przez radnych konsultowany i nikt z obecnych nie był do tego przygotowany wniosek po głosowaniu upadł. (temat dotyczy tzw. pracownika mianowanego tzn. takiego, który ma większe uprawnienia, trudniej go zwolnić z pracy, przysługują mu różne ulgi, dodat-

cd. na str.2

Środowiskowa Edukacja Ekologiczna

Ekologia, ekologia ... Ekologiczne proszki do prania, ekologiczne nawozy, ekologiczne płyny do mycia naczyń, ekologia w sęmie, w urzędzie, w szkole, era ekologii. A z drugiej strony: projekty budowy autostrad, progów na Wiśle, strzelanie do wilków, wycinanie drzew w najbliższym otoczeniu, oraz różne inne takie „przedsięwzięcia”. Cały system oddzielający człowieka od przyrody: radio, telewizja, kultura masowa, wielkie koncerty produkcyjne tanie, szybkie i niezdrowe jedzenie, tysiące, miliony samochodów produkujących spaliny i hałas, mit postępu i nowoczesności, mit hegemonii człowieka nad przyrodą - bardzo

cd. na str.7

KONKURS

NA ZAGOSPODAROWANIE ODPADÓW NA TERENACH WIEJSKICH

Gmina Różan przystąpiła do konkursu na zagospodarowanie odpadów na terenach wiejskich. Jest szansa na wygranie ok. 10 mld starych złotych. Konkurs na terenie gminy ma przebiegać w czterech etapach. Planuje się przeprowadzenie konkursów w ramach których zostanie wyłoniona wieś, która będzie posiadała najczystsze zagrody wiejskie i zbierze najwięcej surowców wtórnych. Zamierza się opracowanie regulaminu konkursu i przeznaczenie środków finansowych dla zwycięzców. Organizacja zbiórki odpadów będzie poprzedzona szeregiem spotkań ze społeczeństwem wsi na terenie których będą zlokalizowane wiejskie punkty gromadzenia odpadów. Na spotkaniach wyjaśniać się będzie zasady i mechanizmy zbiórki. Odpady będą zbierane z kontenerów które będą rozstawione w trzech punktach:

- we wsi Chrzczonki - dla miejscowości Chrzczonki, Miłony, Szygi.
 - we wsi Załęże Wielki - dla miejscowości Załęże Wielkie, Załęże Gartki, Załęże Sędzięta i Załęże Eliasze.
 - we wsi Dyszobaba - dla wsi Dyszobaba.
- Ewentualną wygraną planuje się przeznaczyć na przyspieszenie budowy gminnego wysypiska odpadów komunalnych i budowę wiejskich punktów gromadzenia odpadów.

na podst. inf. z UG. opr.K.Kruszewski

DYSTERYBUCJA GAZU

06-230 Różan ul. Słoneczna 12 tel. 669-500

OFEROWANE BUTLE

K. Książak

GAZY TECHNICZNE

- tlen, acetylen, dwutlenek węgla i inne
- Niskie ceny!

W związku z dużą ilością butli czerwonych, nielegalizowanych, na terenie Różana i okolic, GASPOL wprowadza butle niebieskie

BUTLA NIEBIESKA TO BUTLA BEZPIECZNA

- posiada nowoczesny zawór odcinający gaz, zapewniający bezpieczeństwo użytkownikowi
- GASPOL legalizuje i konserwuje butle niebieskie a klient kupuje bezpieczny produkt
- Klient nie ponosi żadnych dodatkowych opłat przy zamianie butli czerwonej na niebieską

UWAGA!

Butla czerwona bez ważnej legalizacji (data legalizacji bita na tabliczce znamionowej) jest niebezpieczna i powinna być wycofana z obiegu!!!

BEZPIECZNE PODŁĄCZANIE BUTLI 11kg:

1. Butli plastikową zainstaluj tylko w momencie podłączenia butli.
2. Sprawdź czy uszczelnia jest w miejscu zaworu.
3. Przytrzymaj reduktor, nie dotykaj matrycy na silu.
4. Odczytaj numer butli jeden obrót - nie wyciąć.
5. Sprawdź szczelność podłączenia reduktora z butlą za pomocą roztworu mydlanej wody - pęcherzkiem.
6. Jeśli poczujesz zapach gazu, natychmiast zamknij zawór i natychmiast skontaktuj się ze swoim dostawcą.

MINIMALNA ODLEGŁOŚĆ BEZPIECZEŃSTWA

1,5 m od powierzchni promieniotwórczych ciepła (grzejniki, piece itd.) z wyjątkiem samej kuchni

1,0 m od źródeł prądu (łazienka, garaż, wyciecznik)

cd. ze str. 1

ki, krótko mówiąc burmistrz ma mniejsze sposoby oddziaływania na pracę takiego pracownika, obecnie pracownikami mianowanymi jest Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego i Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej). Rada przyjęła porządek obrad zaproponowany przez przewodniczącego.

Pierwszym z punktów porządku obrad było sprawozdanie z działalności Zespołu Obsługi Ekonomiczno-Administracyjnej Szkół i Przedszkola które przedstawiła H.Chelstowska.

ZOEASiP zatrudnia 3 pracowników i obsługuje trzy placówki oświatowe: Publiczną Szkołę Podstawową w Różaniu wraz ze szkołami filialnymi w Załużu i Załężu, Publiczną Szkołę Podstawową w Dzbędzu oraz Przedszkole Samorządowe w Różaniu. Budżet przyznany szkołom na 1996 r. wynosił 1.036.165 zł. i w 100% został wykorzystany. 83,7% budżetu to wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń. W szkole w Różaniu uczy się 568 uczniów, w Załużu 16 uczniów, w Załężu 11 uczniów a uczy ich 38 nauczycieli. Do Publicznej Szkoły podstawowej w Dzbędzu uczęszcza 53 uczniów których uczy 7 nauczycieli. Do Przedszkola Samorządowego uczęszcza 132 dzieci i opiekuje się nimi 11 nauczycielek. Obsługa przedszkola liczy 8 osób. Budynki szkolne i przedszkola wymagają remontów. Na rok 1997 zaplanowano: naprawę dachu na szkole w Różaniu, wymiana oświetlenia w klasach starego skrzydła szkoły, malowanie kilku sal lekcyjnych, naprawa dachu w Załużu i wymiana wykładziny na korytarzu oraz wybudowanie ubikacji w Załężu, wydzielenie pomieszczenia na pokój nauczycielski w Dzbędzu i wymiana wykładziny na korytarzu. Dyr H.Chelstowska uważa, że jest jeszcze bardzo wiele innych pilnych remontów poprawiających bezpieczeństwo uczniów i estetykę szkół i przedszkola. Bardzo ważnym jest zakup pomocy naukowych, audiowizualnych i biurowych. Po kilkumiesięcznych doświadczeniach związanych z prowadzeniem ZOEASiP stwierdziła, że fizyczną niemożliwością jest prowadzenie przez sekretarkę zadań dotyczących prowadzenia kancelarii oraz spraw kadrowych i kasy dla 80 osób z podległych placówek i proponuje by Rada Miejska rozpatrzyła ponownie sprawę kadrowe zespołu.

Pytania i zapytania skierowane do dyr.H.Chelstowskiej

Radny Ziemiński - W związku z trudnościami i obciążeniem sekretarki czy nie zasadnym byłby powrót do pracy pracownicy uprzednio zwolnionej z ZOEASiP? Co robi szkoła w materii zeszłorocznych tragedii w szkole?

Radny Zalewski - Czy nie należałoby uruchomić w szkole kółka matematycznego?

Radny Janczewski - Istnieją fundacje, czy czynione są starania o pozyskanie z tych źródeł środków na zakup komputerów dla szkół?

Odpowiedzi.

Szkoła bazuje na środkach, które otrzymuje z budżetu gminy i tam należałoby szukać odpowiedzi na pytanie o kółko matematyczne. Sprawa powrotu do pracy osoby zwolnionej to kwestia rady gminy, gdyż wiąże się ze znalezieniem środków na ten cel. W szkole prowadzone są zajęcia profilaktyczne „7-kroków” dla klas VIII, pogadanki, baczniej obserwuje się uczniów, częściej organizowane są spotkania z rodzicami, zainstalowano skrzynkę pytań do której uczniowie anonimowo wrzucają karteczki z pytaniami do władz szkolnych, działa psycholog-pedagog. Generalnie szkoła ma pomagać a nie wyręczać rodziców w wychowaniu dziecka. Czynione są starania o pozyskanie funduszy z różnych organizacji na skomputeryzowanie szkoły, ale jest to sprawa długofalowa i jeszcze nie

ma żadnych rezultatów.

Następnym punktem sesji było sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Upowszechniania Kultury w Różaniu, które przedstawiła J.Kołodziejczyk.

Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w Różaniu od 5 lat działa na bazie połączenia Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej i Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury a od 1995 roku w skład GOUK wchodzi również Ośrodek Edukacji Ekologicznej. GOUK prowadzi swą działalność w dwóch budynkach - Domu Kultury przy ul.Mickiewicza i Biblioteki Publicznej przy ul.Warszawskiej. Ogólna powierzchnia użytkowa obu placówek wynosi 610 m². Placówki w dostatecznym stopniu wyposażone są w sprzęt potrzebny do ich działalności. W roku 1996 na obu budynkach przeprowadzono remonty dachów. Biblioteka Publiczna posiada zbiory biblioteczne liczące 25033 wol. oraz 884 zbiory specjalne, które stanowią płyty gramofonowe, kasy i videokasy. U usług biblioteki skorzystało 771 czytelników co stanowi 16% ogółu mieszkańców naszej gminy. W roku 1996 zakupiono 359 nowych książek za sumę 2355 zł. Przy GOUK działają stałe zespoły i kluby: dziecięcy zespół żywego słowa „Bajdulinki”, liczący 16 osób (laureat Wojewódzkiego Przeglądu Zespołów Kolędniczych w Ostrołęce), zespół muzyczny „Beand Bend”, zespół muzyczno wokalny (bez nazwy) i dziecięcy zespół muzyczno-wokalny. Ponadto z sal na próby odpłatnie korzysta dodatkowo 4 zespoły muzyczne. GOUK prowadzi również działalność wydawniczą. Już czwarty rok jest wydawcą „Świerszcza Różańskiego”, a w roku 1996 wydał informator dotyczący działalności Ośrodka Edukacji Ekologicznej. Trwają prace końcowe nad informatorem o Różaniu. Ośrodek kultury prowadzi naukę gry na instrumentach muzycznych; w każdą środę spotyka się Klub Seniora a w czwartki Klub AA. W roku

cd. na str.8

W P A D K I I W Y P A D K I I

08.12.1996 - mieszkaniec Warszawy T.N. zawiadomił Komisariat Policji w Różaniu o włamaniu do jego domku letniskowego w miejscowości Dąbrówka. W wyniku śledztwa okazało się, że w okresie grudnia i stycznia 1996 roku dokonano włamań do 17 domów na terenach wsi Dyszobaba, Dąbrówka i Dzbędza. Ci sami złodzieje, mieszkańcy Ostrołęki, dokonali również kradzieży samochodu osobowego w Różaniu. Część łupów oraz samochód odzyskano.

30.12.1996 - mieszkanka Różana powiadomiła komisariat o groźeniu jej pobiciem i spaleniem domu. Panowie, którym się nie podobają pochodzą z gminy Czerwonka. Sprawa znalazła się u prokuratora.

16.01.1997 - w Różaniu we własnym domu powiesił się W.D.

11.02.1997 - Komisariat Policji w Różaniu został powiadomiony przez pracownika Gminnej Spółdzielni SCh, że ze stojącego na bazie GS samochodu ciężarowego Jelcz skradziono pompę wtryskową i rozrusznik wartości ok. 2 tys. zł.

11.02.1997 - W.L. zamieszkały w Warszawie poruszał się samochodem z fałszywym prawem jazdy. Sprawę skierowano do prokuratora.

Na podstawie inf. z KP w Różaniu
opr. k.k.

W kilku zdaniach jednym tchem

☞ Z dniem 1 marca 1997 roku działa w Różanie jednostka Państwowej Straży Pożarnej.

☞ *Jeśli posiadasz pojazd (motocykl lub samochód) którego, data produkcji nie przekracza 1959 roku (czyli jest pojazdem zabytkowym) spróbuj napisać podanie do Urzędu Gminy o umorzenie podatku od środków transportowych !*

Bierz darowiznę bez podatku !

Zapłać mniej !

Mysł, już tylko za 1996 rok możesz korzystać z darowizn !

Podatku od spadków i darowizn nie płaci się, jeżeli czysta wartość otrzymanych rzeczy lub praw majątkowych nie przekracza:

- 6100 zł, gdy obdarowanym przez nas jest małżonek, dziecko, wnuk, prawnuk, rodzic, dziadkowie, pradziadkowie, pasierb, zięć, synowa, rodzeństwo, ojczym, macocha i teście - czyli najbliżsi.
 - 4600 zł, gdy obdarowani przez nas są dziećmi rodzeństwa, rodzeństwem rodziców, rodzeństwem małżonków, małżonkami rodzeństwa.
 - 3100 zł, gdy obdarowanymi przez nas są osoby obce, nie należące do rodziny spadkobierców lub dalsi krewni.
- Ale pamiętaj do 15% twojego dochodu .**

☞ Zarządowi gminy udało się sprzedać byłą betoniarnię GS. Po przeprowadzeniu przetargów, które nie przyniosły rozstrzygnięcia dokonano sprzedaży ofertowej. Zgłosiło się 4 oferentów: Brym Krzysztof z ofertą 17 tys. zł, Grzegorzycy Andrzej z ofertą 2 tys. zł, Białobrzewski Stanisław z ofertą 25 tys. zł i Podlasiński Andrzej z ofertą 24 tys. zł. Zarząd sprzedał nieruchomość panu Stanisławowi Białobrzewskiemu.

☞ Stara „wyjomka”, czyli przedwojenna droga na stary most została dosłownie z dnia na dzień ogołocona z drzew. Sikorki donoszą, że dokonuje się tam kradzieży drzewa w biały dzień.

☞ Czy gmina będzie zwracać pieniądze pobrane od osób handlujących alkoholem za zezwolenia uprawniające do tego handlu ? Pewnie tak skoro jak się okazuje ustawa działa wstecz, a opłaty były pobierane bez odpowiednich przepisów wykonawczych. Jak się dowiedzieliśmy nieoficjalnie wojewodowie w niektórych województwach już nakazali zwrot nieprawnie zainkasowanych pieniędzy. Proponujemy osobom wprowadzonym w błąd o wyegzekwowanie odsetek za obracanie przez gminę cudzymi pieniędzmi.

☞ Jakiś nowobogacki nie szanujący przyrody lub nie mający pojęcia co to jest przyroda, pozbył się całej sterty śmieci ze swojej posesji i umieścił je w Strudze ok. 20 m od jej ujścia do Narwi. Sikorki donoszą, że to ktoś z osiedla za cmentarzem. Po zawartości tej sterty rupieci nietrudno będzie odpowiednim służbom gminnym ustalić szaleńca. A swoją drogą nie trudno mu się dziwić skoro dojazd do wysypiska miejskiego czasami graniczy z szaleństwem.

☞ W związku z plotkami jakoby Urząd Gminy zakupił kserokopiarkę dla Biblioteki Publicznej w Różanie uprzejmie donoszę, że kserokopiarka jest własnością Wojciecha Prusika, który pro-

wadzi tam działalność usługową. Jak to łatwo wymyślić bzdurę a ludzie tak łatwo tą bzdurą obracają.

☞ Zarząd Gminy w Różanie zaplanował a Rada Gminy przyjęła pomysł by doprowadzić do porządku 2 stare studnie głębinowe; zainstalować tam ręczne pompy do pompowania wody, ogrodzić siatką itp. Przypominamy, że istnieje jeszcze stara zapomniana studnia na rynku miasta i zwykła kręgową na ul. Rolnej. Im rów nież należałoby przywrócić dawną świetność. Tą na rynku proponujemy zaopatrzyć w piękną ozdobną pompę do pompowania wody by była atrakcją dla mieszkańców i turystów.

Trująca woda !

Wyniki badania wody przeprowadzone w dniu 10.02.1997 roku wskazują jednoznacznie, że woda w Różanie nie nadaje się do picia. W orzeczeniu badań wody podpisanym przez Kierownika Sekcji Higieny Komunalnej czytamy: „Jakość wody w badanym zakresie odbiega od wymagań zawartych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dn.31.05.1977r. w sprawie warunków jakim powinna odpowiadać woda do picia i na potrzeby gospodarstwa /Dz.U.Nr 18 poz.72 z późniejszymi zmianami/ ze względu na znaczne ilości manganu,.. Woda w chwili obecnej jest warunkowo dopuszczona do picia. Co to znaczy warunkowo? Sikorki mówią, że musi być dopuszczona do picia, gdyż nikt nie zamknie wodociągów miejskich i pozwoli by miasto zostało bez wody. Dlaczego nikt nie przedstawił opinii publicznej tych wiadomości i ludzie trują się dobrowolnie. Ilość manganu w wodzie przekroczyła 2-krotnie normę ! Piszę ten tekst 26 lutego 1997 roku jest godz. 19⁰⁰ woda do badań pobrana była 10 lutego, piję herbatę w której jest dwa razy więcej manganu niż powinno być i zastanawiam się co ja robię w tym mieście; promieniotwórczym, brudnym gdzie nie widzi się człowieka tylko nowe ulice, nowe chodniki, drogi i remizy we wsiach.(mangan działa podobno szkodliwie na mózg aaaa.....!)

☞ Jadąc szosą w kierunku Dzbęda na odcinku od targowicy do zakrętu na wysokości tzw. Grzędy wkraczamy w obszar oddziaływania wysypiska miejskiego. W związku z tym, że wiatry wieją prawie zawsze od składowiska odpadów promieniotwórczych cały teren poniżej składowiska w kierunku Narwi pokryty jest „folią i makulaturą”. Stan taki trwa już od dawna i nikt i nic nie jest w stanie tego stanu rzeczy zmienić. Ale zmiana nastąpi z chwilą uruchomienia wysypiska miejskiego w lasach wsi Mrocзки. Ciekawe czy tam również „folia i makulatura” się rozpanoszy.

zebrał K.Kruszewski

Zakład przeprasza

Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej przeprasza wszystkich Mieszkańców Różana za częste przerwy w dostawie wody w dniach 5 i 6 marca br. Uciążliwości te spowodowane były poważną awarią pompy na Ujęciu Wody.

*p.o. Kierownika Zakładu
(-) Tomasz Wnęć*

Pan Mieczysław Żytowiecki stały współpracownik i czytelnik „Świerszcza Różańskiego”, skarbnica wiedzy o historii Różana dostarczył nam przedwojenne zdjęcie z wizyty braci Adamowiczów w Różanie. Adamowiczowie lotnicy Józef i Bolesław; emigranci polscy zamieszkali w USA; 28-29 VI 1934 roku po 20 godz. lotu przelecieli Atlantyk na samolocie Bellaca „City of Warsaw”, z Harbour Grace do St. André w Normandii. W jaki sposób znaleźli się w Różanie? Czy zostali zaproszeni? Czy przyjechali do rodziny? Niestety tego nie udało się ustalić. Oprócz Adamowiczów na fotografii znalazła się prawie cała „śmietanka”, przedwojennego Różana.

KK

Siedzą od lewej: posterunkowy Just, ? prawdopodobnie kpt. Piorun, płk. Bieroński, płk. Rzedzicki, Adamowicz, ks. Chodkowski, Adamowicz, L. Chelstowski-burmistrz Różana, K. Strupczewski - aptekarz, A. Pachol-sędzia, Krzysztofik-kapelmistrz.

Stoją od lewej: posterunkowy Radziński, postać nieznana, posterunkowy Politowski, Rykowski-prac.sądowy, Chelchowski-woźny sądowy, Siedlecka-nauczycielka, Z.Strupczewska, A. Bonisławska z Grzesiem Czachorowskim na ręku, L. Solnicki-sek.zarządu miejskiego, I.Strupczewska, postać nieznana, T. Daszewski, Gołota-fryzjer, P. Łasica-nuczyciel, K. Kobrys(w muszce)-pisarz sądowy, postać nieznana, Cz. Miller-felczer, Mycke-kom.post.policji, A. Brzostek-woźny w magistracie, postać nieznana.

Różaniacy Znani nieznani

Maciej z Różana, z Tarnowa (ok. 1420 - 1467), kanclerz księcia mazowieckiego Bolesława IV. Pochodził z rodziny drobnoszlacheckiej osiadłej w mieście; ojciec miał na imię Wojciech. Maciej nie zdobył żadnego tytułu naukowego, piastował jednak wiele urzędów duchownych i świeckich. W r. 1438 był notariuszem publicznym z upoważnienia cesarskiego, w r. 1442 był pisarzem skarbu księcia mazowieckiego Bolesława IV za kanclerstwa Szczepana z Mniszewa. W tym czasie otrzymał od księcia trzy włóki wolne w Różanie, w n.r. nabył 30 włók w Tarnowie w pow. łomżyńskim, w rok później dokupił w tymże Tarnowie jeszcze 15 włók oraz otrzymał od księcia liczne przywileje dla siebie i dla swego stryja Stanisława Kędzierzawego. W r. 1444 Maciej został pisarzem ziemi ciechanowskiej i nabył w Ciechanowie w t.r. i w r.n. dwa siedliska. W 1445 książę dołączył mu do Tarnowa jeszcze jedną działkę, w t. r. otrzymał również Maciej dziesięcinę z Miastkowa w pow.

łomżyńskim. Maciej zgromadził też liczne beneficja: był plebanem makowskim (1443), czerskim (1449), kanonikiem warszawskim (ufundował w kolegiacie warszawskiej ołtarz w r. 1450) i płockim (1458). Z inicjatywy Macieja w r. 1449 sporządzono tłumaczenie na język polski statutów koronnych; jego rola w tej pracy została uwidoczniła na początku tekstu tłumaczenia, na barwnej iluminacji wyobrażony jest autor tłumaczenia Świętosław z Wojcieszyna oraz Maciej. W r. n. (1450) Maciej dokonał przekładu na język polski statutów książąt mazowieckich. Po śmierci Szczepana Mniszewskiego (10 IV 1452) Maciej został kanclerzem księcia, spotykamy go w tej roli IX 1453. Za czasów jego kanclerstwa przeprowadzono wielką pracę w kancelarii: przepisano dawne, zniszczone księgi Metryki Mazowieckiej książąt Janusza I i Bolesława IV (przepisane księgi zachowały się do dziś jako księgi 3 i 4 Metryki Kor.). Maciej zmarł w r. 1467. Egzekutorami jego testamentu byli dwaj kanonicy warszawscy: Paweł Gołębiowski i Marcin Nasierowski. W r. 1471 wspomniany jest w źródłach siostrzeniec lub bratanek Macieja, Marcin Kościeszka z Zagnanowa. Maciej z Różana jest wspominany w czasie studiów na Wydziale Prawa na wykładach z Historii Państwa i Prawa Polskiego.

M.Żytowiecki

cd.ze str.2

1996 samodzielnie lub we współpracy z innymi zorganizował wiele imprez kulturalnych. Były to między innymi: spektakl „Mały Książę” , „Jasełka”(przy współpracy Sióstr Misjonerek z naszej parafii), Przegląd Teatrzyków Dziecięcych, festyn z okazji Dnia Dziecka, Dni Różana, uczestniczył w spotkaniu z „Radiem dla Ciebie”, 2 spektakle „Tomcia Palucha”, Wieczera Wigilijna, konkursy recytatorskie, cykl imprez „Baw się razem z nami” i inne. W roku 1996 GOUK wypracował ponad 7 tys. dochodów własnych i przeznaczył je na remont dachu w bibliotece. W placówce zatrudnionych jest 7 pracowników, ośrodek nie zatrudnia sprzętaczki. Brakuje środków na przeprowadzenie remontu: kotłowni, wymiany stolarki okiennej, podłóg, malowanie budynku, brak jest wentylacji w sali widowiskowej i w kotłowni oraz w składach opałowych co było zaleceniem pokontrolnym Spółdzielni Pracy Kominiarskiej.

Pytania i zapytania skierowane do dyr GOUK J.Kołodziejczyk
Radny Olszewik - Proszę określić sumę wypracowaną z działalności gospodarczej?

Odpowiedź

Kwota wypracowana przez GOUK w 1996 roku jest dokładnie określona w sprawozdaniu które radni otrzymali.

W dalszej części porządku obrad sprawozdanie z działalności Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej przedstawił kierownik T.Wnęć.

Rok 1996 był dla ZGKiM rokiem pracowitym. W okresie od stycznia do marca działalność zakładu sprowadzała się głównie do odśnieżania dróg w mieście i na terenie gminy oraz do usuwania awarii wodociągowych, powstałych w wyniku zamarznięcia wodociągu. W okresie Świąt Wielkanocnych usuwaliśmy poważną awarię na ul.Cmentarnej. Z awariami wiązały się duże straty wody. Ze względu na zamarznięte odcinki wodociągu nie byli obciążeni za wodę mieszkańcy okolicznych wsi do których doprowadzony jest wodociąg a także mieszkańcy Różana, którzy zgłosili do zakładu fakt zamarznięcia przyłącza. W związku z tym wpływy ze sprzedaży wody były mniejsze. W marcu poddani zostaliśmy dwóm kontrolom: przez Urząd Kontroli Skarbowej oraz przez ZUS. Wynik kontroli był pomyślny w obu przypadkach. W drugim kwartale przystąpiliśmy do budowy nawierzchni na ul.Cmentarnej później Łazurowej, Tęczowej i Marzanny oraz Fortowej. W lipcu przystąpiliśmy do budowy odcinka wodociągu na ul.Słowackiego. We wrześniu zamontowaliśmy cztery zasowy na wodociągu na ul.Mickiewicza, ul.Przemysłowej oraz dwie na początku ul.Kościuszki. Pozwoli to nie odwadniać całego miasta w przypadku awarii. Do listopada zdążyliśmy zamontować wodomierze na poszczególne wsie co pozwoli kontrolować ilość wody płynącą w tych kierunkach i oszacować jej straty. W wyniku zakręcania zasuw na hydrantach zlokalizowanych na peryferiach miasta oraz we wsiach, zużycie wody spadło z ok.27 tys. w czerwcu do ok.18 tys. w lipcu. Hydranty te są wrywkowo kontrolowane. W ciągu roku woziliśmy żwir na drogi m. in. do Mroczk, Załęża, Chelst, Dąbrówki, Dzbęda i Załuża. Produkcja wody w roku 1996 wyniosła 228410m³ a za 119346m³ zapłacili odbiorcy. Straty wyniosły 109064 m³ co stanowi ok.90%. Trzeba powiedzieć, że silne mrozy w okresie Świąt Bożego Narodzenia spowodowały większe zużycie wody i jej marnotrawstwo. W grudniu przystąpiliśmy do reorganizacji zakładu.

Sprawozdanie z działalności finansowej ZGKiM przedstawiła księgowa pani Z.Modzelan omawiając poszczególne paragrafy finansowe. Zadłużenie zakładu na dzień 31.12.1996 r wyniosło około 80.000 zł z czego w nowym roku spłacono 17.000 zł.

Pytania do księgowej Z.Modzelan i kierownika T.Wnęć.

Radna Staniszevska - Dlaczego w dalszym ciągu są tak duże straty wody ?

Radny Kruszewski - Czy dokonana została inwentaryzacja wodociągu miejskiego ?

Radny Ziemiński - Ile osób jest zatrudnionych w zakładzie w rozbiciu na pracowników fizycznych i umysłowych?

Radny Olszewik - Jakie działania oszczędnościowe są podejmowane w zakładzie ?

Radny Tański - Ile w 1996 roku zainstalowano wodomierzy ?

Strzelecki Stanisław - Dlaczego we wsi Podborze mieszkańcy otrzymali podwójne kwity obciążające za wodę w jednym terminie a następnie w innym, za tą samą ilość wody ?

Radny Muszyński - Miał wątpliwości co do zasadności paragrafu 21w sprawozdaniu „nagrody i wydatki nie zaliczane do wynagrodzeń”, na co przeznaczono środki w wysokości 2.793 zł.

Odpowiedzi

W roku 1996 zmniejszono straty o ok.1000m³ wody za co obciążono mieszkańców Różana. Straty wynikają jednakże z tego, że mieszkańcy w zimie celowo odkręcali wodę by nie zamarzły przyłącza. Szczegółową kontrolę wodociągu i przeprowadzenie inwentaryzacji planuje się do 15 marca co pozwoli dowiedzieć się kto nieuczciwie korzysta z wodociągu. Zatrudnienie w zakładzie kształtuje się na poziomie 20 osób w tym 5 pracowników umysłowych i 15 fizycznych. Pokwitowanie za wpłacone pieniądze za wodę otrzymuje każdy odbiorca wody a następnie otrzymuje rachunek wystawiony przez ZGKiM - takie są obecnie przepisy prawne. Paragraf 21 w sprawozdaniu faktycznie nazywa się „nagrody i wydatki nie zaliczane do wynag., ale środki z tego paragrafu przeznaczane są na posiłki regeneracyjne i inne cele a paragraf 17 „zakł.fundusz nagr., - są to trzynastki.

Po głosowaniu radni jednogłośnie przyjęli sprawozdania gminnych jednostek organizacyjnych za rok 1996.

W dalszej części sesji przewodniczący zarządu gminy J.Pilcicki przedstawił projekt budżetu na rok 1997 proponowany przez zarząd. (budżet gminy na rok 1997 opublikujemy w następnym numerze ŚR).

Zapytania, wnioski i interpelacje postawione w problematyce budżetu.

Radny Ziemiński - Czy gmina otrzymałaby dotację na asfaltowanie drogi od przystanku autobusowego do skrzyżowania dróg we wsi Dyszobaba ? Dlaczego ten budżet jest znów dla miasta a nie dla wsi ?

Radny Janczewski - Wnioskuje by przesunąć środki w wys. 30 tys. zł. w dziale Transport i przeznaczyć je na budowę drogi Szygi-Prycanowo-Różan. Z której strony ul.Polnej zacznie się budowę kanalizacji ?

Radny Bełdycki - Wystąpił z wnioskiem popierającym budowę świetlicy wiejskiej w Dzbędu.

Peczyński Tadeusz - Zwrócił się z prośbą do Rady Miejskiej o przedłużenie nitki wodociągu na ul.Warszawskiej. Stara się o to już od 9 lat. Jest mieszkańcem Różana i nie może liczyć na środki z funduszu restrukturyzacji rolnictwa tak jak rolnicy mieszkający we wsiach. Podobne kłopoty miał z energią elektryczną, gdyż mieszka na końcu miasta. Zwrócił uwagę, że firma która w ubiegłym roku budowała chodniki na ul.Warszawskiej na końcu tegoż pozostawiła wielką dziurę w ziemi i trzeba by ją zasypać.

Radny Zalewski - Postawił wniosek o przeznaczenie 30 tys. zł z działu Transport na budowę ulic i chodników w mieście.

Jakubowska Celina mieszkanka Dzbęda - Naświetliła sprawę budowy świetlicy wiejskiej w Dzbędu. Wyjaśniła, że cegła z plano-

O orzechu włoskim.

Orzech włoski to bardzo dekoracyjne drzewo o cennym drewnie. Wszyscy wiemy, że uprawiamy je głównie dla smacznych owoców. Jest to jednak drzewo o czym nie wszyscy wiedzą bardzo szybko rosnące i bardzo żarłoczne. Potocznie uważa się, że w jego sąsiedztwie nic nie rośnie. Orzech włoski wydziela lotne substancje, hamujące wzrost innych roślin oraz dużą zawartość garbników w liściach. Zaciemnia on i wysusza teren, na którym rośnie, ogalając glebę z wielu składników pokarmowych. W naturze dorasta do 30 metrów, ma potężny pień i rozłożystą koronę. Orzech włoski należy do najgłębiej i najszerzej korzeniących się drzew owocowych. System korzeniowy orzecha rozpościera się na przestrzeni o 20% większej od rzutu jego korony. Dla drzewa, które jak przewidujemy, osiągnie średnicę około 6 m, trzeba zarezerwować co najmniej 34 m² terenu. W naszych ogrodach polecamy jednak odmiany szczepione które bardzo wczesnie wchodzą w okres owocowania i nie osiągają tak dużych rozmiarów.

Szybki i tani żywopłot.

Najszybszymi i najtańszymi roślinami żywopłotowymi są siewki ałyczy czyli śliwy wiśniowej. Roślina ta jest stosowana w szkółkach drzew owocowych jako podkładka pod śliwy, morele czy brzoskwinie. Najlepiej rozmnażać ją z nasion, ponieważ nie atakują jej choroby wirusowe. W szkółkach kosztuje około 30-40 groszy. Jeśli chcemy sami wyprodukować ałyczę musimy nazbierać dojrzałych owoców, wyjąć z nich pestki i poddać je stratyfikacji. Polega to na trzymaniu nasion przez 2-3 miesiące w wilgotnym piasku, o temperaturze zbliżonej do zera. Gdy dojrzeją - wysiewamy je na grządkę. Po wejściu roślin trzeba je pielęgnować, odchwaszczając i podlewać a na jesieni wysadzić na miejsce przeznaczenia. By uzyskać żywopłot z ałyczy sadzimy rośliny w rzędki, w rozstawie co 30 cm. Zaraz po posadzeniu przycinamy młode rośliny na wysokość 15 cm, aby się rozkrzewiły. Po jakimś czasie zabieg ten powtarzamy, aby uzyskać odpowiednio gęsty żywopłot.

Ałyczna rośnie dobrze na każdej, w miarę żyznej glebie. Jej dodatkowym atutem są ciernie, chroniące ogród czy posesję przed nieporządanyimi gośćmi. Starsze żywopłoty wyglądają bardzo efektywnie w okresie kwitnienia i owocowania.

Niezamarzający płyn w instalacji c.o.

Niezamarzający płyn stosowany do instalacji centralnego ogrzewania to ERGOLID C produkowany przez Zakłady w Boryszewie k/Sochaczewa. Może on być stosowany w instalacjach c.o. wykonanych ze stali i miedzi, zasilanych z indywidualnych źródeł w budownictwie jednorodzinym. Instalacja ta powinna być szczelna i nie może mieć żadnego połączenia z instalacją wody użytkowej (nawet przez wymiennik). Preparatu nie wolno rozcieńczać,

dlatego też należy wymienić całą wodę w instalacji na płyn. Produkowany on jest w dwóch wersjach:

- Ergolid C/A który, nie zamarza do -20°C

- Ergolid C/B który, nie zamarza do - 10°C

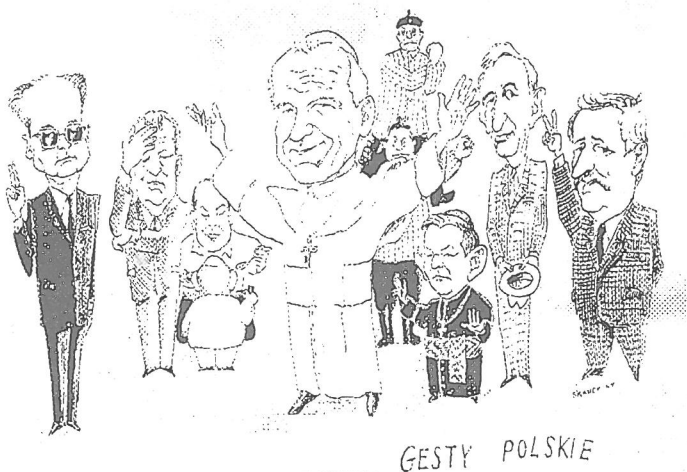
Preparat można kupić w cenie około 190 zł za litr za beczkę pojemności 100 litrów.

opr. na podstawie m.Murator

K.Kruszewski

10 Przykazań Szczęśliwego Człowieka

1. Człowiek rodzi się zmęczony i żyje aby odpocząć.
2. Kochaj swe łóżko jak siebie samego.
3. Odpoczywaj w dzień abyś mógł spać w nocy.
4. Jeżeli widzisz kogoś odpoczywającego - pomóż mu.
5. Praca jest męcząca.
6. Co masz zrobić dziś, zrób pojutrze - będziesz miał dwa dni wolnego.
7. Jeżeli zrobienie czegoś sprawia ci trudność - pozwól to zrobić innym.
8. Nadmiar odpoczynku nigdy nikogo nie doprowadził do śmierci.
9. Kiedy ogarnia cię ochota do pracy, usiądź i poczekaj aż ci przejdzie.
10. Praca uszlachetnia - lenistwo uszczęśliwia.

BUDOWA GARAŻU

Przepisy prawa budowlanego dość szczegółowo określają warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać obecnie budowane garaże. Szczegółne wymagania dotyczą garaży trwale połączonych z budynkiem mieszkalnym.

Formalności

Pamiętajmy, że budowę garażu dla samochodu osobowego można rozpocząć dopiero po uzyskaniu pozwolenia na budowę. Projekt garażu powinien spełniać warunki techniczne określone w przepisach prawa budowlanego.

Ogólne warunki techniczne

Garaż, który zamierzamy przeznaczyć do przechowywania i bieżącej, nie zawodowej obsługi samochodów osobowych powinien odpowiadać następującym wymaganiom:

cd. na str. 11

Z EKOLOGIĄ NA TY

Warto sprawdzić co dodano do żywności, którą kupujemy. Informacja na temat szkodliwych dodatków syntetycznych do żywności pochodzi z francuskiego laboratorium badawczego Villejuffer.

Barwniki
 E 100 nieszkodliwy - kurkumina
 E 101 nieszkodliwy - ryboflawina
 E102 Niebezpieczny - tartaksyna
 E 103 Zabroniony
 E 104 Podejrzany - żółć benzopirydrynowa
 E 105 Zabroniony
 E 110 Niebezpieczny - żółć pomarańczowa S
 E 111 Zabroniony
 E 120 Niebezpieczny koszelina, kwas karminowy
 E 121 Zabroniony
 E 122 Podejrzany - azorupina, nie dopuszczona w Polsce
 E 123 Bardzo Niebezpieczny - barwnik amoniakalny
 E 124 Niebezpieczny - róż koszelininowa
 E 125 Zabroniony
 E 126 Zabroniony
 E 127 Niebezpieczny - erytozyna, hamuje wzrost
 E 130 Zabroniony
 E 131 Rakotwórczy - błękit patentowy
 E 132 nieszkodliwy - indygotyna
 E 140 nieszkodliwy - chlorofil
 E 141 Podejrzany - związek chlorofilowy
 E 142 Rakotwórczy - zieleń lisaminowa 0
 E 150 Podejrzany - karmel
 E 151 Podejrzany - czerń brylantowa B.N.
 E 152 Zabroniony
 E 153 nieszkodliwy - węgiel drzewny
 E 160 nieszkodliwy - karotenoidy
 E 161 nieszkodliwy - ksantofil
 E 162 nieszkodliwy - betanina
 E 163 nieszkodliwy antocyjan
 E 170 nieszkodliwy - węgiel wapnia
 E 171 Podejrzany - dwutlenek tytanu, zabroniony w Polsce.
 E 172 Podejrzany - tlenki i wodorotlenki żelaza
 E 173 Szkodliwy - aluminium
 E 174 nieszkodliwy - srebro
 E 175 nieszkodliwy - złoto
 E 180 Podejrzany - pigment rubinowy
 Konserwanty
 E 200 nieszkodliwy - kwas sorbowy
 E 201 nieszkodliwy
 E 202 nieszkodliwy
 E 203 nieszkodliwy
 E 210 Rakotwórczy - benzoesan
 E 211 Rakotwórczy - benzoesan sodu
 E 212 Rakotwórczy - benzoesan potasu
 CDN.

Symbole podane powyżej znajdziemy na opakowaniach z żywnością.

Proszki do prania które polecamy ze względu na niską zawartość fosforanów.

- *Ariel bio power bez fosforanów* - producentem jest firma Procter & Gamble. Zawiera 0,003% fosforanów.
 - *Bambino bezdetergentowe* - producentem jest Pollena Lechia Poznań; zawartość fosforanów 0,03%.
 - *Natura EKO* - producentem jest Natura Finlandia; zawartość fosforanów 0,065%.
 - *Omo bez fosforanów* - producent Lever Polska S.A. Zawartość fosforanów 0,085%.
 - *Persil supra bez fosforanów* - producent Henkel Austria. Zawartość fosforanów 0,003%.

Proszki do prania których nie polecamy !

Pollena Regen Plus - producent Przedsiębiorstwo Chemi Gospodarczej Pollena Ścinawa. Zawartość fosforanów 5,75%.
Pollena 2000 TAED system color - producent Lever Polska S.A. Zawartość fosforanów 6,52%.
Pollena 2000 TAED system - producent Lever Polska S.A. Bydgoszcz.
Perwoll - producent Henkel S.A. Zawartość fosforanów 5,52%.
OMO color system - producent Lever Polska S.A. Zawartość fosforanów 6,41%.
LXI - producent Lechia Poznań. Zawartość fosforanów 9,43%.
Coral - producent Lever Polska S.A. Bydgoszcz. Zawartość fosforanów 6,48%.
Bryza Extra - producent Benckiser S.A. Nowy Dwór Mazowiecki. Zawartość fosforanów 5,51%.

CDN.
 na podst. For.Ekol.
 K.Kruszewski

cd.ze str.1

groźny, niebezpieczny mit.

Jeżeli ten niebezpieczny system nie legnie w gruzach w najbliższym czasie, a nic na to nie wskazuje, to może być naprawdę niewesoło.

Człowiek utracił kontrolę nad tym wszystkim, nad tym złowrogim demonem współczesności cywilizacji, miota się i poszukuje, sam nie wie już czego chce. Niezgodność interesów różnych grup ludzi, rządu, społeczności lokalnych, ciągła walka o władzę i maksymalizację zysków tylko pogłębia obecny kryzys. A cierpi nie tylko człowiek, cierpi również przyroda, której to człowiek jest częścią, a od której tak brutalnie się odgrodził. Świat oszalał ! Pędzi na złamanie karku, wprost do przepaści.

A czy tak musi być ? Na pewno nie. Musimy tylko wszyscy zacząć coś robić ku temu, aby ten zabójczy proces odwrócić. Pracować rzetelnie i skutecznie, nawet jeśli na początku nie będzie widać efektów. I musimy zrozumieć, że aby było zielono i pięknie na naszej planecie nie wystarczy kilka odgórných projektów czy konkursów, potrzebna jest głęboka rewolucja w umysłach ludzi i zmiana

cd. na str.9

cd. ze str.5

wanej w minionych latach budowy zostaje zwrócona przez mieszkańców wsi. Dokonywana będzie zbiórka środków na budowę i już zakupiono żwir. Być może otrzymają jakieś fundusze ze Spółdzielni Mleczarskiej z Ostrołęki - prowadzono takie rozmowy. W imieniu mieszkańców wsi Dzbądz uważa, że 10 tys. zł przeznaczonych w tym roku na budowę świetlicy to zbyt mało i zwraca się z prośbą o dofinansowanie tej inwestycji.

Tomasz Wnęć kierownik ZGKiM - Zwrócił się z pytaniem jakie były przesłanki by obniżyć dotację dla ZGKiM w Różanie.

Na pytania odpowiadał przewodniczący zarządu gminy J.Pilcicki.

W Dyszobabie od przystanku autobusowego do wsi jest droga gminna i tam można położyć asfalt na co otrzymalibyśmy dotację. W chwili obecnej realizowany jest program inwestycyjny przyjęty przez radę w latach wcześniejszych i jest on realizowany. W jednym przypadku odeszliśmy od niego a jest to budowa drogi do Prycanowa. Stało się tak dlatego gdyż zmieniły się warunki dofinansowywania przez agencje. Droga wiejska do Prycanowa na którą gmina otrzymalaby dotację zaczyna się w okolicy posesji pana Szufleńskiego. Do tego miejsca jest to ulica miejska a na jej budowę nie otrzymamy żadnych dotacji. Poza tym na ulicy Polnej w tym roku należy położyć kanalizację na co otrzymamy dotację a następnie budować drogę. Zarząd stał na stanowisku, że nie będzie w tym roku budował odcinka asfaltowego od granic miasta do wsi Prycanowo. Prośba pani Jakubowskiej by dołożyć do budowy świetlicy we wsi Dzbądz jest słuszna, ale zarząd nie jest w stanie tej prośby w tym roku budżetowym spełnić. Mieszkańcy muszą sami zebrać środki. Bardzo wiele osób nie dokonało jeszcze przyłączenia się do kanalizacji miejskiej, bardzo duże są straty wody, jest wiele dzikich przyłączy do wodociągu i dlatego na wniosek komisji oświaty zarząd dokonał cięć budżetowych w zakładzie ZGKiM. Zakład zbyt mało czyni w tym temacie a tam powinien szukać oszczędności i zysków.

W tym roku zostanie rozpoczęta budowa wodociągu na końcówce ul.Poniatowskiego a być może w następnym to samo zrobimy na ul.Warszawskiej. Zarząd stał na stanowisku, że ważniejszą sprawą jest dokończenie wodociągu na ul.Poniatowskiego gdzie mieszka więcej ludzi a następnie przedłużenie nitki wodociągu na ul. Warszawskiej, gdzie mieszka mało osób.

W dalszej części dyskusji głos zabrał radny Brym stawiając wniosek by w dziale Kultura i Sztuka dokonać przesunięć i dołożyć do budowy świetlicy wiejskiej we Dzbędu 5 tys. zł. Radny Pawłowski apelował do radnych o gospodarność zwracając uwagę, że budowa drogi do wsi Mroczyki, gdzie korzystać z niej będzie kilku gospodarzy jest inwestycją chybioną. Poparł wniosek o przeznaczenie środków tam przeznaczonych na budowę chodników i ulic w mieście. Radny Kruszewski przedstawił radnym jak procentowo wzrósł budżet w stosunku do roku 1996. W związku z tym, że postawiono trzy wnioski, przewodniczący rady zarządził głosowanie. I tak w propozycjach budżetowych przedstawionych przez zarząd gminy rada dokonała następujących zmian. Przeznaczyła 30 tys. zł na budowę chodników i ulic w mieście i dokonała przesunięć w dziale Kultura i Sztuka dofinansowując budowę świetlicy w Dzbędu o 5 tys. zł. Następnie głosując podjęto uchwałę budżetową na rok 1997.

W dalszej części sesji podjęto uchwałę w sprawie ustalenia opłat za świadczenia Przedszkola Samorządowego w Różanie. Ustalono dzienną opłatę w wysokości 3.70 zł, która obejmuje:

-dzienny koszt produktów do przyrządzenia trzech posiłków - 2.70 zł.

-dzienny koszt przyrządzenia trzech posiłków - 1 zł.

Jeśli dziecko w przedszkolu korzysta z dwóch posiłków dziennie to stawka wynosi 3.16 zł w tym:

- dzienny koszt produktów do przyrządzenia dwóch posiłków - 2.16 zł

- dzienny koszt przyrządzenia dwóch posiłków - 1zł

Ustalono opłatę za korzystanie z przedszkola dziecka 6-letniego o pięciogodzinnym czasie pracy, które spożywa jeden posiłek dziennie na 0.88 zł. w tym:

- dzienny koszt produktów do przyrządzenia jednego posiłku - 0.55 zł

- dzienny koszt przyrządzenia jednego posiłku - 0.33 zł.

Nowością w tej tej uchwale oprócz wyższych stawek jest to iż za każdy dzień nieobecności dziecka w przedszkolu zwrotowi podlega tylko i wyłącznie koszt produktów do przyrządzania posiłków. I są to jedyne zwroty pieniężne jakie mogą otrzymać rodzice jeśli ich dziecko jest nieobecne w przedszkolu.

Następnie głos zabrała Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej C.Gołębiewska, która omówiła zasady przyznawania i zwrotu udzielanych świadczeń z zakresu zadań własnych gminy oraz odpłatności za usługi opiekuńcze. Usługi opiekuńcze przysługują nieodpłatnie jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza wysokości, o której mowa w ustawie o pomocy społecznej. Osoby nie spełniające tego warunku zwracają wydatki w stosunku procentowym w zależności od osiąganych dochodów netto na osobę. Zależności te zostały przedstawione w załączniku do uchwały. W celu ekonomicznego usamodzielnienia osoby lub rodziny można przyznać świadczenie w naturze lub formie pieniężnej. Pomoc w naturze sprowadza się do użyczenia maszyn i narzędzi stwarzających możliwość stworzenia własnego warsztatu pracy. Świadczenie pieniężne polega na przyznaniu jednorazowego zasiłku lub pożyczki nieoprocentowanej. Pożyczka może być umorzona w części do 30%, jeżeli przyczyni się to do osiągnięcia celów pomocy społecznej. Wydatki na pokrycie kosztów pogrzebu podlegają zwrotowi w całości z masy spadkowej jeżeli przysługuje zasiłek pogrzebowy z ubezpieczenia społecznego, wydatki pogrzebowe pokrywa się z tego zasiłku.

Rada jednogłośnie podjęła uchwałę w sprawie określenia szczegółowych zasad przyznawania i zwrotu udzielanych świadczeń z zakresu zadań własnych gminy oraz odpłatności za usługi opiekuńcze.

W dalszej części sesji podjęto uchwałę w sprawie powołania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do której weszli:

Zofia Łojewska - Przewodnicząca

Krzysztof Kępka - z-ca Przewodniczącej

Wiesława Olkowska - Sekretarz

Członkowie: Weronika Załęska, Teresa Staniszevska, Jerzy Daszewski, Marek Gamza, Daniela Bagińska.

Następnie uchwalono plan pracy Rady Miejskiej oraz przyjęto sprawozdania z z pracy Komisji za rok 1996 i przyjęto plany pracy na rok 1997. Przewodniczący poinformował radnych o udziale radnych w pracach Komisji i Rady w roku 1997. W związku z rezygnacją J.Chelchowskiego z mandatu radnego przewodniczący poinformował zebranych o ogłoszonych wyborach uzupełniających, które odbędą się w dniu 16 marca 1997 roku. Kandydatami do wyborów uzupełniających są: B.Kaczmarczyk i J.K.Skierkowski. Dalej radni przyjęli proponowaną odpowiedź urzędu na pismo z Naczelnego Sądu Administracyjnego w kwestii skargi do NSA mieszkańców sołectwa Dzbądz.

WOLNE WNIOSKI I ZAPYTANIA

Radny Tański - Proponuje by zarząd rozważył możliwość przejęcia przez samorząd Zakładu Opieki Zdrowotnej.

Odpowiadał burmistrz.

W chwili obecnej gminę na to nie stać. Analizując stan ZOZ w Różanie okazać by się mogło, że całe wyposażenie do ośrodka trzeba kupić nowe, gdyż to co jest to aparatura i sprzęt lat sześćdzie-

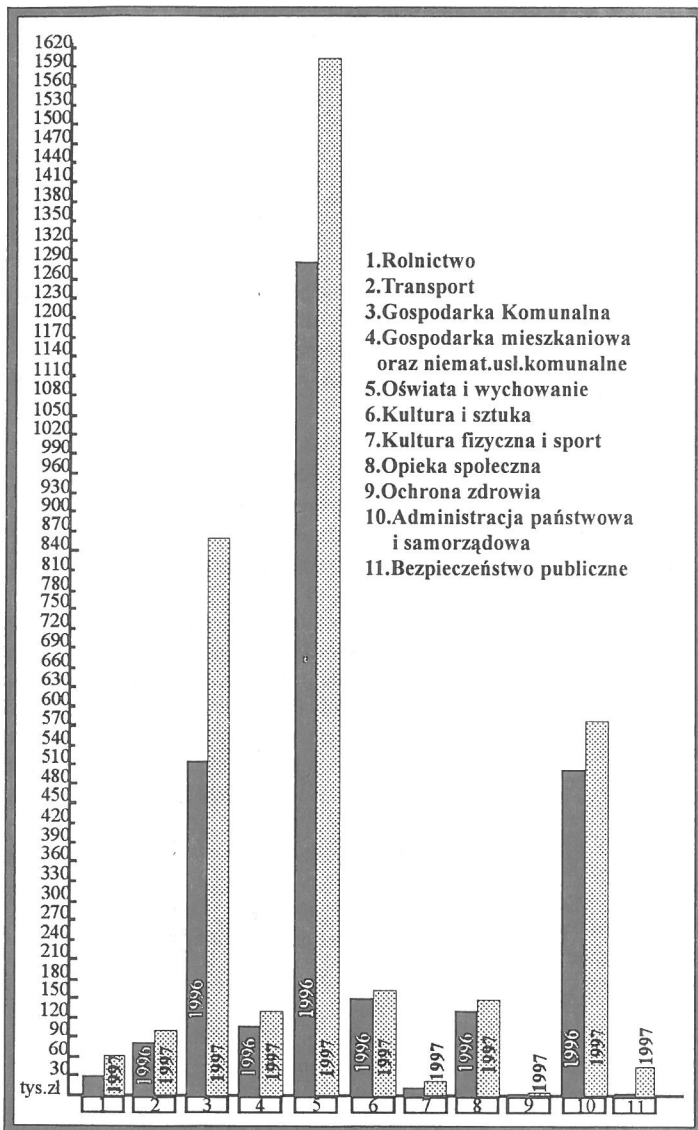
siątych. Przykładowo subwencje rządowe dla przejętej przez samorząd szkole podstawowej zostały tak obcięte, że w chwili obecnej brakuje tam około 10 tys zł. na płace i pochodne.

Radny Muszyński - Prośba do burmistrza by na spotkanie z pełnomocnikiem do spraw telefonizacji, które ma się odbyć w gminie zostali zaproszeni zainteresowani.

Na tym przewodniczący sesję trwającą z przerwami od 10⁰⁰ do 16⁰⁰ zakończył.

PS. Nie wszystkie wypowiedzi i ich sens da się przelać na papier dlatego przepraszam tych których wypowiedzi pominięciem, opacznie zrozumiałem lub nie tak odzwierciedliłem.

K. Kruszewski

Powyższy wykres obrazuje zależności jakie występują w budżecie uchwalonym przez radnych w 1996 roku (kolor czarny) do budżetu uchwalonego na 1997 rok (kolor szary). Przedstawione są działy główne występujące w budżecie gminnym. W następnym numerze „Świerszcza Różańskiego”, opublikujemy dokładny budżet z opisem na co w tym roku radni postanowili przeznaczyć społeczne pieniądze.

cd. ze str.7

ich stosunku do świata oraz przyrody, potrzeba porządku, oparte go nie na przymusie i chaosie, jakim jest współczesne państwo i promowana przez nie kultura, a nie dobrowolność i kształtowanie głębokiej świadomości ekologicznej. Pomocne w tym wszystkim mogą być rzeczy takie, jak np. promowanie „ franciszkańskiego „ nurtu wśród wyznawców chrześcijaństwa, prostota potrzeb życiowych i skromne bycie, zamiast bycia szybkiego, dążącego do sukcesu i wciąż nienasyconego. Wiem, że to bardzo trudne żądanie (to odwracanie zgubnych skutków „dobrodziejstwa „, naszej cywilizacji), ale tym niemniej nie można siedzieć z założonymi rękoma, bo nikt nic za nas nie robi. Sami musimy wziąć los naszej planety w swoje ręce i na nowo pokochać ją wielką, synowską miłością. Dużo ludzi już coś w tej sprawie robi - doceniamy ich i chwala im za to, jednak to ciągle za mało, ciągle to tylko krople w oceanie bezmyślnej konsumpcji i głupoty gatunku o trochę zaledwie większej objętości mózgu od innych zwierząt. Tylko krople, ale jak mówi przysłowie - cały ocean składa się z kropli, więc powoli, powolutku wierzę, że jednak w końcu nauczymy się żyć w pokoju i harmonii z naszą Matką Ziemią. Proponuję, aby każdy robił dla przyrody i dla dobrego życia to, co umie robić najlepiej i co leży w jego kompetencjach. Podstawą sukcesu w walce o ochronę przyrody jest świadomość, kultura osobista oraz podstawowa wiedza o otaczającym nas świecie. Gdy taki poziom osiągniemy jako społeczeństwo, przestaną istnieć niekontrolowane wysypiska śmieci, ustanie dzika wycinka drzew, ustanie dewastacja środowiska, wygasną wiosenne pożary suchych traw. Na osiągnięcie takiego stanu nie są potrzebne wielkie środki finansowe, o których mówi się mając na myśli ochronę środowiska. Początki takiej działalności można zauważyć w naszym mieście i gminie już od roku 1994. W następujących latach działalność ta była kontynuowana. Przede wszystkim przeprowadzono gruntowne sprzątanie terenu, co związane było z akcją „ Sprzątanie Świata - Polski „. Akcja ta daje wymierne i widoczne, choć szkoda, że są to krótkotrwałe efekty, a udział w niej bierze nie tylko młodzież szkolna, ale też zakłady pracy, organizacje społeczne i właściciele prywatnych posesji. Ze wszystkich przedsięwzięć i działań, jakie podjęto, bardzo ważną rolę w ochronie przyrody pełni podnoszenie świadomości mieszkańców. Czynimy to poprzez spotkania, wycieczki w teren, prowadzenie lekcji ekologicznych a także propagując i rozpowszechniając książki i czasopisma o tematyce ekologiczno - przyrodniczej, wideokaset, konkursy i turnieje wiedzy. Jeden z takich konkursów miał ostatnio miejsce w Różaniu 18 grudnia. Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w ramach działalności Ośrodka Edukacji Ekologicznej zorganizował turniej wiedzy ekologicznej pt. „Żyjmy z przyrodą w zgodzie „. Tematyka turnieju obejmowała: udzielenie odpowiedzi na pytania związane z ochroną środowiska, rozpoznawanie głosów ptaków, zbóż uprawianych w naszej okolicy, podanie nazw zgrupowanych minerałów, rozwiązanie krzyżówki z hasłami ekologicznymi. W turnieju uczestniczyli reprezentanci dwóch szkół podstawowych z Dzbedza i Różana. Były też nagrody dla zwycięskich drużyn - za zajęcie I miejsca Szkoła Publiczna w Różaniu otrzymała aparat fotograficzny, szkoła ze Dzbedza piłkę i albumowe wydanie książki o zwierzętach. Upominki w postaci książek przyrodniczych otrzymali uczestnicy zmaganiń turniejowych. Fundatorem nagród był organizator turnieju. Był to już drugi z kolei turniej ekologiczny przeprowadzony przez naszą placówkę w ramach edukacji ekologicznej dzieci. Następny turniej jest już przygotowywany. Opisana wyżej działalność na rzecz ochrony, podejmowanie określonych czynów i prac ma jeden zasadniczy cel: więcej czystej wody, więcej zieleni, ładu i porządku w naszym otoczeniu.

oprac.i.k.

BARAN (21.III - 19.IV)

Znak podległy planecie Mars.

Cechy pozytywne: szybkość, aktywność, odwaga, entuzjazm.

Cechy negatywne: egoizm, niecierpliwość.

Trudny i wiele znaczący dla Ciebie rok. Dadzą o sobie znać popełnione błędy i niedopatrzienia. W kwietniu nie przyjmuj żadnej propozycji, będzie to wyraźny ingerencja w sprawy podległe Tobie i powinieneś mieć decydujący głos. Wspieraj się na tych, którzy sprawdzili się już jako twoi przyjaciele. Być może w kręgu w jakim się obracasz, pojawi się ktoś atrakcyjny i będzie starał się zdobyć Twoją sympatię. W stosunku do osób urodzonych pod znakiem Barana, Skorpiona lub Wodnika zachowaj ostrożność. Przyjazne znaki: Byk i Panna.

BYK (20.IV - 20.V)

Znak podległy planecie Wenus.

Cechy pozytywne: łagodność, konsekwencja, stanowczość, zmysłowość.

Cechy negatywne: skapstwo, złośliwość, upór. Decyzje jakie będziesz obecnie podejmował, dotyczące spraw ważnych, nie narodziły się, a są rezultatem głębszych wcześniejszych przemyśleń. Wenus je tylko przyspiesza i nadaje odpowiedni kształt. Podróż z przygodami w lipcu - ale miłymi i do takich będzie należała nowa znajomość. Więcej czasu poświęć osobie spod znaku Skorpiona. Na urlop wybierz się w lipcu. Licz na Raka nie ufaj Wodnikowi.

BLIŹNIĘTA (21.V - 21.VI)

Znak podległy planecie Merkury.

Cechy pozytywne: nowatorstwo, intelektualizm, komunikatywność.

Cechy negatywne: plotkarstwo, rozproszenie, niedokładność.

Nadchodzący rok powinien przynieść rozwiązanie trapiących Cię spraw. Nie czekaj z założonymi rękami. Działaj, a masz przecież szerokie pole do popisu. Niespodziewany sukces w sierpniu bardzo Cię zmobilizuje i podbuduje. Nie odkładaj rozmów, trzeba było przeprowadzić je już wcześniej. Nie podejmuj zbyt pochopnych decyzji. Na urlop najlepszy kwiecień. Nie ufaj Rybie, unikaj Koziorożca.

RAK (22.VI - 22.VII)

Znak podległy Księżycowi.

Cechy pozytywne: wyobraźnia, wrażliwość, uczciwość, domatorstwo.

Cechy negatywne: zgryźliwość, samolubność, przesądność.

Misja mediacyjna nie da spodziewanych rezultatów. Ostatnio brak Ci należytej koncentracji i zapału do działania. Nie narzucaj otoczeniu swojego zdania, nie próbuj przerobić wszystkich na swoje kopyto. Budzi to zrozumiałą sprzeciw i przysparza Ci nieprzyjaciół. Pomysł dość ryzykowny, ale jeśli czujesz się na siłach, zgódź się. Sprawy uczuciowe potoczą się w dość nieoczekiwanym kierunku. Zwróć uwagę na to co mówisz i do kogo. Twoja nieopatrność w wypowiedzianiu, może stać się przyczyną do plotek. Wystrzegaj się Lwa i Wagi. Swoje serca możesz powierzyć Bykowi lub Pannie.

LEW (23.VII - 22.VIII)

Znak podległy Słońcu.

Cechy pozytywne: szlachetność, otwartość, godność, szczerowość.

Cechy negatywne: pycha, nietolerancja, próżność.

Twoja postawa budzi szacunek otoczenia. Pomyślnie rozwiążesz swój problem, chociaż z pewnym niedosytem pełnego sukcesu. Nie narzekaj, osiągnąłeś więcej niż zamierzałeś. W uczuciach wreszcie jaśniejsze dni. Masz po swojej stronie liczących się zwolenników. Pod koniec roku staniesz przed bardzo trudnym wyborem. Co gorzej każde przeciąganie sprawy będzie oznaczać przegraną. Sytuacja ta spędzi ci sen z powiek. Wybrniesz z niej zwycięsko. Na urlop wybierz się w październiku.

PANNA (23.VIII - 22.IX)

Znak podległy planecie Merkury.

Cechy pozytywne: czystość, dokładność, konkretność, pracowitość.

Cechy negatywne: wygórowane ambicje, marudność, pedanteria.

Od pewnego czasu delektujesz się słowami, starannie unikając wszelkich konkretnych poczynań. chyba zdajesz sobie sprawę, że taką taktyką niczego nie zwojujesz. Dostatek finansowy spowodowany niespodziewanym dopływem gotówki. Sprawy sercowe uciszają się, ale nie wygasną. Nie przejmuj się drobnymi niepowodzeniami. Na urlop wybierz się w sierpniu. Strzeż się Skorpiona. Licz na bliskiego Ci spod znaku Bliźniąt.

WAGA (23.IX - 22.X)

Znak podległy planecie Wenus.

Cechy pozytywne: kompromisowość, wdzięk, artyzm, bezstronność.

Cechy negatywne: niezdecydowanie, wygodnictwo, lenistwo.

Walczyć będziesz o sprawę ze zmiennym powodzeniem. Na szczęście twoja odporność pozwoli na przetrzymanie krytycznych momentów. Potem wszystko toczyć się będzie już bez przeszkód. Grunt, żeby się nie załamywać. Ważne wydarzenie w maju. W sierpniu ciche dni w miłości - będzie to czas na przemyślenie wielu spraw. Na co dzień jesteś dosyć aktywny, a więc w tym przypadku trochę bierności Ci nie zaszkodzi. Na urlop wybierz się na przełomie lipca i sierpnia. Nie ufaj Bliźniętom i Rakom.

SKORPION (23.X - 21.XI)

Znak podległy planecie Pluton.

Cechy pozytywne: intuicja, koncentracja, wytrwałość, szczerowość.

Cechy negatywne: bezwzględność, podejrzliwość, zazdrość.

Dla Ciebie jest to rok, w którym wiele się wydarzy. Także w sprawach sercowych. Na chwile szczerości trochę za wcześnie, druga strona musi „dojrzeć” do rozmowy. Przypływ energii w maju. Twoja dobroć i oddanie potrzebne jest bliskiej Ci osobie spod znaku Byka. Zdajesz sobie z tego sprawę, choć niekiedy trudno skryć Ci zniecierpliwienie. Na urlop wybierz się w maju. Nie ufaj Rybie.

STRZELEC (21.XI - 21.XII)

Znak podległy planecie Jowisz.

Cechy pozytywne: dobroduszość, optymizm, otwartość, poczucie sprawiedliwości.

Cechy negatywne: nadgorliwość, nieostrożność, gadulstwo.

W miesiącach letnich może spotkać Cię miła niespodzianka. Jeśli jesienią przeżywać będziesz kłopoty zawodowe, Twoja nadmierna aktywność w ich rozwiązywaniu niczego nie przyspieszy. Czeka Cię ważne wydarzenie. W sprawach domowych stajesz się zbyt męczący. Zadbaj o sportową sylwetkę i trochę więcej humoru. Na urlop wybierz się gdy zakwitną kasztany. Nie wierz rybom.

KOZIOROŻEC (22.XII - 19.I)

Znak podległy planecie Saturn.

Cechy pozytywne: odpowiedzialność, lojalność, konkretność, wiarygodność.

Cechy negatywne: oschłość, sadyzm, dyktatorstwo.

w pracy zawodowej spokojnie i bez zmian. Może pod koniec roku pojawi się szansa na awans finansowy. Źródłem Twojej siły psychicznej i fizycznej będzie okazywana Ci przyjaźń i szacunek rodziny i przyjaciół. w sierpniu zapomnij o kłopotach i niepowodzeniach. Ważne wydarzenie w życiu osobistym na przełomie maja - pamiętaj o konwaliach.... W kwietniu być może czeka Cię perspektywa ciekawej podróży. Zaplanuj urlop na wrzesień. Nie ufaj Rakowi i Lwowi.

WODNIK (20.I - 18.II)

Znak podległy planecie Uran.

Cechy pozytywne: oryginalność, poczucie braterstwa, niezależność, tolerancyjność.

Cechy negatywne: ekcentryczność, fanatyzm, niepraktyczność.

Interesująca rozmowa w lutym. w czerwcu nowo poznana osoba wywrze na Tobie spore wrażenie, ale chyba przelotne, nie angażuj się więc nadmiernie. W kwietniu powinieneś dokonać rachunku sumienia. Sam musisz przyznać, że Twoje zachowanie nie zawsze jest akceptowane przez otoczenie a zwłaszcza przez kobiety. Sprawa na której Ci tak zależy, zacnie się finalizować. Zbliży się dobra passa, nie zrób więc fałszywego kroku, przemysł każde posunięcie. Możesz sobie pozwolić na urlop w każdy miesiąc. Nie ufaj Pannie, unikaj Wagi.

RYBY (19.II - 20.III)

Znak podległy planecie Neptun.

Cechy pozytywne: czułość, poświęcenie, wrażliwość, delikatność.

Cechy negatywne: uleganie nałogom, znerwicowanie, niezdecydowanie.

Unikaj sytuacji stresowych, a początek roku mimo pewnych kłopotów zdrowotnych, upłynie spokojnie. Działania do jakich przywiązujesz wagę, niestety w tym roku jeszcze nie zostaną uwiecznione powodzeniem. Może w przyszłym roku, ale należy działać sprytnie i rozważnie. Pomyślny układ gwiazd w sprawach sercowych. Nie pozwalaj na wtrącanie się w swoje sprawy. Miłą propozycję otrzymasz w kwietniu i to nawet w korzystniejszym wariantcie niż myślisz. Na urlop wybierz się we wrześniu. Strzeż się Byka i Panny.

cd. ze str.6

*mieć co najmniej 2,2 m wysokości w świetle konstrukcji, a 2m wysokości mierząc do spodu przewodów instalacyjnych;

*szerokość wjazdu do garażu lub wrót garażowych nie może być mniejsza niż 2,3m, zaś wysokość - 2 m;

*w garażu trzeba zapewnić odpowiednią wentylację;

*trzeba też wykonać instalację przeciwpożarową zabezpieczoną przed zamrażaniem;

*w garażach z instalacją wodociagową i w garażach podziemnych muszą być wypusty kanalizacyjne z osadnikami błota, olejów i smarów.

Bezpieczne użytkowanie

Drzwi łączące garaż z domem jednorodzinny muszą mieć odporność ogniową co najmniej 30 minut (ochrona przed rozprzestrzenianiem się ognia). W garażach zabronione jest instalowanie studzienek rewizyjnych instalacji, aparatów i przewodów gazowych oraz umieszczanie otworów od palenisk lub otworów przeznaczonych do czyszczenia kanałów dymowych, spalinowych i wentylacyjnych. Dopuszcza się jednak prowadzenie tam przewodów gazowych z rur stalowych bez szwu, łączonych metodą spawania, ale pod warunkiem zabezpieczenia tych przewodów przed uszkodzeniem. Ściany i strop garażu trwale połączonych z budynkiem muszą mieć dobrą izolację akustyczną (ochrona przed hałasem). Muszą być też szczelne, by uniemożliwić przenikanie spalin lub oparów paliwa do sąsiadujących z garażem pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi. Jeśli garaż jest położony poniżej lub powyżej terenu, spadek pochylni stanowiącej wjazd do garażu nie może przekraczać 25%. Nawierzchnia pochylni powinna być szorstka, a pochylni zewnętrznej dodatkowo karbowana. Bezpieczne użytkowanie musi zapewniać również nawierzchnia w garażu - posadzka nie może być tam śliska. Powinna ona mieć spadki do wewnętrznego lub zewnętrznego wpustu kanalizacyjnego. W zabudowie jednorodzinnej i zagrodowej możliwe jest kierowanie spadków podłogi bezpośrednio na teren działki.

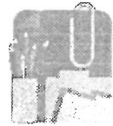
Materiał opracowany przez specjalistów m. MURATOR

26.01.1997r. - Tomasz Łączyński, dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Kultury w Ostrołęce wręcza dyplom i nagrodę w wysokości 250 zł Marcie Opackiej z zespołu „Bajdulinki”, działającego przy GOUK w Różanie. Zespół „Bajdulinki”, zajął jedno z trzech pierwszych miejsc i został laureatem IX Międzywojewódzkich Spotkań Zespołów Kołędniczych w Ostrołęce.

25.01.1997r. - IX Międzywojewódzki Przegląd Zespołów Kołędniczych w Ostrołęce. Zespół „Bajdulinki” w składzie: od lwej J.Lewandowska, M.Kruk, M.Opacka, A.Podlasiński, A.Napiórkowska, J.Kubicka, B.Śledziwska, M.Opacka, A.Chełchowska, A.Brzostek.

USŁUGI BIUROWO - RACHUNKOWE

- komputeryzowane prowadzenie podatkowej księgi przychodów i rozchodów,
- wypełnianie deklaracji na podatek dochodowy (PIT)
- komputeryzowane przepisywanie prac dyktando, pism, zestawień rachunkowych itp.
- sporządzanie zaproszeń i ogłoszeń z możliwością wstawiania rysunków.

Różan
ul. FORTOWA 12
tel. 669-896

CENY KONKURENCYJNE

Czynne: PONIEDZIAŁEK - PIĄTEK 17⁰⁰ - 20⁰⁰
SOBOTA 10⁰⁰ - 20⁰⁰

ŚWIERSZCZ
RÓŻAŃSKI

Redaguje zespół.

Adres redakcji: 06-230 Różan, ul. Mickiewicza 1, tel. 669-042

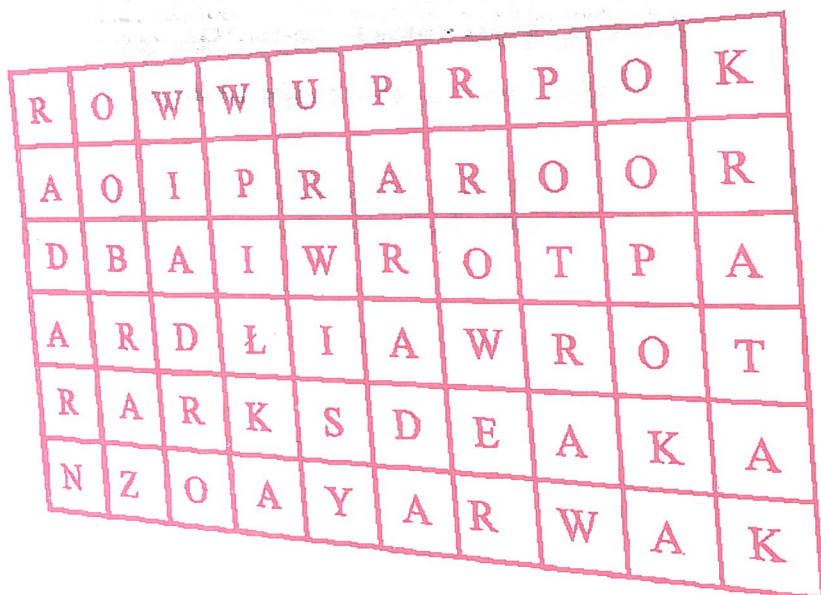
Biuro ogłoszeń: 06-230 Różan, ul. Warszawska 17 (Biblioteka Publiczna), tel. 669-002

Tekstów nie zamawianych redakcja nie zwraca, a także zastrzega sobie prawo ich skracania i zmian.

Wydawca i skład: Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w Różanie im. Józefa Piłsudskiego

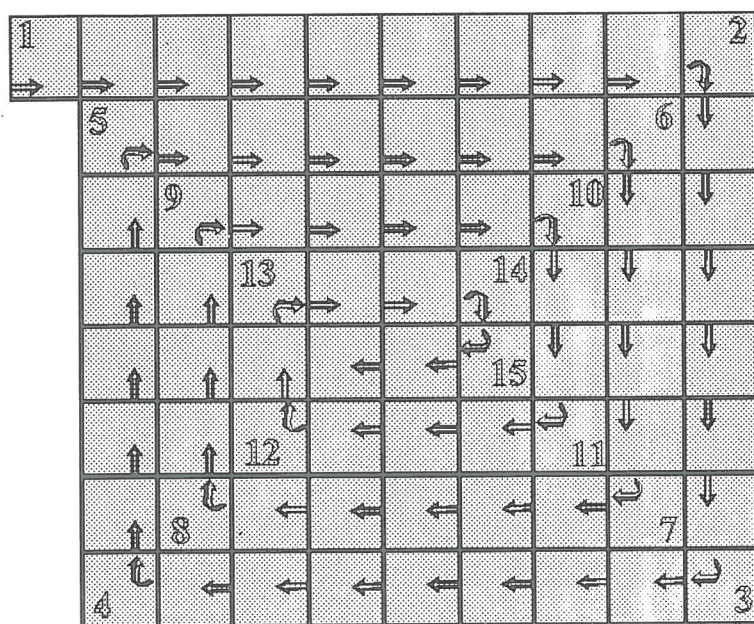
Druk: Zakład Poligraficzny, ul. 1 Maja 9, 06-200 Maków Maz., tel. 172-563

Miesięcznik

Wyrazy do odszukania: Potraw, Parada, Urwis, Piłka, Obraz, Rower, Krata, Opoka, Radar, Wiadro.

Podane wyrazy odszukaj i zakreśl je. Pozostałe czytane pionowo dadzą rozwiązanie - hasło.

Odgadnięte hasła należy wpisać prawoskrętnie zaczynając od kratki oznaczonej 1.

- 1) poręcz przy schodach
- 2) wąż dusiciel
- 3) może być chemiczna, oświetleniowa
- 4) odkryta przez Columba
- 5) farba malarska
- 6) fotograficzny lub radiowy
- 7) podwodny pocisk
- 8) kwiat
- 9) pozostałość z minionego okresu
- 10) dla króla
- 11) do robienia notatek
- 12) biały lub żółty
- 13) obszar wodny przed wejściem do portu
- 14) najlepszy
- 15) może być myśliwski

?? Zagadka ??

Z czym kojarzy ci się zdanie zamieszczone poniżej i gdzie mogło paść ?

Mogę tu siedzieć tylko 4 godziny gdyż biorę stowę za godzinę.

Rozwiązanie zagadki proszę przesłać na kartce pocztowej na adres Redakcji. Wśród prawidłowych odpowiedzi rozlosowana zostanie extra flaszeczka w postaci szampana. Pamiętaj do 15 kwietnia.

Rozwiązania - odgadnięte hasła należy nadesłać w terminie do 30.03.1997r na adres Redakcji. Na karcie pocztowej prosimy nakleić kupon. Wśród prawidłowych odpowiedzi rozlosujemy nagrodę w wysokości 10 zł.

Odpowiedzi do krzyżówki nr 10-12/96.

A) - 1) drogowskaz, 2) zadrapania, 3) elegantka, 4) adresatki, 5) iglaczki, 6) Istambuł, 7) łazanki, 8) iceberg, 9) galman, 10) Neolit, 11) tafia, 12) adres, 13) solo, 14) osad, 15) dąb, 16) bak.

B) - Po zakreśleniu podanych w krzyżówce wyrazów powstało hasło „ Świerszcz Różański”.

Świerszcz

Różański

NR 2,3/97
Miesięcznik

„Lichy to patriotyzm narodu, który by tylko pochwały znosił...”
Kazimierz Włczyński

Dlatego też „róbmy swoje (...) może to coś da? Kto wie?” Cena 50 gr

PROJEKT ZASAD UTRZY- MANIA PORZĄDKU I CZY- STOŚCI NA TERENIE GMINY RÓŻAN

CZY WODA W RÓŻANIE JEST TRUJĄCA ?

Woda w Różanie pozyskiwana jest z Ujęcia Infiltracyjnego spod dna rzeki Narew. Na głębokości ok. 6 m pod dnem położony jest dren-perforowana rura. Przez tę 6-metrową warstwę piasku rzeczna woda z rzeki przesącza się do drenu, skąd jest podawana pompami na Stację Uzdatniania Wody. Zachodzi więc tu wstępna filtracja wody. Woda nawiąta nie zawiera ani żelaza, ani manganu, w każdym razie są to ilości śladowe. Zawiera amoniak, który zwiększa się w okresie roztopów i silnych opadów deszczu oraz merkaptany - związki powstające w procesie produkcji papieru w Zakładach „ Intercell, w Ostrołęce o nieprzyjemnym zapachu czosnku - na szczęście nieszkodliwe. Tak więc na eta-

pie projektu, woda ta wydawała się bardzo łatwa do uzdatniania. Problemy zaczęły się, gdy rozpoczęto rozruch stacji uzdatniania. Okazało się bowiem, że w wodzie ze studni zbiorczej zawartość manganu i żelaza bardzo wzrosła, mianowicie:

Narew:

mangan 0.1 - 0.34 mg/l,

żelazo 0.4 - 0.75 mg/l

Dren:

mangan 0.36 - 0.52 mg/l,

żelazo 1.2 - 1.50 mg/l

Wtedy to projektanci orzekli: „ Stacja Uzdatniania Wody w Różanie zasilana jest przez ujęcie infiltracyjne, które pobiera mieszaninę wody z rzeki Narwi i wody podziemnej, przy czym jest znany udział poszcze-

cd.na str.5

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE.

1. Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. nr 132, poz.622) określa się zadania gminy oraz obowiązki właścicieli nieruchomości dotyczące utrzymania czystości porządku, uchwalając niniejsze zasady.

2. Ilekroć w zasadach jest mowa o:

- 1/ właścicielach nieruchomości - należy przez to rozumieć także użytkowników wieczystych oraz jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w Zarządzie lub użytkowaniu, a także inne podmioty władające nieruchomościami.
- 2/ odpadach komunalnych - należy przez to rozumieć stałe i ciekłe odpady powstające w gospodarstwach domowych, obiektach użyteczności publicznej i obsługi ludności, w tym nieczystości gromadzone w zbiornikach bezodpływowych, porzucone wraki pojazdów mechanicznych oraz odpady uliczne z wyjątkiem odpadów niebezpiecznych z zakładów opieki zdrowotnej i zakładów weterynaryjnych.
- 3/ pojemnikach do gromadzenia odpadów - rozumie się przez to znormalizowane pojemniki przystosowane do opróżniania przez pojazdy służące do wywozu odpadów komunalnych.

4/ szczelnych zbiornikach do gromadzenia ścieków socjalno-bytowych rozumie się przez to zbiorniki bezodpływowe przystosowane do opróżniania przez pojazdy służące do wywozu ścieków socjalno bytowych.

5/ selektywnej zbiórce odpadów - rozumie się przez to wyodrębnianie z odpadów asortymentów przeznaczonych do powtórnego wykorzystania (przetworzenia), jak: szkło, makulatura, plastik, itp.

6/ dokumentach stwierdzających wywóz odpadów komunalnych i ścieków socjalno-bytowych - rozumie się przez to aktualną umowę na wywóz odpadów komunalnych i ścieków zawartą z wywoźcą lub rachunki wystawione przez wywoźcę (jednostka lub osoba posiadająca zezwolenie), ewentualnie dowód przyjęcia na składowisko odpadów komunalnych lub odpadów ciekłych do punktu zlewnego miejskiej oczyszczalni ścieków.

DYSTRYBUCJA GAZU - K. Książak
06 - 230 Różan ul. Warszawska 66 tel. 669-500

GAZY TECHNICZNE - Niskie ceny
tlen, acetylen,
dwutlenek węgla i inne

OFFEROWANE BUTLE

W związku z dużą ilością butli czerwonych, nielegalizowanych, na terenie Różana i okolic, GASPOL wprowadza butle niebieskie

BUTLA NIEBIESKA TO BUTLA BEZPIECZNA

- posiada nowoczesny zawór odcinający gaz, zapewniający bezpieczeństwo użytkownikowi
- GASPOL legalizuje i konserwuje butle niebieskie a klient kupuje bezpieczny produkt
- Klient nie ponosi żadnych dodatkowych opłat przy zamianie butli czerwonej na niebieską

UWAGA!
Butla czerwona bez ważnej legalizacji (data legalizacji bita na tabliczce znamionowej) jest niebezpieczna i powinna być wycofana z obiegu !!!

W KILKU ZDANIACH JEDYM TACHEM

- Powołana uchwałą przez Radę Gminy w Różanie Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie już od początku wzięła się ostro do pracy. Na sesji w dniu 24 kwietnia 1997 roku radni uchwalili Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Różanie na 1997 r. opracowany przez tę komisję. Tempo prac nad programem to istny majstersztyk. Ten pisany w skrócie GPPiRPA zakłada, że prawie cała działalność ma się odbywać w Gminnym Ośrodku Upowszechniania Kultury. Ma tam powstać świetlica socjoterapeutyczna dla dzieci z rodzin alkoholowych oraz Klub Abstynenta. I wszystko obyło by się bez zgrzytów, gdyby nie to, że praktycznie w GOUK nie ma pomieszczeń by te twory tam zmieścić. Po oddaniu przez GOUK pomieszczeń dla Państwowej Straży Pożarnej sytuacja lokalowa uległa pogorszeniu. W chwili obecnej w dyspozycji GOUK są praktycznie dwa pomieszczenia - świetlicy i sali widowiskowej. W świetlicy po przeprowadzkach spotyka się Klub AA i Klub Seniora a pomieszczenia sali widowiskowej są wynajmowane na uroczystości rodzinne, odbywają się tam próby zespołów i prowadzona jest nauka gry na instrumentach muzycznych, oraz występy okazjonalne. Sala widowiskowa tak naprawdę nigdy nie została do końca wykończona. Brakuje tam systemu wentylacyjno - grzewczego. Sala widowiskowa jak też i świetlica przynoszą GOUK stałe i systematyczne dochody. Oba pomieszczenia nie są praktycznie przystosowane do przebywania tam na stałe grupy dzieci, którym trzeba zapewnić wyżywienie i odpowiednie warunki socjalne. Dlatego dzieci pokrzywdzone przez los jaki im dał rodziców alkoholików mają przebywać w nieodpowiednich warunkach na sali w której w zimie temperatura spada do 10 C° ? Czy znajdzie się ktoś, kto podejmie ryzyko opieki nad tymi dziećmi ? Snując dalej domysły ciekawe, co na to sanepid i inspekcja pracy ? System ogrzewania GOUK do którego podłączony jest budynek Państwowej Straży Pożarnej jest w stanie agonijnym. Coroczne cięcia budżetowe nie pozwalają na jakikolwiek remont kotłowni mimo, że niejednokrotnie zarząd gminy jak i rada zostały o tym informowane nie mówiąc już o wentylacji. Oczywiście można te wszystkie niedociągnięcia naprawić, ale u nas najpierw coś się powołuje a potem zastanawia nad resztą. Wydaje się, że w tym wszystkim nikogo nie interesowały dzieci i alkoholicy a tylko i wyłącznie wykonanie ustawy „alkoholowej„.
- Przetarg na wykonanie chodników i krawężników w mieście który, się odbył 9 kwietnia bieżącego roku, wygrała firma ZWRB z Pułtusza, którą wzięliśmy przy pracy w końcu kwietnia. W przetargu brało udział 5 firm. Wybrano najlepszą ofertę cenową. Za wykonanie chodników w mieście zapłacimy 31.525 zł a za krawężniki w ulicach Słowackiego i Warszawskiej 19.500 zł.
- Przetarg, który się odbył w dniu 15 kwietnia na wykonanie zadania przystanku autobusowego na ul. Poniatowskiego został przez komisję przetargową unieważniony z powodu wpłynięcia tylko jednej oferty.
- W dniu 17 kwietnia odbył się przetarg na wykonanie budowy 100 metrowego odcinka linii napowietrznej niskiego napięcia do budowy świetlicy wiejskiej we wsi Dzbażd. W przetargu brały udział dwie firmy: „Elektrobudowa„, z Różana z ofertą 7.344.40 zł i „Elpol„, z Młynarzy z ofertą 6.100 zł. Komisja przetargowa wybrała za wykonawcę firmę „Elpol„.
- W dniu 15 kwietnia odbyły się przetargi na wykonanie ogrodzeń: przystanku autobusowego przy ul. Poniatowskiego i stadionu miejskiego. Przetarg na ogrodzenie przystanku autobusowego został przez komisję przetargową unieważniony. Natomiast przetarg na dalsze ogrodzenie stadionu miejskiego wygrały Warsztaty Szkolne ZS z Różana z ofertą 89 zł za 1m bieżący ogrodzenia. Firma „Jaman„, z Ostrołęki która również startowała w przetargu proponowała za 1m kwotę 184.97 zł. W tym roku Rada Gminy przeznaczyła na ten cel kwotę 10 tys zł.
- W marcu bieżącego roku uruchomiona została w Różanie kolektura Lotto prowadzona przez Państwa Rosińskich. W kwietniu padły wygrane w Multi Lotka na sumę 10 tys. zł. (8 na 8 trafionych) i w Dużym Lotku 620 zł. (5).
- Na wysypisku miejskim pełnione są dyżury. Zarząd gminy podjął taką decyzję z powodu bałaganu jaki tam panował o czym niejednokrotnie Ś.R. informował.
- Jeszcze nie tak dawno sprawa śmietnika na ul. Słowackiego absorbowowała jej mieszkańców, lokatorów bloku komunalnego przy ul. Warszawskiej jak i urzędników gminnych. Decyzją Urzędu Rejonowego śmietnik tam postawiony powinien być rozebrany. Emocje minęły a śmietnik jak stał tak stoi. Oj, brak konsekwencji i odpowiedzialności w działaniu.
- Wspólnota lokatorów z budynku komunalnego przy ul. Warszawskiej żąda wymiany stolarki okiennej. I ma do tego pełne prawo, gdyż posiada na swoim koncie pewne fundusze. (około 9.000 zł.) Problem w tym, że funduszami tymi dysponuje Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, który delikatnie mówiąc jest już na krawędzi bankructwa. Czyli pieniądze na koncie niby są, ale fizycznie ich tam nie ma.
- Rada Miejska przyjęła do realizacji w tegorocznym budżecie między innymi remont starych studni głębinowych o czym pisaliśmy w poprzednim numerze Ś.R.. Dwie studnie, które przewidziano do remontu w tym roku umiejscowione są na terenie Spółdzielni Mieszkaniowej „Różanka„. Nikt z pomysłodawców tego przedsięwzięcia nie przewidział, że spółdzielnia zażyczy sobie odpłatność za dzierżawę tego terenu. W sumie ze studni po remoncie korzystali by mieszkańcy osiedla w razie braków w dostawie wody, ale prezes spółdzielni argumentuje, że to gmina jest odpowiedzialna za dostawę wody dla mieszkańców a nie spółdzielnia i leży to w interesie gminy. I tu ma rację, ale tylko jeśli chodzi o interesy.

□ Co się stanie z budynkiem (po byłym przedszkolu) w którym obecnie się mieści Dom Samotnej Matki a który już niedługo zostanie przezeń opuszczony? Pomysłów może być wiele. I tak jak wiele pomysłów, tak wiele zagrożeń gdyż budynek i teren w centrum miasta przedstawia sobą pewną wartość. Od zawsze jak sięgam pamięcią niewiele robiono w Różanie jeśli chodzi o Służbę Zdrowia. Warunki w jakich pracują pielęgniarki i lekarze w różańskim Ośrodku Zdrowia to lata pięćdziesiąte. Tak potrzebny społeczeństwu ośrodek znajduje się na peryferiach miasta i każdy z nas czy chce czy nie raz na jakiś czas tam musi zawitać. Może warto byłoby się zastanowić nad adaptacją budynku po byłym przedszkolu lub budową na tym terenie nowego budynku Ośrodka Zdrowia w Różanie.

□ Rada Miejska na sesji w dniu 24 kwietnia 1997 roku Uchwałą Nr XXV/111/97 podniosła cenę wody i ścieków w Różanie. Od 1 maja 1997r. będziemy płacić:

- za wodę - 1 zł za m³

- za ścieki - 90 gr za m³

Cena wody w Załuziu, które posiada własną hydroformię wynosić będzie 75 gr za m³.

Jest to dopiero druga podwyżka wody w kadencji obecnej Rady Miejskiej. Można dodać, że choćby w związku z inflacją należałoby cenę w/w uaktualniać corocznie jak to jest czynione w innych gminach.

K.Kruszewski

WPADKI I WYPADKI

W dniu 9.03.1997 r. Komisariat Policji w Różanie został powiadomiony o włamaniu do domku letniskowego we wsi Dąbrówka. Włamywacz zniszczył skrzynkę energetyczną co pozwoliło mu wyłączyć zainstalowany tam alarm, który również zdewastował. Złodzieja, którym okazał się mieszkaniec Ostrołęki ujęto wraz z przywłaszczonymi „fantami”.

W dniu 12.03.1997 r. Komisariat Policji w Różanie został powiadomiony przez P.P. mieszkańca osiedla na ul. Gdańskiej, że z piwnicy ukradziono mu rower górski. W toku dochodzenia okazało się, że z piwnic tegoż osiedla zginęły jeszcze dwa podobne rowery. Niestety sprawcy kradzieży nie udało się do tej pory zatrzymać.

W dniu 5.04.1997 r. Komisariat Policji w Różanie został powiadomiony przez Urząd Gminy o próbie zarejestrowania pojazdu na podstawie fałszywych dokumentów. Dokonać tego chciał mieszkaniec miejscowości Miłony zupełnie nieświadom, że kupił „lewy”, samochód.

W dniu 9.04. 1997 r. Komisariat Policji w Różanie został powiadomiony przez właściciela domku letniskowego w miejscowości Kaszewiec o kradzieży z włamaniem do jego domku letniskowego. W wyniku śledztwa okazało się, że do tego nieletni, uczniowie szkoły podstawowej z Różana.

W dniu 3.05.1997 r. z parkingu na osiedlu spółdzielni mieszkaniowej przy ul. Gdańskiej skradziono Fiata 126p koloru czerwonego o numerze rejestracyjnym OKK 3550.

ZDARZENIA I WYDARZENIA

W dniu 3.03.1997 r. na drodze krajowej w miejscowości Kołaki przewróciła się przyczepa z deskami należąca do S.R. tarasując kompletnie przejazd. Straty oszacowano na około 500 zł.

W dniu 4.03.1997 r. na ul. Przemysłowej spłonął barakowóz.

W dniu 7.03.1997 r. w miejscowości Ogony płonęło poszycie leśne u K.Z. Straty oszacowano na około 5000 zł.

W dniu 14.03.1997r. w Różanie TIR marki Maz uderzył w tył Fiata 126. Straty około 2.500 zł.

W dniu 14.04.1997r. w Różanie płonęła szopa należąca do G.L. Straty oszacowano na około 200 zł.

W dniu 16.04.1997r. w miejscowości Paulinowo spłonęła szopa należąca do A.H. Straty to około 200zł.

W dniu 18.04.1997r. w Różanie płonął dom mieszkalny G.D. Straty około 80.000 zł.

W dniu 19.04.1997r. w miejscowości Szygi spaliła się stodoła B.W. wartości około 4.000 zł.

W dniu 21 04.1997r. w miejscowości Paulinowo palił się domek letniskowy. Straty 3.000 zł.

W dniu 26.04 1997r. w miejscowości Gierwały płonął wyrąb lasu R.Ś

W dniu 1.05.1997 r. w miejscowości Sadykierz przy stacji paliwowej wydarzył się wypadek drogowy w którym uczestniczyły trzy samochody osobowe. Obrażenia poniosły dzieci podróżujące na tylnym siedzeniu Fiata 126. Straty oszacowano na około 45.000 zł.

Ogółem od chwili powołania w tym roku w Różanie jednostki Państwowej Straży Pożarnej interweniowała ona już 30 razy i były to tylko wyjazdy do pożarów. Jak potrzebna jest ta jednostka chyba już nikogo nie trzeba przekonywać. Szybkość reakcji na zdarzenie i świadomość, że jest w mieście całodobowy dyżur może uspokajać. Podziękowania za załatwienie tej sprawy dla miasta i gminy należą się burmistrzowi i przewodniczącemu rady miejskiej.

Na podstawie informacji z Komisariatu Policji w Różanie i Jednostki Ratowniczo Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej w Różanie.

K.Kruszewski

Różaniacy

Znani i nieznani

BRZozowski Stanisław, syn Aleksandra i Franciszki ze Świerczewskich, robotników, urodził się w Różaniu n/Narwią w dniu 6 stycznia 1912 roku. Ojciec był z zawodu szewcem, ale z braku środków na założenie warsztatu, pracował przeważnie jako robotnik niekwalifikowany przy różnych dorywczych pracach w Mławie i okolicy.

Kształcił się najpierw w Publicznej Siedmioklasowej Szkole Powszechnej Nr 1 w Mławie, a następnie w Państwowym Seminarium Nauczycielskim męskim im. Stanisława Żółkiewskiego w Mławie. W 1927 roku wstąpił do 17 męskiej Drużyny Harcerskiej, istniejącej w Seminarium Nauczycielskim. Brał udział we wszystkich zajęciach, obozach i wycieczkach tej drużyny. Od września 1930 r. do grudnia 1932 roku był w niej zastępowym, a następnie - drużynowym. W maju 1933 roku otrzymał świadectwo dojrzałości. Zwolniony od służby wojskowej. W marcu 1933 roku zmarł mu ojciec, główny żywiciel rodziny. Na niego spadł obowiązek opieki nad matką i dwoma młodszymi braćmi, z których jeden uczęszczał do Seminarium Nauczycielskiego, a drugi do Szkoły Handlowej w Mławie.

Mimo tak trudnych warunków nie otrzymał pracy płatnej w szkolnictwie. Zaproponowano mu jedynie bezpłatną roczną praktykę nauczycielską w Szkole Powszechnej w Szeńsku, co w jego warunkach było niemożliwością.

Do listopada 1933 roku był bezrobotnym, a następnie - do lipca 1934 roku - pracował w Starostwie Powiatowym w Mławie, otrzymując 80 złotych miesięcznie, płatnych z Funduszu Bezrobocia. Od sierpnia 1934 do maja 1937 pracował jako pomoc kancelaryjna w Urzędach Gminnych: najpierw w Janowcu Kościelnym, a następnie w Niechłoninie. Otrzymywał również 80 złotych miesięcznie, płatnych z Funduszu Bezrobocia. Z tej skromnej kwoty musiał pomagać matce i dwom młodszym braciom.

Z dniem 1 maja 1937 roku po długich staraniach został zatrudniony jako nauczyciel kontraktowy: do końca czerwca tego roku - w Szkole Powszechnej w gm. Ratowo w pow. mławskim, a w następnych dwóch latach w Szkole Powszechnej III stopnia nr 4 w Mławie. W tym okresie, rozkazem Związku Harcerstwa Polskiego, został z dniem 10.IX.1938 roku mianowany podharcemistrzem i instruktorem drużyn harcerskich w Mławie.

Po wybuchu wojny zajmował się różnymi dorywczymi pracami. Na skutek donosu Niemców, mieszkających w Mławie, został z dniem 12.IX.1940 roku został aresztowany i uwięziony, najpierw w KL Dachau, a następnie w KL Mauthausen Gusen. Przy aresztowaniu oświadczone mu, że jest do skutku jego działalności harcerskiej i pracy nauczycielskiej. Pracował przeważnie w kamieniołomach. Przetrawił lata obozu dzięki swej młodości i pomocy współwięźniów, którzy ratowali go w najtrudniejszych dniach oraz paczkom żywnościowym przysyłanym przez rodzinę. Zdrowia pełnego jednak nigdy nie odzyskał. Z obozu wyzwoliły go wojska alianckie. Po powrocie do Mławy i miesięcznym wypoczynku, zgłosił się do pracy nauczycielskiej.

W 1945/46 roku był pracownikiem Inspektoratu Szkolnego w Mławie i prowadził dział opieki nad dziećmi i młodzieżą. W roku 1946/47 ukończył Wyższy Kurs Nauczycielski z zakresu pedagogiki, fizyki i zajęć praktycznych w Bielsku. W 1947 roku zawarł

związek małżeński z Janiną Laskowską, nauczycielką Szkoły Podstawowej w Żurominie i przeniósł się do tego miasta. Do sierpnia 1950 r. był nauczycielem tamtejszej Szkoły Podstawowej. Od września 1950 do sierpnia 1953 roku uczył w Szkole Ogólnokształcącej stopnia Licealnego w Bieżuniu. W tym okresie studiował zaocznie na Wyższej Szkole Pedagogicznej w Łodzi. Otrzymał uprawnienia do nauczania chemii w szkolnictwie średnim.

W 1953 roku, z uwagi na konieczność roztoczenia opieki nad matką, podjął pracę w Liceum Ogólnokształcącym im. Stanisława Wyspiańskiego w Mławie. Uczył chemii. Z dniem 1 września 1961 roku powrócił do Żuromina i jako nauczyciel chemii pracował w Technikum Ekonomicznym i Zespole Zasadniczych Szkół Zawodowych. W latach od 1961 do 1966 był tam nauczycielem, a od 1966 do 1970 - dyrektorem Technikum.

W 1970 roku zrezygnował ze stanowiska dyrektora, pozostając nauczycielem chemii. W 1972 roku przeszedł w stan spoczynku ucząc do 1975 roku w niepełnym wymiarze godzin.

Od 1965 roku był członkiem Rady Miejskiej w Żurominie i przewodniczącym Komisji Kultury, Oświaty i Spraw Socjalnych. Przez cały okres swej pracy zawodowej był członkiem Zw. Nauczycielstwa Polskiego.

Od grudnia 1975 roku pełnił funkcję przewodniczącego Sekcji Emerytów tego Związku.

Odnaczony: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Złotą Odznaką Związku Nauczycielstwa Polskiego, Złotą Odznaką „Za Zasługi dla Województwa Warszawskiego”, Odznaką Tysiąclecia Państwa Polskiego i Odznaką „Opiekun Miejsc Pamięci Narodowej”.

Zmarł w Żurominie w dniu 19.XII.1987 roku. Pochowany na cmentarzu w Mławie.

Z dziejów harcerstwa Mławskiego 1913 -1996
(praca zbiorowa)
Arajda s.c. Ciechanów 1996 r.
Do druku podał

Jan M.Żytowiecki

Z żałobnej nuty

Doszła do mnie smutna wiadomość, że w dniu 13 listopada 1996r. po długim, pracowitym i tak bardzo społecznie użytecznym życiu zmarła śp. Pani Irena Flinikowska magister farmacji - wieloletnia farmaceutka i kierowniczka aptek.

Pani Irena Flinikowska, córka Heleny ze Skarzyńskich i Kazimierza małżeństwa Strupczewskich była związana z Różaniem od wczesnego dzieciństwa, bowiem w roku jej urodzenia Ojciec kupił aptekę w Różaniu, położoną przy ul.3-go Maja obok kościoła i rodzina przeniósła się z Zambrowa do Różana, był to rok 1909. Po ukończeniu tutejszej szkoły powszechnej Pani Irena rozpoczęła naukę na pensji Leoni Rudnickiej w

Warszawie, którą ukończyła uzyskując świadectwo dojrzałości w 1928 roku. Następnie wzorem jej ojca i dziadka podjęła w tym samym roku studia na Wydziale farmacji Uniwersytetu Warszawskiego. Kończąc studia w 1933 r. uzyskuje dyplom magistra farmacji podjęła pracę zawodową, najpierw na praktyce bezpłatnej w Warszawskiej aptece sukcesorów Gustawa Anca. Po odbyciu praktyki została zatrudniona jako kierowniczką apteki znanej do dzisiaj Klinice Pediatricznej przy ul. Litewskiej w Warszawie. Po dwóch latach pracy w Warszawie, ojciec Pani Magister Ireny, Pan Kazimierz Strupczewski wyraził życzenie, aby właśnie Ona pomogła mu w pracy. Spełniając to życzenie przenosi się do Różana i podejmuje zatrudnienie w aptece Ojca. Tu poznała swojego przyszłego męża Tadeusza Flinikowskiego, pracownika, aplikanta sądowego. Ślub odbył się 30 grudnia 1936 roku w różańskim kościele p.w. Św. Anny. Po ślubie młode małżeństwo Flinikowskich powróciło do Warszawy. W 1938 roku urodził się syn Jerzy; obecnie prawnik - adwokat mieszkający w Olsztynie. Mąż, p.por rezerwy walczył w kampanii wrześniowej, później działał w konspiracji w Armii Krajowej. Aresztowany 1 kwietnia 1944 roku zaginął bez śladu.

Po aresztowaniu męża Pani magister z małym Jerzykiem pozbawiona środków do życia wróciła znowu do Różana i podjęła pracę w aptece ojca kontynuując ją do 1952 roku, kiedy to otrzymała już z Centrali Aptek propozycję objęcia kierownictwa dużej apteki w Pułtusk, którą to aptekę prowadziła do 1956 roku. Po śmierci jej ojca p.Kazimierza Strupczewskiego ludność Różana wystąpiła z petycją do Centrali Aptek o jej skierowanie do Różana, w celu objęcia miejscowej apteki po ojcu.

Petycję tę podpisało około 100 osób wśród których znajdują się podpisy wielu znanych mi mieszkańców Różana: M.Rosłon, Z.Modzelan, M.Okunis, W.Sawicki, W.Solnicki, Ewa, Zofia i Maria Pieńkowskie, H.Siedlecka, B.Kocot, Broniek Płodzych (mój szkolny kolega) i wielu innych.

Mimo, że miała inne plany zawodowe i życiowe, a praca w dużej aptece dawała większą satysfakcję zawodową i wyższe uposażenie wróciła do Różana gdzie pracowała w aptece, już nie „ojcowskiej”, a upaństwowionej do emerytury w 1971 roku. Po przejściu na emeryturę przeniosła się do Olsztyna, gdzie mieszka jej syn z rodziną.

Jeszcze niedawno odwiedziłem Panią Irenę w mieszkaniu przy ul. Pana Tadeusza w Olsztynie. Zapowiedziałem się na pół godziny, a przegadaliśmy prawie cztery. Naturalnie omal cały czas o Różanie. Umówiliśmy się na spotkanie w tym 1997 roku, którego już niestety nie doczekała.

Pani Irena Flinikowska okazała się być czarującym rozmówcą, niesłychanie szczerym. Szczególnie wszystko co dotyczyło Różana było najważniejsze, a wspomnienia dawnych lat stawały się żywe i bliskie. Żałuję, że nie mogłem się spotkać jeszcze raz. Pani Irena Flinikowska z domu Strupczewska wieloletnią pracą w różańskiej aptece i całym swym życiem dowiodła, że Różan tak wiele dla Niej znaczący - jest Jej głęboko wdzięczny.

Jan M. Żytowiecki

P.S. Dziękuję Synowi p.Ireny za dostarczenie danych i zdjęcie - wykorzystanych do tego wspomnienia.

Czy woda w Różanie jest trująca ?

cd. ze str.1

gólnych strug w mieszaninie,,

Oznacza to, że w wodzie do picia w Różanie oprócz wody rzecznej znajduje się także woda głębinowa pochodząca z warstw wodonośnych znajdujących się na poziomie drenu czyli ok. 6 m pod dnem rzeki.

Woda gruntowa bardzo często, a nawet można powiedzieć, że zawsze zawiera żelazo i zawsze towarzyszy mu mangan. Podobnie jest w przyrodzie - rudom żelaza zawsze towarzyszą rudy manganu - jest to spowodowane tym, że oba pierwiastki mają wielkość promieni atomowych.

Powyższe wyniki badania wody pozwoliły stwierdzić autorom projektu, że „woda podziemna ma dużo większy wpływ na skład wody ujmowanej, niż zakładano w projekcie,,

Należało się więc zastanowić, co zrobić aby zmniejszyć zawartość manganu w wodzie.

Sprawdzono następujące procesy:

- a - filtrację przez filtr uaktywniony. Filtr uaktywniony jest to filtr, przez który przepuszcza się zakwaszony roztwór nadmanganianu potasu. Preparat ten tworzy na ziarenkach piasku błonę, która „wyłapuje, związki manganu znajdujące się w filtrowanej wodzie.
- b - koagulację kontaktową z filtracją przez filtr uaktywniony.
- c - koagulację kontaktową z alkalizacją i filtracją przez filtr piaskowy zwykły i filtr uaktywniony.
- d - wstępne chlorowanie, koagulację kontaktową z filtracją przez filtr piaskowy zwykły.
- e - wstępne chlorowanie z alkalizacją i koagulacją kontaktową z filtracją przez filtr piaskowy zwykły.

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że najlepsze wyniki odmanganiania wody uzyskano stosując procesy zawarte w punkcie e, przy czym wstępne chlorowanie i alkalizację należało przeprowadzić na ujęciu, w celu zapewnienia wymaganego czasu reakcji.

Woda uzdatniona tą metodą miała następujący skład:

Barwa 5-10 mg Pt/l
 Żelazo n. w.
 Mangan 0.05 - 0.1 mg/l
 Amoniak n.w.
 Chlor pozostały 1 - 1.5 mg/l

Zawartość chloru pozostałego w wodzie uzdatnionej na tym poziomie pozwalała na wyeliminowanie procesu końcowego chlorowania. W opracowaniu tym nie wzięto jednak pod uwagę jeszcze dwóch rzeczy, a mianowicie: Narew rozpoczyna swój bieg na bagiennych terenach Białorusi i przez cały czas wraz ze swymi dopływami płynie leniwie przez takie tereny. Jest przeto bogata w związki humusowe. Humusy to związki barwne tworzące się w procesach butwienia szczątków roślinnych (opadające liście, mchy i torf, szyszki olchowe itp.) Związki o charakterze kwasów, które w naszej studni zbiorczej reagują ze związkami manganowymi,

cd. na str. 6

tworząc część tzw. manganu związanego organicznie.

Związki humusowe, to związki wielkocząsteczkowe nadające wodzie barwę w odcieniu winno - koniakowym. Wstępne chlorowanie wody na ujęciu miało na celu rozbitcie tych wielkich cząsteczek na mniejsze, a siarczan glinu dodawany w procesie koagulacji miał je „wylapywać i zostawić na filtrze„. Alkaliczacja wytrącałyby mangan pozostały tzw. nieorganiczny, w ten sposób woda byłaby pozbawiona manganu w bardzo wysokim stopniu.

Chlor jest silnym utleniaczem i stosunkowo tanim, niestety woda narwana zawiera też dużo związków organicznych, z których podczas procesu chlorowania tworzą się chloropochodne tzw. trójhalometany (THM). Są to np: chloroform, bromoform, dwuchlorobromometan itp.; związki o silnym działaniu rakotwórczym, znacznie bardziej szkodliwe niż mangan występujący w tej wodzie.

Woda na Stacji były oczywiście wstępnie chlorowana i alkalizowana tak jak to przewidywał projekt i wtedy odpowiadała normom. Trwała to zaledwie dwa miesiące od dnia uruchomienia stacji.

Po tym czasie otrzymaliśmy pismo z Inspekcji Sanitarnej, aby zaprzestać wstępnego chlorowania, ze względu na tworzące się wspomniane THM-y. Pani mgr Maria Dorawska, ówczesny Kierownik Sekcji Higieny Wody i Gleby w WSSE w Ostrowi Mazowieckiej zawiadła próbki naszej wody na Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie w celu poddania jej ekspertyzie, której wynik był jednoznaczny - lepiej pić wodę z podwyższoną ilością manganu niż z rakotwórczym chloroformem !

Można by zastosować na ujęciu inne utleniacze, ponieważ w całym tym procesie chodzi o utlenianie humusów, a nie o chlorowanie ich. takim utleniaczem jest ozon, lecz na taki luksus może sobie pozwolić chyba tylko Zakład Wodociągu Północnego dla Miasta Stołecznego Warszawy, który włącza codziennie w „warszawskie rury„ kilkadziesiąt tysięcy metrów sześciennych wody. Zakład w Wieliszewie też czerpie wodę z Narwi, też ją wstępnie utlenia chlorem, lecz po wydaniu przez Inspekcję Sanitarną zakazu wstępnego chlorowania było ich stać na zastosowanie ozonu. W Różanie woda ozonowana musiałaby kosztować co najmniej 5x tyle co obecnie.

Dlatego też w Różanie stosujemy alkalizację wodorotlenkiem sodu i końcowe chlorowanie podchlorynem sodowym. Ponieważ jest to woda powierzchniowa chlorowanie jest warunkiem bezwzględny. Alkaliczacja zmniejsza nam zawartość żelaza i manganu o tę wspomnianą wcześniej część nieorganiczną. Tworzy się wtedy galaretowaty osad wodorotlenku manganowego, który zostaje zatrzymany na filtrach. Niestety mangan „organiczny„ związany z humusami przesącza się spokojnie przez filtr i pozostaje w wodzie.

Chlor dodawany jest też tylko w ilości niezbędnej do zabicia bakterii znajdujących się w wodzie surowej i to w ostatnim momencie procesu uzdatniania. Wprawdzie Pani mgr Bożena Misztak, Kierownik Laboratorium Technologicznego Zakładu wodociągu Północnego w Wieliszewie twierdzi, że chlorując tę wodę mocniej uzyskalibyśmy produkt lepszy jakościowo, tj. pod względem smaku i zapachu, to jednak bacząc na tworzące się THM-y lepiej tego nie robić.

W 1995 roku dwa wodociągi w naszym województwie tj. wodociąg różański i wodociąg ostrołęcki (czyli te, na których woda poddawana jest chlorowaniu) zostały objęte stałym monitoringiem pod kątem zawartości trójhalometanów, przez Państwowy Zakład Higieny w Warszawie. Dwa razy w miesiącu woda pobierana jest z naszego wodociągu i analizowana przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Ostrowi Maz.

Średnie wyniki są następujące:

- chloroform 2.52 ug/l norma stanowi do 30 ug/l
- bromoform nie występuje /n.w./
- dwuchlorobromometan - n.w.

Zawartość metali ciężkich:

- miedź 0.021 mg/l norma stanowi 0.50 mg/l
 - cynk 0.948 mg/l norma stanowi 5.00 mg/l
 - ołów 0.035 mg/l norma stanowi 0.50 mg/l
 - kadm 0.004 mg/l norma stanowi 0.005 mg/l
 - chrom 0.009 mg/l norma stanowi 0.010 mg/l
- detergentów woda nie zawiera, cyjanków nie zawiera !

Pestycydy:

- lindan (gamma HCH) 0.0000156 ug/l norma stanowi 5.0 ug/l
- DDT i jego metabolity - 0.0014784 ug/l norma stanowi 1ug/l

Jedyny problem to mangan !

Woda w Różanie jest faktycznie warunkowo dopuszczona do picia na potrzeby gospodarce ze względu na zawartość manganu w granicach średnio 0.25 mg/l norma stanowi 0.1 mg/l, natomiast tzw. norma warunkowa mówi o zawartości do 0.5 mg/l. Lecz jak mi wiadomo, zawsze była warunkowo dopuszczona, nawet gdy jej brakowało, a stare studnie nie nadawały jej pompować ze względu na dużą zawartość amoniaku do 2mg/l i żelaza 1.8 mg/l, norma w obu przypadkach stanowi 0.5 mg/l.

Sądzę więc, że decydując się na podwyższony mangan w wodzie niż obecność w niej THM-ów wybrano mniejsze zło, jeżeli w ogóle można mówić, że zło może być mniejsze lub większe.

Jako chemik, znam wiele trucizn, mniej lub bardziej nagłych, czterem z nich używam codziennie do wykonywania analiz wody, lecz nigdy nie odważyłem się na stwierdzenie, że ludzie w Różanie piją truciznę !

Kierownik Laboratorium
mgr inż. Tomasz Wnęć

A Świerszcz Różański się odważył !

Jeżeli pije się wódkę okazjonalnie to to jeszcze nie jest podobno alkoholizm, ale jeśli pije się ją codziennie to można to hobby zakończyć zejściem z tego świata. I tak jest z manganem w wodzie w Różanie. A pijemy go już parę lat. Poza tym na usta ciśnie się parę pytań na które przydałoby się uzyskać odpowiedzi. A mianowicie:

Co zrobiono by woda w Różanie nadawała się do picia ?
Dlaczego od chwili uruchomienia ujęcia wody nie dokonano czyszczenia pokładów filtrujących w których leży dren ?

Dlaczego jest tam tylko jeden dren a nie dwa jak być powinno ?

Jakie inwestycje przedsięwzięto by usprawnić SUW ?

Dlaczego, dlaczego, dlaczego .. ? Pytań można zadać jeszcze wiele. Lecz nie są to zapewne pytania tylko i wyłącznie do mgr inż. Tomasza Wnęć lecz również do radnych tych byłych jak i obecnych oraz burmistrzów miasta.

Redakcja dziękuje Kierownikowi Laboratorium SUW w Różanie za niespotykane szybką odpowiedź na artykuł zamieszczony w nr.1/ŚR. Jest to jeden z niewielu przykładów odpowiedzi na problemy nurtujące opinię publiczną publikowane w ŚR.

Rada miejska na sesji w dniu 25 lutego bieżącego roku przyjęła budżet gminy na rok 1997. Z pewnością nie każdy z układu tego budżetu jest zadowolony. Jest to jak zwykle budżet kompromisu. Jednak daje się słyszeć głosy, że społeczne pieniądze nie idą

nie każdy z układu tego budżetu jest zadowolony. Jest to jak zwykle budżet kompromisu. Jednak nie się słyszeć głosy, że społeczne pieniądze nie idą tam gdzie powinny.

gmina nie jest przypadkiem przeinwestowana? Dlaczego nie promuje się miasta by przyciągnąć uwagę potencjalnych inwestorów, którzy daliby ludziom pracę?

Dlaczego cięcia budżetowe dotknęły GOUK, jedyną jednostkę budżetową w gminie, która osiągnęła dochody z działalności podarzej?

Co będzie dalej z ZGKiM, zadłużonym na ponad sto tysięcy złotych w którym przy tegorocznej dotacji rzędu 115.000 zł nie ma mowy o inwestycjach czy choćby poprawie warunków pracy?

Czy będzie jeszcze trwało dokończenie budowy świetlicy wiejskiej w Mroczkach - Rębiszewo ?

Dlaczego dzieci dojeżdżają do szkoły starym zdezelowanym autem, sprawnym chyba tylko dzięki samozaparciu kierowcy? Jednocześnie przeznaczają się środki na budowę ronda ?

Wielko niektóre z pytań jakie można postawić analizując tegoroczny budżet gminy.

ROLNICTWO

rolnictwo przeznaczają się kwotę 60.000 zł. Z tego na zwalczanie chorób zakaźnych u zwierząt - 5.600 zł. na dotację do inseminacji krów - 1.800 zł. Na telefonizację wsi przeznaczają się 25.000 zł. Na utrzymanie składnicy zwłok zwierzęcych - 1.000 zł. Dopłata do materiału siewnego - 2.000 zł. Ponadto przeznaczają się wydatki na prowizje dla sołtysów za wydawanie świadectw miejsca pochodzenia zwierząt - 700 zł. prasę rolniczą oraz odpłatnie bloków świadectw miejsca pochodzenia zwierząt - 200 zł. Szkolenia rolnicze - 700 zł. Na opracowanie dokumentacji technicznej wodociągu wiejskiego Różan - Dzbadz - 5.000 zł.

TRANSPORT

W dziale Transport przeznaczają się: na asfaltowanie drogi gminnej w Mroczkach - 30.000 zł. asfaltowanie drogi wojewódzkiej w Rębiszewie - 40.000 zł. bieżące utrzymanie dróg żwirowych gminnych - 30.000 zł.

GOSPODARKA KOMUNALNA

W tym dziale planuje się wydatki w kwocie - 859.000 zł. Z tego na: czyszczenie miasta - 55.000 zł. utrzymanie zieleni - 6.000 zł. budowa chodników w mieście - 40.000 zł. asfaltowanie ulic - 137.000 zł. modernizacja dróg na osiedlu Mieszkańców w Różanie - 6.000 zł. oświetlenie uliczne - 50.000 zł. modernizacja oświetlenia ulicznego we wsiach: wsiach Ponikiew, Załęże Wielkie, Dyszobaba 15.000 zł. uzupełnienie oznakowania ulic - 5.000 zł. położenie asfaltu na ulicy Słowackiego - 12.000 zł. budowa wysypiska śmieci - 80.000 zł. budowa przystanku autobusowego - 50.000 zł. porządkowanie ulic po zimie - 10.000 zł. modernizacja sanitarna na osiedlu „Polna” - 50.000 zł.

- porządkowanie wysypiska śmieci - 10.000 zł.
- opracowanie dokumentacji technicznej na budowę cmentarza komunalnego - 5.000 zł.
- zakup 9 sztuk kontenerów na śmieci - 30.000 zł.
- budowa studni głębinowych - 35.000 zł.

- na budowę cmentarza komunalnego - 5.000 zł.
- zakup 9 sztuk kontenerów na śmieci - 30.000 zł.
- budowa studni głębinowych - 35.000 zł.
- budowa Ronda w Różanie - 100.000 zł.
- zakup 2 pomp i ogrodzenie studni na osiedlu Spółdzielni Mieszkańców - 5.000 zł.
- spłata odsetek od zaciągniętych pożyczek - 11.600 zł.
- środki na nagrody dla wsi za zajęcie I-szych miejsc w konkursie „Śmieciowym” - 10.000 zł
- zakup odzieży ochronnej dla pracowników zatrudnionych na pracach publicznych - 400 zł.
- wodociąg „Poniatowskiego „ - 6.000 zł.
- remont bloków komunalnych - 15.000 zł.
- dotacja dla Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkańców do deficytowej działalności tj. do wody i ścieków - 115.000 zł.

GOSPODARKA MIESZKANIOWA ORAZ NIEMATERIALNE USŁUGI KOMUNALNE

W tym dziale planuje się wydatki w kwocie - 130.540 zł. tego na:
- utrzymanie jednostek OSP i ochronę przeciwpożarową - 45.000 zł.
- wykonanie dokumentacji na budowę zbiornika retencyjnego na rzece Różanicy - 35.000 zł.
- zmiany w planie zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy oraz opracowania geodezyjne - 21.540 zł.
- wykup gruntów pod studnie głębinowe oraz pod ulicę - 5.000 zł.
- na utrzymanie miejsc pamięci narodowej - 2.000 zł.

OŚWIATA I WYCHOWANIE

Na oświatę i wychowanie planuje się kwotę - 1.608.003 zł. Z tego na:
- Szkołę podstawową - 1.119.701 zł. Z tego na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń 841.558 zł. na nagrody z zakładowego funduszu nagród - 36.814 zł. na opał, środki czystości odzież ochronną, materiały biurowe, druki, wykładziny do szkoły w Załuziu i Dzbędku - 61.516 zł. na energię, wodę i gaz - 16.500 zł. na remonty, usługi telekomunikacyjne, kominiarskie i komunalne - 26.306 zł. na pomoce naukowe - 3.800 zł. oraz na zapłatę za zmianę ogrzewania w Szkole Podstawowej w Różanie - 75.000 zł. na fund. świad. soc. 33.803 zł.

- Dowóz uczniów do szkół - 59.000 zł. z tego na wynagrodzenia i pochodne - 33.475 zł. na paliwo i części zamienne do samochodu - 13.000 zł. na remonty oraz przeglądy - 9.717 na fundusz świadczeń socjalnych - 1.510 zł. - Zespół Obsługi ekonomiczno-Administracyjnej Szkół i Przedszkola - 57.607 zł. na płace i pochodne pracowników Zespołu. Świetlice dziecięce - 53.133 zł. - na płace i pochodne pracowników świetlicy.

Przedszkola przy szkołach podstawowych / zerówki/ 11.562 zł. - płace i pochodne.
Przedszkole - 300.000 zł. jako dotacja dla Przedszkola Samorządowego w Różanie.
Szkoły Zawodowe - 5.000 zł. - jako dotacja dla Zespołu Szkół w Różanie.
Kolonie i obozy - 2.000 zł. - na wypoczynek dzieci i młodzieży w okresie ferii i wakacji

KULTURA I SZTUKA

Na Kulturę i Sztukę planuje się kwotę - 162.000 zł. Z tego na: Dotację dla Gminnego Ośrodka Upowszechniania Kultury - 145.000 zł. w tym obchody „Dni Różana” - 5.000 zł. i wydanie „Świerszcza Różańskiego” - 8.000 zł.
Dokończenie budowy świetlicy w Mroczkach Rębiszewo - 2.000 zł.
Budowa Świetlicy wiejskiej w Dzbędku - 15.000 zł.

KULTURA FIZYCZNA I SPORT

Na Kulturę Fizyczną i Sport planuje się kwotę - 20.000 zł. Z tego

na ogrodzenie stadionu sportowego -10.000 zł. Na delegacje uczestników zawodów sportowych i zakup sprzętu sportowego dla Szkoły Podstawowej w Różanie - 6.000 zł. i dla ZS - 4.000 zł.

OCHRONA ZDROWIA

Na ochronę zdrowia planuje się kwotę - 5.000 zł. na zakup fartuchów oraz wyposażenia Przychodni w Różanie.

OPIEKA SPOŁECZNA

Na Opiekę Społeczną planuje się kwotę - 146.248 zł. Z tego na:

- dodatki mieszkaniowe - 25.000 zł.
- utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej w Różanie - 29.960 zł.
- usługi opiekuńcze - 31.288 zł.
- opłacenie obiadów, ubranie, zdarzenia losowe, pochówki, wyprawki - 36.000 zł.
- zasiłki celowe - 24.000 zł.

ADMINISTRACJA PAŃSTWOWA I SAMORZĄDOWA

W dziale Administracja Państwowa i Samorządowa planuje się wydatki w wysokości - 578.740 zł. Z tego na :

- Radę Miejską -25.000 zł. są to wydatki na diety dla radnych, materiały biurowe, szkolenia oraz zwrot kosztów przejazdów.
- Urząd Gminy -475.000 zł. z tego na wynagrodzenia -256.958 zł., nagrody z zakładowego funduszu nagród -18.800 zł. opań, środki czystości, materiały biurowe, prasa -19.700 zł. energia, woda, gaz - 3.000 zł. usługi telekomunikacyjne, kominiarskie, komunalne, oraz drobne naprawy - 16.368 zł. szkolenia pracowników oraz wynagrodzenie radcy - 10.000 zł. składki ZUS i Fundusz Pracy od wynagrodzeń - 132.364 zł. zakładowy fundusz świadczeń socjalnych -5.280 zł.
- Diety dla sołtysów za udział w sesjach - 2.500 zł.
- Prowizje dla sołtysów za inkaso zobowiązań - 3.500 zł.

WYDATKI URZĄDZEŃ PRZEZNACZONYCH DO WYKONANIA ZADANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH I CIEPŁOCYFALNO-BYTOWYCH NA TERENIE NIERUCHOMOŚCI I NA DRÓGACH PUBLICZNYCH ORAZ WYKONANIA ICH ROZMIESZCZANIA:

Właściele nieruchomości na terenie Gminy Różan zobowiązani do wyposażenia nieruchomości w pojemniki do gromadzenia odpadów:

Na nieruchomości zabudowanej powinien być co najmniej jeden pojemnik zamykany o pojemności 110 litrów, na nieruchomości, na której prowadzona jest działalność gospodarcza powinien być co najmniej jeden pojemnik zamykany o pojemności 1100 litrów, w blokach wielomieszkańczych (bloków) należy ustawić co najmniej jeden pojemnik stały o pojemności 1100 litrów

Właściciel nieruchomości odpowiada za stan techniczny, po czystość miejsc gromadzenia odpadów, utrzymanie tego stanu technicznego i sanitarnego pojemników. Właściciel nieruchomości może zlecić utrzymanie stanu sanitarnego miejsc gromadzenia pojemników podmiotom prowadzącym

W celu wyzucia odpadów komunalnych powstałych w gospodarstwach domowych, sklepach, hurtowniach, zakładach przemysłowych do koszy ulicznych i punktów gromadzenia odpadów (osłon śmietnikowych) innych właścicieli lub użytkowników posesji.

PROJEKT ZASAD UTRZYMANIA PORZĄDKU I CZYSTOŚCI NA TERENIE GMINY RÓŻAN

cd. ze str. 1

II. WYMAGANIA W ZAKRESIE UTRZYMANIA CZYSTOŚCI I PORZĄDKU NA TERENIE NIERUCHOMOŚCI

1. Utrzymanie czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmuje utrzymanie w należytym stanie technicznym i sanitarno-porządkowym obiektów oraz sprzątanie odcinka chodnika przylegających do posesji z piasku, błota, liści i innych zanieczyszczeń w miarę zaistniałych potrzeb.
2. Prowadzenie konserwacji zieleni poprzez koszenie trawy, usuwanie chwastów, odrostów z drzew i krzewów na posesji.
3. Utrzymanie we właściwym stanie sanitarno-porządkowym i technicznym miejsc składowania odpadów.
4. W okresie zimowym właściciele i użytkownicy nieruchomości obowiązani są do:
 - a) oczyszczania ze śniegu i lodu oraz usuwanie błota i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż nieruchomości,
 - b) w przypadku gołoleddzi lub śliskości na chodnikach i ciągach

- Opłaty bankowe - 5.000 zł.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

W tym dziale planuje się dotację dla miejscowego Komisariatu Policji dotację na zakup samochodu w kwocie - 4.500 zł. oraz dotację Zawodowej Jednostki Ratowniczo Gaśniczej w Różanie w kwocie 40.000 zł.

RÓŻNE ROZLICZENIA

Tworzy się rezerwę na nieprzewidziane wydatki budżetowe w wysokości -30.000 zł.

Na wykonanie zadań zleconych i powierzonych z zakresu Administracji Rządowej wydatki planuje się następująco:

GOSPODARKA MIESZKANIOWA ORAZ NIEMATERIALNE USŁUGI KOMUNALNE

W tym dziale planuje się 2.000 zł. na utrzymanie Miejsc Pamięci Narodowej.

RÓŻNA DZIAŁALNOŚĆ

W tym dziale planuje się wydatki na obronę cywilną w wysokości - 750. zł.

OPIEKA SPOŁECZNA

W tym dziale planuje się wydatki w kwocie 499.036 zł. na zasiłki stałe, okresowe, rodzinne i pielęgnacyjne, a także utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej w Różanie.

ADMINISTRACJA PAŃSTWOWA I SAMORZĄDOWA

W tym dziale planuje się wydatki na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w kwocie 28.910 zł. i na zadania powierzone - 2.980 zł.

III. RODZAJE WYMAGOWANIE W ZAKRESIE WYKONANIA ZASAD

1. Właściciele nieruchomości zobowiązani są do:
 - a) na każdą nieruchomość co najmniej jeden pojemnik zamykany o pojemności 110 litrów,
 - b) na każdą nieruchomość, na której prowadzona jest działalność gospodarcza co najmniej jeden pojemnik zamykany o pojemności 1100 litrów,
 - c) dla budynków wielomieszkańczych (bloków) należy ustawić co najmniej jeden pojemnik stały o pojemności 1100 litrów
2. Właściciele nieruchomości obowiązani są do:
 - a) utrzymania w należytym stanie technicznym i sanitarnym pojemników.
 - b) zlecenia utrzymania stanu sanitarnego miejsc gromadzenia pojemników podmiotom prowadzącym
3. Zabrania się:
 - a) gromadzenia odpadów komunalnych w gospodarstwach domowych, sklepach, hurtowniach, zakładach przemysłowych do koszy ulicznych i punktów gromadzenia odpadów (osłon śmietnikowych) innych właścicieli lub użytkowników posesji.

Materiał z Urzędu Gminy

Reprodukcja starego prawdopodobnie z około 1932 roku zdjęcia dostarczonego nam przez J.Mieczysława Żytowieckiego przedstawia uczniów, nauczycieli z tzw. szkoły czerwonej.(Dziś budynek internatu żeńskiego na ul.Sienkiewicza).
Siedzą od lewej: Kazik Trzaska, Staszek Mroczkowski, Piotrowski i St. Białobrzewski.
Nauczyciele od lewej: Franciszek Bielecki, Maria Gajewska, n/n, ks.Żóławski, Piechucki, Piechucka, ks.Puchaczewski, S.Daszewska, Łasica, n/n, Milewski i Osowska.

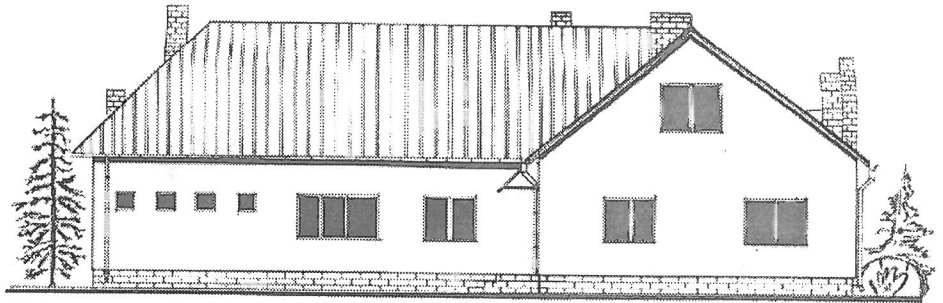
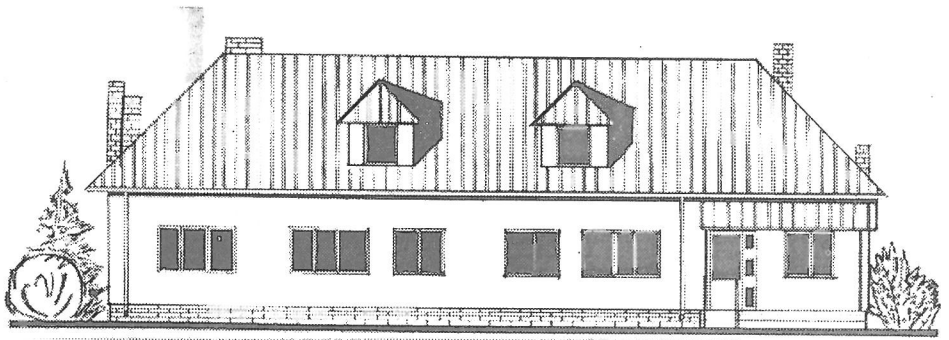

Tak wyglądał samochód Nysa po kilkakrotnym uderzeniu w przydrożne drzewa. Na szczęście trzech pasażerów i kierowca wyszli z karambolu bez szwanku.

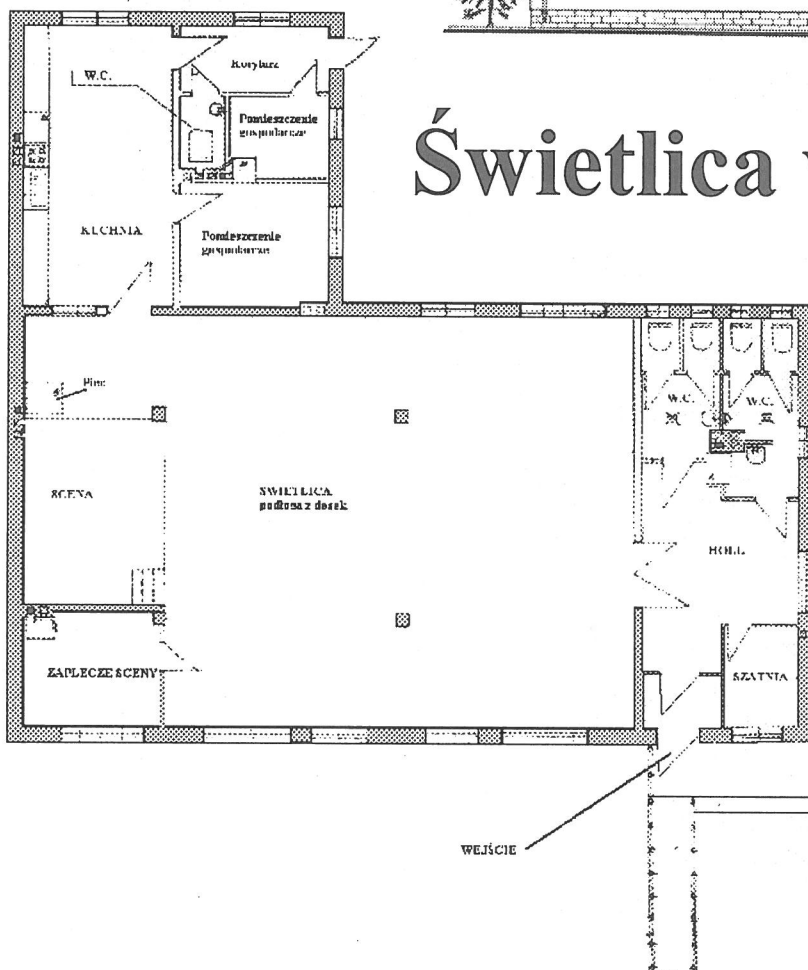
Zdjęcie ku przestrodze dostarczył I.Chełchowski.

Nie zawsze się zdarza, że w gazetach publikuje się choć częściowo plany budowli. Nie robi się tego z wielu powodów; nie każdy potrafi czytać plany, mało kogo to interesuje, gazety z reguły nastawione na zysk nie publikują tego typu materiałów chyba, że ktoś zapłaci, itp.itd. W wypadku świetlicy wiejskiej w Dzbędzu mieszkańcy mają możliwość wcześniejszego obejrzenia tego co na terenie ich wsi ma powstać. Publikujemy stronę frontową i tylną oraz rzut z góry planu pomieszczeń przyszłej świetlicy.

Komitet budowy świetlicy we Dzbędzu zakupił już żwir a w tym roku postanowił doprowadzić energię elektryczną do placu budowy i zakupić choć częściowo materiały budowlane. Przetarg na

Świetlica we Dzbędzu.

doprowadzenie energii elektrycznej już się odbył i za sumę 6.100 zł firma „El-pol,, z Młynarzy ma doprowadzić prąd. Wieś zbiera pieniądze na budowę. Rozebrano już starą remizę pozyskując w ten sposób część materiałów. Nowobudowany budynek na mieć wymiary 23x21 metrów, a sala główna 12x14 m. Zaplanowana jest scena, kuchnia, szatnia i 3 pomieszczenia gospodarcze. Oczywiście projekt przewiduje sanitariaty i wymagany podjazd dla niepełnosprawnych.

Wypada życzyć sołectwu Dzbądz wytrwałości i zgody, by nowobudowana świetlica „stała,, szybko i sprawnie.

K.Kruszewski

ŚWIERSZCZ
RÓŻAŃSKI

Redaguje zespół.

Adres redakcji: 06-230 Różan, ul. Mickiewicza 1, tel. 669-042

Biuro ogłoszeń: 06-230 Różan, ul. Warszawska 17 (Biblioteka Publiczna), tel. 669-002

Tekstów nie zamawianych redakcja nie zwraca, a także zastrzega sobie prawo ich skracania i zmian.

Wydawca i skład: Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w Różanie im. Józefa Piłsudskiego.

Druk: Zakład Poligraficzny, ul. 1 Maja9, 06-200 Maków Maz., tel.172-563

Miesięcznik

Skrót CB pochodzi od angielskich słów citizens' band i oznacza pasmo obywatelskie. CB radio to łączność radiowa w pasmie obywatelskim. Jest to system łączności radiowej w pasmie 27 MHz, powszechnie wykorzystywany przez kilkadziesiąt milionów ludzi na całym świecie. Nie wymaga on od użytkowników technicznych kwalifikacji, a jednocześnie daje możliwości takie jak łączność amatorska.

CB radio jest szczególnie przydatne w samochodzie. Umożliwia szybkie komunikowanie się i wzajemną wymianę informacji o sytuacji na drodze, przekazywanie ostrzeżeń o niebezpieczeństwach i utrudnieniach, ułatwia szybkie wezwanie pomocy i prowadzenie zwykłych rozmów towarzyskich. CB radio może ułatwić sprawne poruszanie się po nieznanym mieście, gdy jesteśmy prowadzeni przez kolegę z pasma. Ten rodzaj łączności jest wykorzystywany do organizacji zawodów sportowych, np. rajdów samochodowych. Najogólniej mówiąc, CB radio może zastąpić telefon wszędzie tam, gdzie nie można doprowadzić linii telefonicznej (w górach, na wsi), a jego główną zaletą jest możliwość łączności w ruchu.

Początki CB radia sięgają roku 1947, gdy w USA odbył się specjalny kongres poświęcony problemom łączności obywatelskiej. Początkowo zaproponowano do wykorzystania pasmo częstotliwości od 460 do 470 MHz. Szybko jednak zorientowano się, że nie jest to zakres odpowiedni, zarówno ze względu na niewielki zasięg, szczególnie przy gęstej, wielkomiejskiej zabudowie, jak i wysokie koszty takich urządzeń. Do łączności obywatelskiej zaproponowano pasmo 27 MHz (11 m). W różnych czasopismach w Stanach Zjednoczonych zaczęły pojawiać się artykuły o sposobach wykorzystania CB radia. Dopiero w 1958 roku sformułowano przepisy prawne, dotyczące głównie zasad udzielania licencji na to pasmo (kat. D).

Prawdziwy rozwój CB radio datuje się od 1959 roku, gdy miesięcznie składano około 6000 wniosków o wydanie zezwolenia na posługiwanie się tym środkiem łączności. Od tego czasu liczba wydanych licencji wzrastała bardzo szybko. Można przypuszczać, że tak gwałtowne zainteresowanie CB radio było wynikiem kryzysu energetycznego, który w tym czasie wystąpił w Stanach Zjednoczonych. Zarobki amerykańskich kierowców wielkich, wielokołowych ciężarówek zależały od przejechanych kilometrów, a rząd, aby zmniejszyć zużycie paliwa przez te pojazdy, wprowadził dość znaczne ograniczenia maksymalnej prędkości na autostradach. Kierowcy zaczęli instalować CB radio w swoich pojazdach, by informować się nawzajem o sytuacji na drogach, a głównie o zauważonych patrolach policji.

W Europie CB radia pojawiło się w połowie lat sześćdziesiątych, lecz dopiero dziesięć lat później sformułowano przepisy prawne dopuszczające wykorzystanie tego systemu łączności. W połowie 1975 roku w RFN dopuszczono 12 kanałów z maksymalną mocą 0,5 W. Później powiększono oficjalną liczbę kanałów oraz moc, a także zezwolono na emisje SSB i FM. W tym czasie o CB radia w Polsce trudno mówić. Powodem tego były bardzo ograniczające przepisy i brak sprzętu. Na początku lat siedemdziesiątych Warszawskie Zakłady WAREL rozpoczęły produkcję radiotelefonów ECHO.

CB radio stało się popularnym sposobem łączności na przełomie lat 1989 i 1990. W tym czasie obowiązywało pasmo 27,12 MHz + 0,6%, czyli zakres 26,960 do 27,280 MHz. Liberalizacja przepisów doprowadziła do dopuszczenia w 1991 roku 40 kanałów: od 26,960 do 27,405 MHz. W połowie 1991 roku liczba zarejestrowanych użytkowników CB radio w Polsce przekroczyła 100 000.

Na wzór systemów zachodnich na terenie całego kraju wprowadza się CB radio w pogotowiu ratunkowym, straży pożarnej, policji i straży miejskiej.

Obsługa CB radia jest stosunkowo prosta, ale każdy użytkownik jest zobowiązany do przestrzegania określonych przepisów i norm zachowania się w eterze. Jeżeli nigdy nie mieliśmy do czynienia z CB radiem, najlepiej najpierw przysłuchać się pracy innych, poznać podział pasma oraz przyjęte zwyczaje prowadzenia korespondencji radiowej. Korespondencja radiowa w pasmie CB jest prowadzona według ogólnie przyjętych reguł. Istnieją niepisane zasady pracy w tym pasmie i warto je przytoczyć, zwłaszcza dla początkujących operatorów.

- CB radio jest wyłącznie środkiem wzajemnego porozumiewania się i niedopuszczalne jest nadawanie muzyki, komunikatów służących reklamie, cz blokowanie kanałów,
- przed rozpoczęciem nadawania upewniamy się, czy kanał jest wolny i czy nasze wywołanie nie przerwie prowadzonej już łączności,
- rozmowy w pasmie CB są prowadzone metodą simplex, to znaczy, że na jednym kanale w danym momencie może mówić tylko jedna osoba,
- wszystkie kanały CB są ogólnodostępne, ale należy przestrzegać zasad zwyczajowego ich wykorzystania.

- kanał 9 to prawie na całym świecie kanał ratunkowy, przeznaczony wyłącznie do do wezwania pomocy i prowadzenia akcji ratunkowej. Prowadzony jest na nim również całodobowy nasłuch przez społeczne i zawodowe służby ratunkowe. Nigdy nie wolno wykorzystywać tego kanału do prowadzenia normalnej korespondencji.

- kanał 19 to tak zwany kanał drogowy, wykorzystywany przez kierowców oraz do prób strojenia i kontroli emisji. Na tym kanale kierowcy informują się wzajemnie o sytuacji panującej na drogach.

- na każdym kanale bezwzględne pierwszeństwo mają rozmowy na hasło RATUNEK.

- pierwszeństwo w przeprowadzaniu normalnej łączności mają operatorzy którzy jako pierwsi rozpoczęli pracę na danym kanale.
- w celu włączenia się do rozmowy trwającej na kanale należy stosować zwrot BREAK.

Na podstawie „CB Radio” A. Janeczka.

Krzysio Krzysio Różan

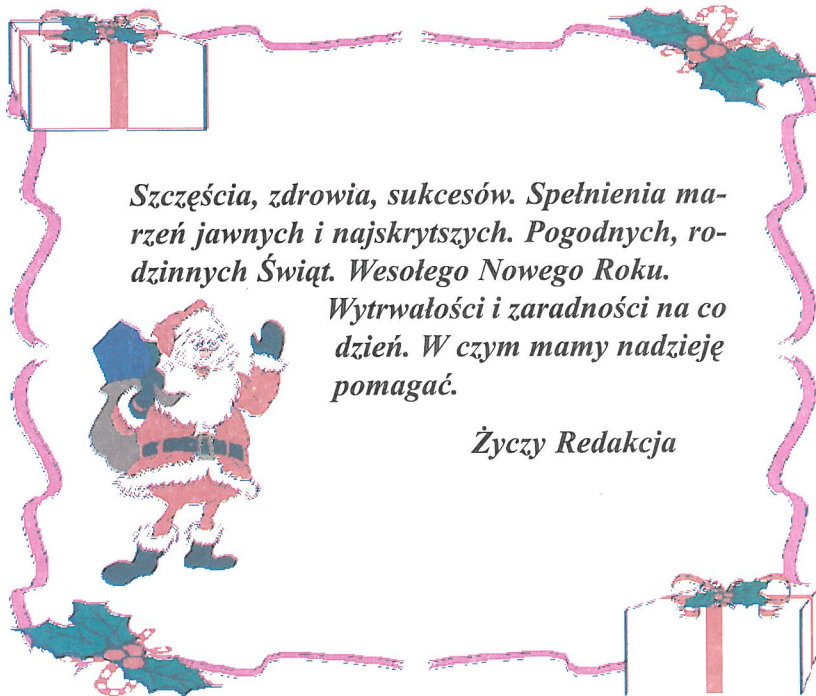
CB Radio

„Lichy to patriotyzm narodu, który by tylko pochwały znośli...”
Kazimierz Wyła
 Dlatego też „róbmy swoje (...) może to coś da? Kto wie?”

cena 50 gr

Szczęścia, zdrowia, sukcesów. Spełnienia marzeń jawnych i najskrytszych. Pogodnych, rodzinnych Świąt. Wesołego Nowego Roku.

Wytrwałości i zaradności na co dzień. W czym mamy nadzieję pomagać.

Życzy Redakcja

SNY

Każdemu z nas coś się śni. Jedni po przebudzeniu zapominają o swoich snach, inni zaś dokładnie je pamiętają. Sny mówią nam wiele o naszej duszy, tłumaczą sytuacje, ostrzegają przed mającym nadejść niebezpieczeństwem, wskazują przyszłość. ABC - snów:

anioły - ich widok zapowiada potrzebę pomocy. Kto ujrzy siebie jako anioła, będzie musiał rozstać się z kimś miłym lub w wyniku pochwały zostanie przeniesiony do innego środowiska,

apteka - ostrzeżenie nakazujące więcej dbać o zdrowie,

aresztowanie - być aresztowanym lub widzieć aresztowanie innej osoby to wezwanie do zaprzestania narzekania na bliźnich w myśl przysłowia, że „Kto pod kim dołki kopie, ten sam w nie wpada,,,

armaty - pojawiają się czasem w snach i przypominają o chwilowo krytycznej sytuacji. Wywołują strach i przerażenie, lecz także stanowią środki obrony naszej duszy przed różnymi szkodami,

astry - kwiaty jesieni życia. Białe kładzie się na świeży grób, barwne zbiera się dla późnej miłości,

atrament - widzieć atrament lub nim pisać to rada; należy załatwić na piśmie to, co ustnie może być potem źle interpretowane. Rozlany atrament oznacza zakończenie korzystnego porozumienia. Kleksy tłumaczymy jako korzystniejsze od innych plam,

bagaż - jest poszerzeniem osobowości śniącego, jego siłą i zdolnością do znoszenia trudów podróży życia. Zaginiony bagaż to oznaka dużej straty energii lub choroba,

bagno - błądzącego w bagnie czeka niepewny los. Unoszenie się śniącego nad bagnem to dobry znak zapowiadający sprostanie codziennym zadaniom. Wejście w bagno mówi, że lepiej przemyśleć to, co zaczęte lub z tego zrezygnować. Utknięcie w bagnie to unieruchomienie i bezradność w zagnatanej sytuacji życiowej,

balon - symbolizuje to, co w życiu ulotne, wyraża pogoń za szczęściem. Pękający balon to nadzieja pryskająca jak bańka mydła-

cd.na str.11

DYSTRYBUCJA GAZU - K. Książak
 06 - 230 Różan ul. Warszawska 66 tel. 669-500

GAZY TECHNICZNE - Niskie ceny
 tlen, acetylen,
 dwutlenek węgla i inne

OFEROWANE BUTLE

W związku z dużą ilością butli czerwonych, nielegalizowanych, na terenie Różana i okolic, GASPOL wprowadza butle niebieskie

BUTLA NIEBIESKA TO BUTLA BEZPIECZNA

- posiada nowoczesny zawór odcinający gaz, zapewniający bezpieczeństwo użytkownikowi
- GASPOL legalizuje i konserwuje butle niebieskie a klient kupuje bezpieczny produkt
- Klient nie ponosi żadnych dodatkowych opłat przy zamianie butli czerwonej na niebieską

UWAGA!

Butla czerwona bez ważnej legalizacji (data legalizacji bita na tabliczce znamionowej) jest niebezpieczna i powinna być wycofana z obrotu !!!

W KILKU ZDANIACH JEDYM TACHEM

- ◆ Wszyscy korzystający z komunikacji autobusowej PKS powinni wiedzieć, że od dnia 1 grudnia 1997 roku przystanek autobusowy został przeniesiony na ul. Przemysłową.
- ◆ W dniu 13 września 1997 roku odbyły się uroczyste obchody powstania grupy samopomocowej Anonimowego Alkoholika „Różanka„. W uroczystości, którą rozpoczęła msza święta w kościele w Różanie wzięło udział około 150 osób z terenu kilku województw oraz władze miasta i gminy Różan.
- ◆ Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oprócz realizacji programu przeciwdziałania alkoholizmowi przeprowadza również rozmowy interwencyjne z osobami uzależnionymi od alkoholu. Od końca kwietnia do końca października przeprowadzono dziesięć rozmów z czego 3 wnioski skierowano do Sądu Rodzinnego w Ostrołęce o objęcie leczeniem obowiązkowym, 3 osoby podjęły leczenie w Poradni Odwykowej w Makowie Maz., 1 osoba będzie ponownie wzywana, ponieważ zachowywała się agresywnie, 1 osoba odmówiła leczenia dobrowolnego i będzie sporządzony wniosek do Sądu Rodzinnego, 2 osoby nie stawiały się na rozmowy pomimo kilkakrotnych wezwań i sporządzone będą wnioski do Sądu Rodzinnego. Komisja współpracuje z Policją.
- ◆ Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Państwowej Straży Pożarnej w Różanie do chwili obecnej brała udział w gaszeniu 46 pożarów, likwidacji 32 zagrożeń miejscowych, 4 wyjazdów do alarmów fałszywych i 5 razy pomagała innym jednostkom PSP. Ogółem interweniowała 87 razy. Najczęstszymi przyczynami powodującymi powstanie zdarzeń jest nadal brak rozważli i nieostrożność ludzka. Jednostka JRG w Różanie dysponuje 8 etatami i nie jest w stanie samodzielnie prowadzić działań ratowniczych dlatego, bazuje na czynnych członkach Ochotniczej Straży Pożarnej. Często jedynym zawodowym strażakiem jest tylko kierowca. Dlatego czynione są starania o uzupełnienie brakujących etatów.
- ◆ W dniu 14 listopada 1997 roku odbyła się XXVIII Sesja Rady Miejskiej w Różanie. Tematami Sesji oprócz punktów zwyczajowo przyjętych było:
 - informacja o realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 1997 roku.
 - sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej za 1997 rok.
 - przedłożenie projektu budżetu gminy Różan na 1998 rok.
 - podjęcie uchwał w sprawie (uwzględnienia protestu wniesionego do projektu zmian nr 6 do miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Różan, uchylecia miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego osiedla „Polna„, w Różanie, przystąpienia do zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Różan, zasad wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie gminy Różan, zmiany uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 1997 rok, zmian w budżecie gminy na rok 1997.)
- ◆ - sprawozdanie z pracy zarządu między sesjami.
- ◆ Projekt budżetu gminy Różan na rok 1998 zakłada dochody na poziomie około 4.8 mln zł. a wydatki 5.5 mln zł. Różnicę czyli niedobór zakłada się pokryć pożyczką z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Ostrołęce. Z pieniędzy tych ma być realizowana budowa wysypiska śmieci i kanalizacja w mieście. Prawie 1/6 budżetu (ok. 880.300 zł.) to dochody za zlokalizowane na terenie gminy składowisko odpadów promieniotwórczych. Wpływy do budżetu z podatków: leśnych, od nieruchomości, od środków transportowych, podatku rolnego, z karty podatkowej, od spadków i darowizn i innych planuje się w wysokości około 1.334.629 zł. Inne wpływy to dochody z dzierżaw, wieczystego użytkownika, ze sprzedaży nieruchomości po byłym ośrodku wczasowym „Drukarnia„, oraz działek budowlanych za byłą Weterynarią i czynszów za lokale. Po zatwierdzeniu budżetu przez radę miejską, co powinno nastąpić w styczniu 1998 roku, opublikujemy jego poszczególne składniki w całości czyli co, gdzie i za ile planuje rada w przyszłym roku robić. Już teraz jednak widać, analizując przyszłoroczny budżet, że nic szczególnego w rozwoju miasta nie nastąpi. Obym się mylił.
- ◆ W listopadzie bieżącego roku ukazał się pierwszy numer magazynu harcerskiego „Na Tropie„. W numerze konkursy, wywiady, ciekawostki z życia harcerskiego. Redakcji gratulujemy i życzymy połamania pióra.
- ◆ 1 stycznia 1998 r. wchodzi w życie ustawa, dzięki której użytkownicy wieczystości będą mogli przejmować ziemię na własność. Prawo to będzie dotyczyć tylko osób fizycznych czyli zwykłych obywateli (mówiąc inaczej osób prywatnych), którzy nabyli prawo użytkowania wieczystego przed 1 stycznia 1998r. Najpóźniej do 31 grudnia 2000 roku trzeba złożyć wniosek do burmistrza gminy o wydanie decyzji przekształcającej prawo wieczystego użytkowania w prawo własności. Oczywiście trzeba będzie za to zapłacić. Jeśli użytkowanie wieczyste trwało krócej niż 5 lat, nowy właściciel będzie płacił tzw. raty roczne przez 15 lat, jeśli od 5 do 20 lat - raty roczne trzeba będzie płacić przez 10 lat, a jeśli użytkowanie wieczyste trwało dłużej niż 20 lat raty będą płatne przez 5 lat. Wysokość raty rocznej to suma równa opłacie rocznej za 1997 r. za użytkowanie wieczyste gruntu.
- ◆ *Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w Różanie składa podziękowanie Pani Katarzynie Matuszewskiej oraz Panu Henrykowi Daszewskiemu za nieodpłatne przekazanie książek Biblioteki Publicznej w Różanie.*
- ◆ **Biblioteka Publiczna w Różanie prowadzi sprzedaż kart świątecznych w cenie 20 gr za 1 szt.**

Uchwały Rady Miejskiej podjęte w dniu 14 listopada 1997 roku na XXVIII Sesji Rady Miejskiej w Różanie.

Uchwała Nr 122/97 - w sprawie uwzględnienia protestu wniesionego do projektu zmian nr 6 do miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Różan.

Uchwała Nr 123/97 - w sprawie uchylenia miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego osiedla „Polna”, w Różanie.

Uchwała Nr 124/97 - w sprawie przystąpienia do zmian miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Różana.

Uchwała Nr 126/97 - w sprawie zasad wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie Gminy Różan.

Uchwała Nr 127/97 - w sprawie zmiany uchwały w kwestii uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 1997 rok.

Uchwała Nr 128/97 - w sprawie zmian w budżecie Gminy Różan na 1997 rok.

Uchwała Nr 129/97 - w sprawie zaciągnięcia długoterminowej pożyczki w Banku Inicjatyw Gospodarczych Banku Gdańskiego w Ostrołęce.

KOMUNIKAT

W związku ze stwierdzeniem wścieklizny zwierząt dzikich (lisy w Różanie ul. Polna i Podborze) - przez Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w Ostrołęce uznaje się za okręg zapowietrzony i zagrożony miasto Różan oraz teren całej gminy. W związku z powyższym, aż do odwołania, obowiązuje:

1. Trzymanie psów na uwięzi, w razie prowadzenia na smyczy.
2. Zakaz swobodnego puszczania kotów poza obręb gospodarstwa.
3. Natychmiastowe zaszczepienie psów, które nie były szczepione w 1997 r.

Na terenie zagrożonym wścieklizną nie powinno się dotykać zwierząt. Prosi się o powiadamianie miejscowych lekarzy weterynarii oraz tutejszy Urząd Gminy o wszystkich przypadkach podejrzenia zwierząt o wściekliznę.

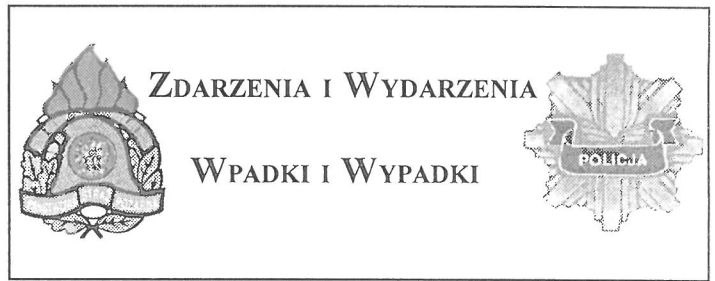
Burmistrz Gminy
Różan
(-) mgr inż. Jan Pilcicki

UWAGA !

Idą święta, coraz więcej z nas przystraja domy czy choinki stojące przed domem lampkami elektrycznymi. Pamiętać należy, by stosować lampki, które są do tego celu przystosowane. Na zewnątrz nie wolno w żadnym razie stosować zwykłych lampek choinkowych stosowanych w mieszkaniach. Oprawki żarówek stosowanych w takich instalacjach nie są w żaden sposób zabezpieczone i chociaż napięcie między żarówkami nie jest niebezpieczne, to między przewodem a ziemią mamy różnicę napięcia 220 V. Zawilgocenie takiej instalacji grozi porażeniem !

red.

3.10.1997 r - Nieznani sprawcy dokonali włamania do garażu w miejscowości Młynarze. Skradli 3 koła odkręcając je od samochodu Polonez, pilarkę spalinową i wiertarkę elektryczną wartości około 1.300 zł.

7-8.10.1997r - Nieznani sprawcy skradli z zamkniętej posesji przy ul. Królowej Bony samochód osobowy Audi 80 wartości ok. 20.000 zł, który został odnaleziony.

9.10.1997r - Około godz. 22 na skrzyżowaniu dróg głównych w Różanie doszło do kolizji samochodów ciężarowych Liaz i Jelcz. Straty oceniono na około 70.000 zł.

16.10.1997r - W Drozdowie spaliła się stodoła J.R. wartości 50.000 zł.

18.10.1997r - Z hurtowni T.G. przy ul. Poniatowskiego w Różanie skradziono papierosy wartości 9.000 zł. Hurtownia mieści się na parterze. Właściciel mieszkający na piętrze budynku, w którym mieści się hurtownia nic nie słyszał, mimo że po zamkniętej posesji biegają jego psy.

20.10.1997r - W Drozdowie paliła się słoma na rozrzutniku J.R. Straty ok. 1000 zł.

22.10.1997r - Na dyskotecze w Młynarzach włamano się do samochodu osobowego VW Passat należącego do mieszkańca Łomży. W trakcie wyjaśniania okoliczności włamania policjanci ustalili sprawców włamań do domków letniskowych na terenie Młynarzy.

23.10.1997r - Palił się samochód ciężarowy marki Robur należący do GS Różan wartości ok. 4000 zł.

24.10.1997r - Jednostka PSP z Różana gasiła pożar poddasza hurtowni T.G. przy ul. Poniatowskiego w Różanie. Straty około 5000 zł.

26.10.1997r - Na trasie do Ostrołęki na wysokości wsi Dyszobaba spalił się samochód volkswagen należący do obywatela NWP wartości 20.000 zł.

28.10.1997r - Nieznani sprawcy włamali się do 2 domków letniskowych na terenie wsi Dzbądz. Skradli obok innych przedmiotów grzejniki elektryczne. Straty 1.500 zł.

3.11.1997r - Na ul. Kościuszki około godz. 20³⁰ kierujący samochodem osobowym marki Polonez mieszkaniec Różana potrącił kobietę.

7.11.1997r - W lesie w okolicy wsi Podborze powiesił się 25 letni A.N. mieszkaniec Różana.

20.11.1997r - Ponad 4 godziny trwała akcja miejscowej jednostki PSP przy likwidacji skutków kolizji na ul. Warszawskiej. Samochód ciężarowy TIR marki Maz na skutek blokady hamulców naczepy zderzył się z ciężarowym Liazem. Straty około 50.000 zł.

28.11.1997r - Na trasie do Ostrołęki samochód osobowy marki Opel Combo uderzył w tył ciągnika rolniczego. Straty 20.000 zł.

Na podstawie informacji
z Komisariatu Policji i Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej
PSP w Różanie
opr. K.Kruszewski

WĘDROWANIE

Kilka lat temu przeglądając „Poznaj swój kraj„ natrafiłem na tekst p.J. Kłyśińskiej: „Uczyć wędrując, wędrować ucząc„. Wstępem do niego był cytat z jakiejś książki : „Podróż piesza, w jakim bądź celu wykonana, nader jest pożyteczna, nie tylko pod względem kształcenia moralnego i umysłowego oraz pod względem zdrowia i umocnienia sił fizycznych, ale i dla samej przyjemności. Dlatego to w różnych celach zazwyczaj puszczamy się w podróż; już to dla zwiedzania miejsc cudownych, świętych lub słynnych z pamiętek, już to w celu skorzystania z różnych wiadomości pożytecznych, wyciągniętych z tego, cośmy widzieli lub słyszeli, albo też w celu zwiedzania pięknych i różnorodnych obrazów natury „.....

Mimo „archaicznego„ języka tak „swojsko„ odebrałem ten tekst, że rok 1853 wydania książki, z której cytat ten pochodzi, zaskoczył mnie. Jeszcze bardziej byłem zdziwiony czytając, że jej autorem był Wojciech Jastrzębowski urodzony w 1799 roku w Gierwatach. Był on kolejnym dzieckiem biednej rodziny; posiadającej wprawdzie herb szlachecki, ale żyjącej na „chłopski sposób„. Wczesnie w dzieciństwie, stracił matkę i ojca. Jego wychowaniem zajął się starszy brat. Mimo problemów finansowych posyłał Wojtka do szkoły.

W 1816 roku trafia do Liceum Państwowego w Warszawie. Często brak mu pieniędzy na jedzenie, ale z uporem przebija się przez sterty książek. W 1820 zostaje studentem Uniwersytetu Warszawskiego. Wszelakie zainteresowania nie pozwala mu skoncentrować się na jednym kierunku; próbuje miernictwa, astronomii, rysunku, budownictwa wodnego. Ostatecznie wybiera botanikę; będzie jej wierny do końca życia.... . Z zaangażowaniem bierze się do tworzenia zielnika roślin występujących w Polsce. (W przyszłości skorzysta z niego prof. Józef Rostafiński pracując nad swoim „Florae polonicae prodromus„). Prace nad zielnikiem wymagały wielu podróży po kra-

ju i penetracji wielu jego zakątków. W. Jastrzębowski bardzo je polubił.

Rok 1825 to koniec studiów i dyplom magistra filozofii; jest to również początek pracy naukowej na uczelni w charakterze adiunkta nauk przyrodniczych. W 1828 zostaje przyjęty w poczet członków Warszawskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. W tym samym roku opracował i wykonał zegar słoneczny, który do dziś stoi w ogrodzie łażenińskim w Warszawie. Napis na nim, umieszczony już po jego śmierci, głosi: „Wojciech Jastrzębowski, 1799 - 1882, uczony profesor Instytutu Agronomicznego w Marymoncie, żołnierz 1831 roku - ten zegar słoneczny instrumentem swego pomysłu, kompasem polskim przez niego nazwanym, własnoręcznie wykreślił„. Powstanie listopadowe oderwało Jastrzębowskiego od

pracy naukowej; trafił w szeregi walczących. Między jedną bitwą a drugą spisywał swoje, bardzo odważne i naiwne, myśli i pomysły..... . Ich realizacja miałyby zapobiec wojnom na świecie; chciał znieść despotyzm władzy, powołać europejski kongres, który by pokojowo sprawował władzę nad narodami, uchwalić kodeks praw europejskich.... . Po analizie ówczesnych stosunków politycznych i gospodarczych Europy widać, że była to utopia

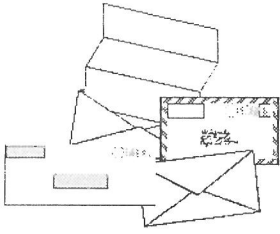
Po powstaniu listopadowym Uniwersytet Warszawski został zamknięty - Jastrzębowski stracił pracę. Szczęśliwie uniknął represji za udział w powstaniu. Do 1836 roku nie posiada stałego utrzymania. Dopiero w tym roku otrzymuje nominację na profesora

botaniki, fizyki, zoologii w Instytucie Agronomicznym w Marymoncie. Do programu nauczania należały wycieczki krajoznawcze, które miały uzupełniać rolniczą wiedzę słuchaczy Instytutu. W. Jastrzębowski oddawał się tym „ekskursjom„, z pasją. Podróże te zwykle odbywały się pieszo; czasami tylko zła pogoda lub zmęczenie uczestników usprawiedliwiała wynajęcie furmanki. Studenci Instytutu zaglądali do domów i folwarków, żeby przyjrzeć się metodom gospodarowania na roli. Penetrowali lasy, by zbadać i opisać występujące w nich gatunki roślin. Zwiedzali zabytki architektury, ruiny zamków i bitewne pola. Uczyli się polskości .

Praca w Instytucie Agronomicznym trwała 22 lata. W 1858 roku W. Jastrzębowski został powołany na komisarza Lasów Państwowych w Broku nad Bugiem. Od tego czasu przez lat kilkanaście borykał się z problemem przekształcania pustynnych wydm Czerwonego Boru w zielony las. (Czerwony Bór to szczytkowy kompleks lasów mieszanych leżący między Narwią a Bugiem. na skutek rabunkowego pozyskiwania drewna z tych terenów, na początku wieku XIX następuje ich degradacja - lesiste niegdyś środowisko zamienia się w wędrujące wydmy.) Do roku 1874 komisarz Jastrzębowski razem ze współpracownikami zagospodarował ok. ha piaszczystego pustkowiada sadząc na nim około miliona drzew; w tym ok. 100 tys. modrzewi.

Schyłek swojego pracowitego życia wypełnia sobie różnymi zajęciami; organizuje pod Warszawą szkołę rzadkich, ginących drzew krajowych; projektuje ogrody przydomowe dla zamożnych właścicieli wiejskich dworców; obsadza żywopłotami stacje i przystanki kolei żelaznej. Wojciech Jastrzębowski zmarł 30 grudnia 1882 roku, do ostatnich dni otoczony przyjaźnią i serdecznością swoich dawnych studentów.

Wiesław Łaskarzewski

POJĘCIA NIE MAM

W publikacjach prasowych bądź programach publicystycznych emitowanych przez naszą niesamowicie nudną telewizję często słyszy się wypowiedzi typu „Polska to bardzo dziwny kraj”, o zgrozo czasami nawet śmieszny i najgorsze jest to, że wiele jest w tym prawdy. Za taki stan rzeczy odpowiedzialne są różne instytucje i różni ludzie, ale rozważania na ten temat pozostawiam gigantom prasowym, ponieważ dla mnie i dla szerokiego ogółu mojego pokolenia najdziwniejsze w tej całej naszej rzeczywistości jest to, że każde szanujące się w świecie społeczeństwo swą mądrością i doświadczeniem życiowym stara się wzbogacać młodzież inwestując poprzez takiego typu działania w rozwój swojego kraju - tymczasem w Polsce jest zupełnie inaczej, a jeżeli konkretnie chodzi o nasze miasto, ktoś obcy badając rozwój oświaty i kultury w Różaniu bez

z bardzo obleganych wieczorami przez młodzież lokali różańskich. Nie ma pieniędzy na oświatę, bo panowie radni budują, budują, budują i oczywiście potrzebne są te inwestycje, ale młodzież ma już dość wychowywania się na ulicy i picia alkoholu w klatkach blokowych. Brakuje nam pracowni modelarskiej, siłowni czy też innych pogłębiających nasze zainteresowania placówek. Ciekaw jestem czy wiecie panowie radni, że wśród nas są osoby, których twórczość malarska cieszy się szerokim uznaniem, zajmujemy czołowe miejsca w ogólnopolskich festiwalach muzycznych i ogólnopolskich zawodach sportowych. Ceni nas się wszędzie tylko nie u nas w Różaniu. U nas jesteśmy pijakami i tzw. trudną młodzieżą. Co robicie, by nam pomóc? Nie robicie absolutnie nic.

Od kilku już lat młodzi ludzie po ukończeniu

światem demokracji i procesami, według których proces ten funkcjonuje. Na szczęście szybko przystosowaliśmy się do realiów nowoczesnego państwa, ale wielu jeszcze ludzi nie w pełni rozumie, co należy robić i jak należy działać, by żyło nam się lepiej. Większość zakładów pracy w Różaniu ogłosiło upadłość, a co niektórzy sądzą naiwnie, że same one powstaną i odrodzą się jak feniks z popiołów. Otóż nie! Nie trzeba ciągle liczyć na dobrego „wujka Sama”, zza oceanu, bo ci, którzy tak sądzą moim zdaniem nie orientują się, co to jest ta demokracja. W demokracji nikt nikomu nie jest winien i trzeba liczyć tylko na siebie. Chciałbym wobec tego zadać nurtujące mnie bardzo pytanie: Dlaczego w Różaniu nikt nie interesuje się stworzeniem rynku pracy? Jeżeli nikt z miejscowych mężów stanu nie ma koncepcji jak to zrobić, może należałoby zatrudnić kogoś znającego się na rzeczy. Chciałbym też dodać (dla żyjących w ciągłej nieświadomości), że istnieje też coś takiego jak reklama i marketing, a Różan to przecież miasto o niepowtarzalnym uroku i walorach turystycznych. Od sześciu lat czekam, aż ktoś dokona wielkopomnego odkrycia, że na turystyce można nieźle zarobić i mam już dość tego czekania. Mój pogląd podziela ogromna większość różańskiej młodzieży. Dlaczego w Różaniu latem nie słychać nic o festynach, imprezach rozrywkowych, które przyciągnęłyby turystów (zlikwidowaliście nawet Dni Różana za co darzymy was „szaloną nieustającą miłością...”). A wy budujecie, budujecie i g..... z tego macie, najwyżej konflikty i zatargi, czym młodzież rozbawiacie do łez. Ciekawym urozmaicheniem w nudne wieczory jest dla nas również to, że widzimy jak pieniądze leżą na ulicy, a wy w swej mądrości i uczoności nie możecie ich dostrzec, choć w ten sposób się marnują.

Nie chciałbym być złym prorokiem, ale jeżeli rzeczywistość nie zmieni się na lepsze, Różan za dziesięć - piętnaście lat stanie się miastem opieki społecznej, emerytów i rencistów, a młode uśmiechnięte twarze na ulicach zobaczyć będzie można jedynie w dłuższe weekendy, kiedy przyjdzie odwiedzić znajomych i rodziców.

THOR - mieszkaniec jeszcze tego miasta.

wątpienia popadłby w czarną rozpacz.

Jeszcze kilkanaście lat temu jako uczeń Szkoły Podstawowej w Różaniu miałem szansę swój wolny czas poświęcić rozszerzając wiedzę w którymś z bardzo pręźnie i efektywnie działających kółkach zainteresowań w szkole bądź w Domu Kultury. Ale zazwyczaj bywa tak, że co dobre, szybko się kończy i dziś zamiast kółek młody cztertnasto czy siedemnastolatek ma ulicę, klatkę bądź przystanek autobusowy albo któryś

szkoły średniej w naszym mieście z niepokojącym pośpiechem uciekają stąd bez zalu. Dlaczego? Dlatego, że w Różaniu brak jest dla młodego człowieka jakichkolwiek perspektyw na przyszłość. Nie robi się nic, aby młodzież, zamiast stąd uciekać, została i starała się pracować na rzecz rozwoju miasta.

W roku 1989 byliśmy świadkami ogromnych przemian ustrojowych, które zapoczątkowały obrady okrągłego stołu. Stanęliśmy twarzą w twarz z nowym nieznanym nam

JAK POZBYĆ SIĘ ŻELAZA I MANGANU Z WODY ?

Zgodnie z obietnicą zawartą w numerze 4-8/97 Świerszcza Różańskiego chciałbym krótko omówić metody usuwania żelaza i manganu z wody oraz nasze zamierzenia jako Zakładu w celu poprawy jakości wody w mieście pod względem zawartości tych pierwiastków. Wszystkie metody usuwania żelaza i manganu z wody oparte są na dwóch podstawowych procesach:

- utlenianie tych związków do form nierozpuszczalnych (wodorotlenek żelaza i tlenek manganu),
- usunięcie wytrąconych osadów z wody na drodze filtracji. Żelazo i mangan mogą być utleniane przy użyciu tlenu atmosferycznego, w procesie zbliżonym do zachodzących w przyrodzie. Jednakże, podczas gdy żelazo utlenia się stosunkowo szybko, tak że wystarczy uprzednie napowietrzanie wody, to w przypadku manganu proces ten zajmuje zbyt wiele czasu, by mógł być zastosowany na skalę techniczną. Trzeba więc sięgnąć po związki chemiczne, będące silnymi utleniaczami.

Stosowanymi w praktyce utleniaczami są:

- **chlór** (w formie chloru gazowego lub podchlorynu sodu). W zależności od obecności amoniaku oraz od pH chlor tworzy w wodzie różne formy. Podczas gdy pH wpływa głównie na aktywność dezynfekcyjną chloru, obecność amoniaku zmniejsza jego zdolności utleniające poprzez utworzenie chloramin, niezdolnych do utlenienia manganu w wystarczająco krótkim czasie. Jak wiemy nasza woda wodociągowa zawiera amoniak. Występuje więc prawdopodobieństwo, że chlor w większej części zużywany jest do utleniania amoniaku, a dopiero potem do utleniania manganu.
- **dwoutlenek chloru**. Stosowanie ClO_2 nabiera coraz większego znaczenia z powodu problemów napotykanych przy eksploatacji chloru. Należy jednak stwierdzić, że związek ten również stwarza trudności, powodując tworzenie się chlorynów i chloranów, - o z o n. Nie ma wątpliwości co do tego, że ozon jest bardzo dobrym utleniaczem. Należy tu jednak zwrócić szczególną uwagę na to, że zastosowanie ozonu narusza równowagę biologiczną wody uzdatnionej. Zwiększa się bowiem udział przyswajalnego węgla organicznego w ogólnym węglu organicznym. Inaczej mówiąc - łatwiej namnażają się mikroorganizmy, co wymaga stosowania dezynfekcji końcowej. Stosowanie ozonu wiąże się również z powstawaniem kontrowersyjnych związków organicznych /aldehdy itp./ oraz nieorganicznych /bromki - związki o działaniu uspokajającym/.

- związki manganu na +7 stopniu utlenienia, np. nadmanganian potasu. Stosowanie tych związków związane jest z użyciem specjalnych materiałów filtracyjnych spełniających rolę katalizatorów. Filtracja materiału uprzednio sflokuowanego /tak jak to jest w przypadku osadów żelaza i manganu/ przebiega na bazie mechanizmów i sił natury głównie mechaniczno-fizycznych /grawitacja/. Oznacza to, że nie występuje tu chemiczne i fizyczne oddziaływanie biorące udział w bezpośredniej filtracji pozwalające uzyskać wodę prawie idealnie pozbawioną zawieszin.

Najczęściej stosowanym, konwencjonalnym procesem mającym na celu usunięcie utlenionych związków żelaza i manganu z wody jest filtracja na filtrach piaskowych. Filtry te są klasycznymi filtrami pośpieszonymi, czyli takimi jakie mamy zainstalowane na Stacji Uzdatniania Wody, z pojedynczym złożem krzemionkowym o wymiarach cząstek poniżej 1 mm.

Wróćmy jednak do utleniania manganu! Wszystkie wspomniane metody utleniania zdają się być niedoskonałe i każda pociąga za sobą jakieś "skutki uboczne". Najbezpieczniejszą wydaje się być stosowanie związków manganu i taki sposób chcielibyśmy zastosować w Różanie do uzdatniania wody surowej.

Takim nowoczesnym preparatem do usuwania żelaza i manganu z wody jest holenderski Aqua-Mandix. Producent podaje, że jest to środek stosowany, gdy inne sposoby zawodzą!

Aqua-Mandix jest naturalną, łamaną rudą bez dodatków i wolną od zanieczyszczeń ciemno brązowego koloru. Zawartość manganu 78-80% jako MnO_2 ; główny składnik - tlenki. Ciężar nasypowy 2000 kg/m³, ciężar właściwy - 3,5-4,4 g/ml. Wymiar ziarna 0,5-1,0 mm.

Aqua-Mandix stosowany jest zazwyczaj jako dodatek do filtrów piaskowych zawierających piasek o wymiarach ziarna 0,5-1,0 mm w ilości pomiędzy 10-20%. Aqua - Mandix jest aktywny w takim filtrze nawet w przypadku, kiedy zostaje równomiernie rozłożony w całej objętości filtra. W koniecznych przypadkach może być stosowany jako jedyne wypełnienie złoża. Szczególną zaletą Aqua - Mandix jest fakt, że osady tlenków żelaza i manganu ściśle przylegają do ziarn katalitycznych bez zmiany ich aktywności.

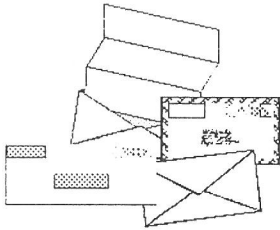
Dowiedziano w praktyce, że z punktu widzenia właściwości filtracyjnych i charakterystyki płukania zwrotnego, złożo ze 100% zawartością Aqua-Mandix o granulacji 0,5-1,0 mm zachowuje się identycznie jak złożo piaskowe o tej samej granulacji.

Jest to jednak preparat bardzo kosztowny, dlatego też przed zastosowaniem go w naszych filtrach, niezbędne jest przeprowadzenie badań jego przydatności w skali laboratoryjnej.

Zamówiliśmy już 1 worek /50 kg/ tego preparatu i gdy tylko go otrzymamy, będziemy mogli przystąpić do "przetestowania" go na naszej wodzie.

O wynikach napiszę oczywiście w Świerszczu!

Kierownik Laboratorium
mgr inż Tomasz Wnęć

INTERNET

Od pewnego czasu (a ściślej od końca 1995 r.) najbardziej popularnym terminem, jaki jest używany w kontekście wykorzystywania komputerów jest Internet. Prasa komputerowa pełna jest informacji o kolejnych programach pozwalających na korzystanie z Internetu i światowych baz danych. Niestety, dla zwykłego użytkownika komputera brakuje ciągle najważniejszej informacji

Musimy sobie uświadomić, że Internet jest to po prostu bardzo rozległa sieć komputerowa. Powstała ona niejako mimochodem przez połączenie wielu odrębnych sieci komputerowych, głównie utworzonych na uczelniach. Dla osób mających komputer na swym własnym biurku potrzebna jest możliwość połączenia się z Internetem o dowolnej porze dnia i nocy. Chcąc korzystać z takiej okazji musimy posiadać:

- odpowiednie oprogramowanie do łączenia się z Internetem;
- odpowiedni modem przyłączony do sieci telefonicznej.

Modem jest to urządzenie, które pozwala komputerowi na łączenie się z innymi komputerami i przesyłanie danych za pośrednictwem sieci telefonicznej. Do tak dużego zainteresowania Internetem w ostatnim czasie w kraju przyczyniła się w znacznym stopniu Telekomunikacja Polska S.A. udostępniając ogólnopolski numer - 0202122, otwierający przed każdym „wrota Internetu,, , bez konieczności ponoszenia dodatkowych opłat (pomijając oczywiście rachunek telefoniczny).

LEX 81-807 SOPOT, UL. 1 MAJA 5

Szanowni Państwo,

Mamy przyjemność poinformować Państwa, że Wydawnictwo Prawnicze LEX ufundowało w Internecie serwer Polska Samorządowa (www.polska.lex.pl). Pragniemy ułatwić użytkownikom Internetu dostęp do informacji o regionie oraz umożliwić jego promocję. Zarazem chcemy, by nasz serwer był często i licznie odwiedzany.

Postanowiliśmy skupić w jednym miejscu internetowe wydania gazet lokalnych. W Polsce obecnie ponad 2000 periodyków lokalnych i samorządowych. Wspólna prezentacja ich wydań na serwerze zdecydowanie powiększyłaby krąg odbiorców każdej z gazet oraz podniosłaby atrakcyjność samego serwera.

Dlatego pragniemy bezpłatnie udostępnić Państwu konto w Internecie oraz e-mail. Umożliwi to Państwu wygodną prezentację Waszej gazety w Internecie. Bezpłatna instalacja gazety na serwerze Polska Samorządowa sprawia, że koszty Państwa związane z tym przedsięwzięciem ograniczą się wyłącznie do ceny modemu (200-400 zł) i lokalnego połączenia telefonicznego.

Oferując gratisowo konto internetowe oczekujemy zarazem od Państwa:

- systematycznego uaktualniania zawartych na internetowych stronach gazety materiałów;
- współdziałania w redagowaniu stron gminy, na terenie której wychodzi Państwa gazeta.

Zapraszamy do obejrzenia naszego serwera w Internecie pod adresem <http://www.polska.lex.pl>. Tam też znajdują Państwo szczegółowe zasady instalacji stron. Jeżeli nie dysponują Państwo jeszcze dostępem do Internetu, prosimy o kontakt. Prześlemy listownie komplet materiałów informacyjnych na ten temat.

Z nadzieją na dalszą współpracę
Grzegorz Kulczykowski
Dział Internetu

Nową jakością, jaką Internet wniósł do naszego życia, polega nie tylko na ogromnym ułatwieniu zdobywania informacji, ale także na rewelacyjnym wręcz tych informacji rozpowszechnianiu. Pod tym względem internetowi nie dorównują - telewizja, radio czy inne media. O ile szybkość i łatwość przekazu informacji w Internecie można porównać do telewizyjnej, o tyle braku cenzury, jakichkolwiek ograniczeń, zasad i reguł publikowania informacji w Internecie nie da się odnieść do żadnego innego medium. Internet stwarza znakomite warunki do błyskawicznego, szerokiego i taniego upubliczniania informacji o sobie i swojej działalności. Zauważyło to już miliony osób, także w Polsce. Komercyjne zalety Internetu sprawiają, że obecnie wszystkie liczące się firmy mają tam swoje strony lub zamierzają w najbliższym czasie je utworzyć.

List który otrzymaliśmy od firmy LEX z Sopotu jest szansą, by Różan zaistniał w świecie za nieporównywalnie skromne pieniądze (koszt 200-400 zł. i lokalnych połączeń telefonicznych). Potrzebne jest tylko zrozumienie wśród nas o potrzebie prowadzenia tego typu działalności. Szeroka reklama miasta i gminy, przedstawianie tam ofert gospodarczych, turystycznych, promocja miasta, zachęcanie do inwestowania, informacje o imprezach kulturalnych i innych w tego typu medium to ogromna szansa na stworzenie rynku pracy i podniesienie rangi Różana w kraju. Najwyższy czas przestać się bać i otworzyć się na świat, gdyż czas po temu i warunki sprzyjające. Zamknięcie się we własnym tyglu doprowadzi do izolacji, biedy i ciemnoty. Już teraz gdyby nie sławne składowisko odpadów promieniotwórczych nie stać by było miasta na inwestycje, które są obecnie prowadzone. Polityka rządu zmierza w kierunku scedowania na gminy wszystkiego od kultury i oświaty począwszy, co już się dokonało na straży pożarnej, policji, opieki społecznej i innych skończywszy. Jeśli się w porę do tych warunków nie dostosujemy, nie ma co marzyć o lepszym i godniejszym życiu w naszym mieście. Tam, gdzie brak środków na zaspokajanie potrzeb społecznych, tam swary, kłótnie, zawiść i zło. Czy tak wyobrażamy sobie nasze współistnienie? Chyba nikt tego nie chce. A więc zainwestujmy w przyszłość, a nie tylko w teraźniejszość.

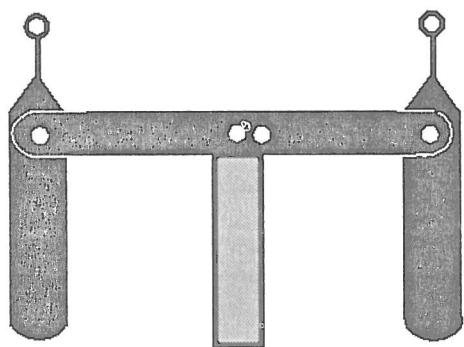
K.Kruszewski

TELEGRAF

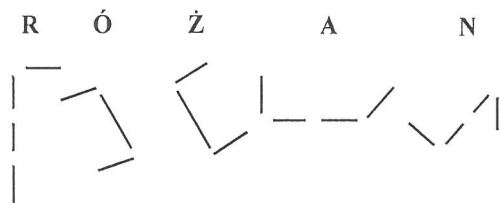
Istnieją w Różanie miejsca - rejonu noszące czasami niezrozumiałego pochodzenia nazwy: - Grzęda, Litwa, Fularowo, Telegraf i inne. Dlaczego Telegraf ?

Starzy „różaniacy„ twierdzą; Telegraf bo znajdował się tam końcowy słup telefoniczny przechodzący w linię napowietrzną do Warszawy. Jest to jednak nie w pełni prawdą. W rzeczywistości na wzniesieniu po lewej stronie drogi do Warszawy, w miejscu nazywanym „Telegraf„, znajdowała się stacja telegrafu optycznego. Do początku lat pięćdziesiątych XIX wieku najszybszym środkiem łączności był telegraf optyczny najczęściej budowany według systemu Chappe.

Używano go w większości krajów europejskich dla potrzeb wojska i administracji. Był to telegraf optyczny, semaforowy, w którym każdej literze, cyfrze lub innemu znakowi odpowiadał układ ramion semafora.

Np. Różan to

W pierwszej połowie ubiegłego wieku linia takiego telegrafu łączyła Warszawę z Petersburgiem przez Wilno. Stacje końcowe (początkowe?) znajdowały się:

- w Warszawie na Zamku Królewskim,
- w Petersburgu w zespole gmachów przy placu pałacowym,
- w Wilnie na wieży Gedymira zamku wysokiego.

W Petersburgu na Newskim Prospekcie w okolicy „Gościnnego Dworu„, wysoka wieża telegrafu optycznego stoi w obecnym czasie. Korpus stacji był malowany na kolor żółty, ramiona urządzenia sygnałowego na kolor czarny.

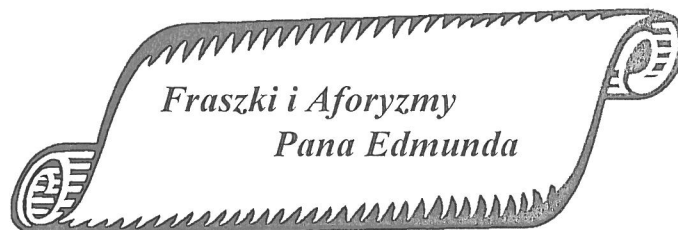
Na linię Warszawa - Petersburg składało się 149 stacji przekaźnikowych ustawionych średnio co 10 km. Ósma stacja od Warszawy była w Różanie, a 7 i 9 odpowiednio w okolicach Szelkowa i Kołak. Ze względu na to, że trasa telegrafu przebiegała przeważnie przez tereny nizinne, a na dodatek w znacznym stopniu zalesione, wieże stacji przekaźnikowych były stosunkowo wysokie i budowane na wzniesieniach. Pierwsza depesza przesłana tym telegrafem składała się z 45 sygnałów, a czas przesyłania wynosił 22 minuty. Telegraf Warszawa - Petersburg nie był pierwszą linią łączności tego typu na terenie Królestwa Polskiego. Już wcześniej, bo

w roku 1830 uruchomiono telegraf optyczny na trasie Warszawa - Modlin i na co brak potwierdzenia na trasie Warszawa - Kraków. Jednak na trasie Warszawa - Kraków w Kielcach istnieje nazwa topograficzna „Góra Telegraf„, która być może jak nazwa „Telegraf„, w Różanie potwierdza fakt istnienia tego telegrafu. Pierwszy telegraf optyczny na trasie Paryż - Lille (długości 220 km) zbudował w roku 1784 Klaudiusz Chappe (1763 - 1805).

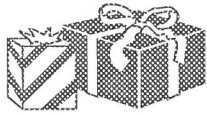
Przydatność telegrafu optycznego do celów wojskowych została potwierdzona w roku 1809. Wówczas Napoleon dzięki telegrafowi dowiedział się prawie natychmiast o wkroczeniu armii austriackiej do Bawarii. Energiczna kontrofensywa doprowadziła do zwycięstwa Francji i wyparcia nieprzyjaciela z zajętych terenów. Kres telegrafu optycznego stanowiło wprowadzenie w roku 1852 telegrafu elektrycznego, który bardzo szybko przyjął się w całej Europie. Pierwsza linia telegrafu elektrycznego w Królestwie Polskim uruchomiona została już w roku 1852 pomiędzy Warszawą a stacją kolejową Granica przy drodze kolei żelaznych Warszawsko-Wiedeńskiej.

W roku 1856 linia telegrafu elektrycznego połączyła Warszawę z Petersburgiem. Ze względu na prostotę telegraf optyczny jest stosowany w czasach współczesnych w portach morskich oraz w kolejnictwie. Znane każdemu kolejowe semafony są przetrwały do naszych czasów jedną z odmian telegrafu optycznego.

inż. Janusz Wiszniewski

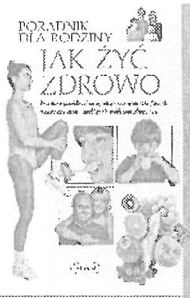
- ◇ *Mędrca rozpoznasz po tem,
że cierpliwie znosi innych głupotę.*
- ◇ *Bardzo zdolnym pomaga
wyobraźnia, mniej - autopsja.*
- ◇ *Nie ma lepszych i gorszych Polaków !
Są tylko lepsze i gorsze ludzkie charaktery !*
- ◇ *Pytam - Gdzie sens ? - gdy
jedni budują, pracują a drudzy psują !*
- ◇ *Bądź rzutki - nie tylko do wódki !*
- ◇ *Zarówno geniusz jak i idiota
dla normalnych nie jest zrozumiały.*

ŚWIĄTECZNE NOWOŚCI W BIBLIOTECE

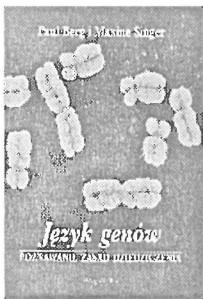

Ekonomia - Elżbiety Popławskiej, publikacja wydana przez oficynę wydawniczą Leliwa to kompendium podstawowych informacji z dziedziny ekonomii. Można tu znaleźć również informacje o funkcjonowaniu giełdy papierów wartościowych. Jeśli interesuje cię modna ostatnio „giełda”, warto przyjrzeć się bliżej tej publikacji.

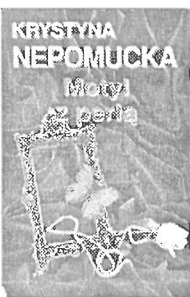

Dla zachowania zdrowia konieczne jest dokonywanie w życiu najbardziej odpowiednich wyborów postępowania, czyli przyjęcie racjonalnego stylu życia. W książce znajdują się porady nt. zestawienia diet, utrzymania sprawności fizycznej, opanowywania stresu, prewencji chorób.

Jak żyć zdrowo - poradnik dla rodziny. Planowanie zdrowej przyszłości w lepszym zdrowiu.

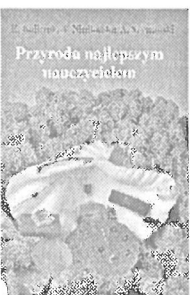
JĘZYK GENÓW - to znakomite wprowadzenie do genetyki dla każdego kogo fascynuje to niezwykle szybko rozwijająca się dziedzina wiedzy. Książka przedstawia zasady rządzące życiem wszystkich żywych organizmów w sposób bardzo przystępny, przejrzysty i zrozumiały, nawet jeśli jej lektura jest jednym z pierwszych spotkań z genetyką.

Romans jakiego się pragnie ?! Krystyna Nepomucka znów wprowadza na miłosne manowce !!!

Czy fatalny traf jeszcze raz spląće losy łąkających uczucia i szukających się po świecie dawnych kochanków? MOTYL Z PERŁĄ niejednego z bohaterów pożegna, by przywitać innych.....

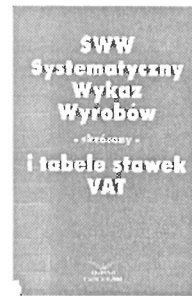
Jeśli w ludzkim życiu coś na pewno trwa, to tylko pamięć..... Przekonasz się, przewracając ostatnią kartkę tej książki.

Czy wiecie, że znakomitą większość wynalazków, dzięki którym cywilizacja rozwija się coraz szybciej, zawdzięczamy „podglądaniu”, Przyrody ? Okazuje się, że są dziedziny, w których nawet Ją prześcignęliśmy, ale są i takie w których trudno Jej dorównać Przyroda najlepszym przyjacielem - K.Kaliszuk, A.Niedbalska, A.Szymański. Agencja Wydawnicza VERSO.

Drugi tom „Pism zebranych”, Gustawa Herlinga-Grudzińskiego zawiera sześć opowiadań powstałych w latach 1956-1964. Otwiera go „Wieża”, - utwór, który zburzył niegdyś stereotyp myślenia o Grudzińskim jako pisarzu przede wszystkim politycznym, zaangażowanym publicyście, sowietologu. „Wieża”, rozpoczęła ten nurt w twórczości Herlinga, który krytycy zgodnie nazwali metafizycznym i który do dziś jest jednym z najwyższych strumieni tego pisarstwa.

Skrócony SYSTEMATYCZNY WYKAZ WYROBÓW (SWW) obok Klasyfikacji WYROBÓW i Usług stanowi niezbędne narzędzie pracy dla osób prowadzących działalność gospodarczą. W publikacji zamieszczono również wykaz towarów i usług, których sprzedaż jest objęta stawką podatku VAT w wysokości 0%, 7% oraz wykaz towarów zwolnionych z tego podatku. Wydawnictwo INFOR.

O poezji Wisławy Szymborskiej - NIE MA ROZPUSTY WIĘKSZEJ NIŻ MYŚLENIE pisze Anna Węgrzyniakowa krytyk literacki. „Zdarzyć się mogło. Zdarzyć się musiało. A Jej się zdarzyło, że dostała Nobla i doprawdy nie widzę w tym nic niezwyklego,,

Wielki przewodnik po medycynie naturalnej. Doskonała książka. Andrzej Szymański przekazuje w niej wiedzę nabytą w ciągu wielu lat studiów nad medycyną naturalną. Ziołolecznictwo, homeopatia, leczenie wodą, diety nie mają dla niego tajemnic. Książka ta będzie kopalnią wiedzy dla wszystkich, którzy wierzą w uzdrawiającą moc natury. Ponad 800 kuracji dla 250 najczęstszych dolegliwości. Wydawnictwo W.A.B.

Szczególnym fenomenem ostatnich lat na światowych rynkach finansowych był gwałtowny wzrost inwestycji dokonywanych poprzez fundusze powiernicze. WSZYSTKO O FUNDUSZACH POWIERNICZYCH to książka, która w przystępny sposób omawia zasady działania funduszy powierniczych oraz różne ich typy.

Wydawnictwo WIG-Press.

HOROSKOP NA ROK 1998

BARAN 21.03 - 19.04

Kwiat - Tulipan. Kamień - Opal. Liczby - 8, 12. Sprzyjające ci znaki: Ryby i Panna. Dni tygodnia - środa i niedziela. Rok pogodny, spokojny, ustabilizowany. Na odpoczynek wybierz sierpień. Jedź do cichej, spokojnej miejscowości, podziwiać naturę, łowić ryby, zbierać owoce runa leśnego. Niezbyt znaczne zmiany rodzinne pod koniec roku. Będziesz z nich zadowolony.

LEW 23.07 - 22.08

Kwiat - Powój. Kamień - Nepal. Liczby - 6, 10. Sprzyjające ci znaki: Strzelec i Koziorożec. Dni tygodnia - wtorek i czwartek. Rok bardzo burzliwy, zapowiadający ciekawe propozycje finansowe, pozwalające wreszcie spełnić marzenia związane z ciekawym wyjazdem, który zaplanuj w czerwcu. W podróżach zachowaj ostrożność i rozważę. Urlop przyda ci się we wrześniu po wyjazdach, które trochę cię zmęczą.

STRZELEC 21.11 - 21.12

Kwiat - Bratek. Kamień - Turkus. Liczby - 4, 9. Sprzyjające ci znaki to: Lew i Skorpion. Dni tygodnia - czwartek i niedziela. Rok obfitujący nie tylko w ciekawe propozycje, ale i zmiany finansowe oraz mieszkaniowe. Zapowiada się sporo ciekawych wyjazdów, co zaowocuje nowymi interesującymi znajomościami. Niektóre z nich przerodzą się w bliskie przyjaźnie, jednak bądź czujny i nie wierz wszystkim i we wszystko. Urlop zorganizuj w miejscowości nadmorskiej w lipcu. Unikaj zbyt głębokiej wody.

BYK 20.04 - 20.05

Kwiat - Żonkil. Kamień - Granat. Liczby - 3, 16. Sprzyjające ci znaki: Wodnik i Rak. Dni tygodnia - poniedziałek i czwartek. Rok umiarkowanie spokojny, zaczniesz się na krótko dość burzliwie problemami zawodowymi, które wkrótce miną bez śladu. Na urlop wyjedź nad morze na przełomie lipca i sierpnia. Uważaj na wodę. W czasie urlopu skup się na odpoczynku. Nie myśl o problemach, które minęły.

PANNA 23.08 - 22.09

Kwiat - Magnolia. Kamień - Szafir. Liczby - 3, 12. Sprzyjające ci znaki: Bliźnięta i Koziorożec. Skoncentruj się w tym roku, a szczególnie w pierwszym półroczu na sprawach rodzinnych, gdy nie jest jeszcze za późno. Zbyt zaferowany jesteś sprawami zawodowymi. Nie widzisz spraw ważnych dla dwóch bliskich. Urlop spędź z rodziną w cichej i spokojnej miejscowości. Wybierz lipiec. Odpoczynek otworzy ci oczy na sprawy, które umknęły twojej uwadze.

KOZIOROŻEC 22.12 - 19.01

Kwiat - Fiolek. Kamień - Jaspis. Liczby - 5, 7. Sprzyjające ci znaki to: Bliźnięta i Strzelec. Dni tygodnia - środa i niedziela. Zmiany i duże, i małe, dom, może samochód. Sprawy rodzinne również powinny ulec zmianie. Grono przyjaciół znacznie się powiększy dzięki twojej aktywności i łatwości w nawiązywaniu kontaktów. Jedź z umiarem, twój organizm tego wymaga. Urlop zorganizuj w cichym zakątku w okolicach jezior z wąską grupą przyjaciół w sierpniu.

BLIŹNIĘTA 21.05 - 21.06

Kwiat - Róża. Kamień - Agat. Liczby - 7, 13. Sprzyjające ci znaki: Ryby i Baran. Dni tygodnia - piątek, niedziela. W tym roku wszystkiego po trochu. Otoczenie jest do ciebie dobrze nastawione, jednak nie ufaj bezgranicznie wszystkim. W pierwszym półroczu szansa na awans i niewielki przyływ gotówki. Urlop weź w lipcu, wyjedź nad niewielką wodę z przyjaciółmi. Czekające cię problemy pozostaw na później, skup się na odpoczynku i zregenerowaniu sił przed czekającą cię wyczerpującą pracą.

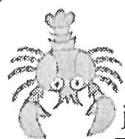
WAGA 23.09 - 22.10

Kwiat - Aster. Kamień - Onyks. Liczby - 1, 5. Sprzyjające ci znaki to: Lew i Byk. Dni tygodnia - wtorek i sobota. Rok spędzisz na załatwianiu spraw osobistych i zawodowych, co wiąże się ze stresem i zmęczeniem. Uważaj na zdrowie. Urlop przeznacz na odpoczynek pod namiotem nad jeziorem w lipcu. Wrócisz opalony, wypoczęty, pełen dobrych uczuć przed czekającymi cię zadaniami. Sprostasz im dzięki swojej wytrwałości.

WODNIK 20.01 - 18.02

Kwiat - Niezapominajka. Kamień - Bursztyn. Liczby - 6, 8. Sprzyjające ci znaki to: Panna i Rak. Dni tygodnia - poniedziałek i środa. Rok spokojny, cichy po tym jakże ciężkim i pracowitym. Zmian niewiele i tych rodzinnych i tych zawodowych. Wszystko jakby wraca do normy. W twoim otoczeniu nowe twarze i niewielkie znajomości pojawiają się na krótko. Urlop w lipcu spędź na podróżach, jednak bądź ostrożny.

RAK 22.06 - 22.07

Kwiat - Mak. Kamień - Brylant. Liczby - 5, 11. Sprzyjające ci znaki: Baran, Strzelec. Dni tygodnia - czwartek i sobota. W tym roku czekają cię duże zmiany szczególnie w początkach drugiego półrocza. Zmiana partnera bardzo możliwa. Urlop wykorzystaj na zbieranie grzybów, najlepiej we wrześniu. Wrócisz zadowolony i wypoczęty. Drobnymi niepowodzeniami nie zaprzętaj sobie głowy.

SKORPION 23.10 - 21.11

Kwiat - Paproć. Kamień - Rubin. Liczby - 2, 10. Sprzyjające ci znaki to: Panna i Ryby. Dni tygodnia - poniedziałek i wtorek. Rok ze zmianami szczególnie rodzinnymi. Nowe ciekawe propozycje zmiany zawodu. Na odpoczynek przeznacz czerwiec. W cichej nadmorskiej miejscowości będziesz miał czas przemyśleć czekające cię zmiany. Będzie trochę ciężko, ale wszystko się jakoś ułoży.

RYBY 19.02 - 20.03

Kwiat - Sasanka. Kamień - Szmaragd. Liczby - 5, 7. Sprzyjające ci znaki to: Byk i Strzelec. Dni tygodnia: wtorek i czwartek. Cicho i spokojnie tylko w pierwszym półroczu, zaś w drugim zaczniesz się szaleństwo zmian zawodowych, gdzie będzie potrzebna więcej zaradności i operatywności. Choć zmiany zapowiadają się duże, nie wszystko być może będzie wiązało się ze znacznym przyływem gotówki zwłaszcza na początku. Odpocznij na przełomie czerwca i lipca.

P	P	O	D	B	I	P	I	Ę	T	A
A	N	O	K	I	E	N	N	I	C	A
R	O	Z	R	A	B	I	A	R	K	A
A	P	A	W	Y	P	U	S	T	K	A
P	A	R	K	O	U	Z	E	N	L	P
E	T	A	R	W	S	S	P	L	I	O
T	R	D	E	Y	Z	Z	R	U	S	T
Ó	U	I	P	P	K	A	A	B	Z	W
W	N	O	I	U	A	K	W	L	K	Ó
K	E	R	N	S	D	A	O	I	A	R
A	K	N	A	T	O	L	I	N	I	E

ROZRABIARKA, PRAWO, POTWÓR, WYPUST, RADIO, OKIENNICA, KREPINA, SZAKAL, LISZKA, PUSZKA, NATOLIN, LUBLIN, PARAPETÓWKA, PODBIĘTA, OPATRUNEK, WYPUSTKA.

B	B	B	A	B	I	E	L	A	T	O
E	M	I	G	R	A	N	T	K	I	K
R	A	O	L	Ó	Ś	P	R	O	K	O
N	N	A	I	W	N	I	A	C	Y	R
A	D	P	N	N	I	A	M	Y	P	Y
R	A	A	I	I	E	N	P	P	A	S
D	R	R	A	N	G	I	O	R	R	O
Y	Y	Y	N	A	O	S	L	I	A	W
N	N	C	K	P	W	T	I	A	S	N
K	K	J	A	A	C	K	N	N	O	I
A	I	A	Ż	L	E	A	A	E	L	K

NAIWNIACY, TRAMPOLINA, PAL, BABIE LATO, ŚNIEGOWCE, RYSOWNIK, CYPRIAN, BERNARDYNKA, PARASOL, MANDARYNKI, EMIGRANTKI, APARYCJA, PIANISTKA, RÓWNINA, OKO, GLINIANKA.

WYMIENIONE WYRAZY ZNAJDUJĄCE SIĘ POD KRZYŻÓWKAMI NALEŻY ODSZUKAĆ W DIAGRAMACH I WYKREŚLIĆ W KIERUNKU POZIOMYM LUB PIONOWYM. POZOSTAŁE LITERY CZYTANE PIONOWO UTWORZĄ HASŁO - ROZWIĄZANIE.

cd. ze str. 1

bałwan - lepienie bałwana to zakaz okazania większej serdeczności i ciepła partnerowi. Widok bałwana we śnie jest oznaką skromnych starań partnera o śniącą osobę.

bank - często wyraża energetyczną centralę, z której czerpie się siły do pracy i miłości. Włamanie się do banku jest kurczową próbą utrzymania się na poziomie swego „ja”.

bar - pójście do baru to poszukiwanie przelotnych znajomości.

baran - oznacza twórcze siły natury. Zaatakowanie przez barana to oznaka cierpienia zadawanego przez człowieka, który pragnie podporządkować sobie śniącego.

bat - pędzić na oślep i strzelać z bata oznacza chęć okazania się brutalnym większym niż się jest naprawdę.

beczka - pełna beczka jest oznaką dobrych finansów, pusta - zapowiedzią chudych lat. Beczka bez dna wskazuje, że coś jest nie w porządku w naszym zachowaniu.

bieganie - biegnąć i nie móc ruszyć z miejsca to według staroegipskich badaczy snów długie i czasem daremne oczekiwanie sukcesów.

biel - to czystość, powściągliwość, chłód uczuć i bezpłodność.

bilet - rozpoczęcie podróży we śnie bez zapłaconego biletu to po prostu brak środków do realizacji planów i raczej odstąpienie od aktualnego punktu widzenia.

biżuteria - zakładanie biżuterii to odwracanie uwagi od własnych braków. Obdarowanie biżuterią oznacza chęć wymuszenia serdecznego stosunku ze strony otoczenia, ponieważ śniący nie wierzy być może w siebie i nie docenia własnych uzdolnień.

blizny - widok blizn przypomina cioty losu i jest nauczką, by lepiej zabezpieczyć się w przyszłości.

blądzenie - to oznaka trudów mogących nadejść w niedalekiej przyszłości.

bocian - widzieć fruującego bociana to oznaka wielkich planów w stosunku do własnej rodziny. Gniazdo z małymi lub bez wskazuje na narodziny dzieci.

bomba - pojawia się w snach wspomnieniowych, które przypominają wstrząsające przeżycia i wyrażają jednocześnie niemożliwość zmiany istniejących i nieszczególnie korzystnych warunków śniącego. Jedna bomba ukazująca się w sennym widziale może oznaczać wiadomość spadającą na śniącego jak bomba.

Wybr. i opr. BB

PAPIEROSY

CHEMIA

PRASA

INNIE

K. Cieślak Kiosk ul. WARSZAWSKA

KUPON rabatowy!

Umożliwia zakupy ze zniżką 2%

ŚWIERSZCZ
RÓŻAŃSKI

Redaguje zespół.

Adres redakcji: 06-230 Różan, ul. Mickiewicza 1, tel. 669-042

Biuro ogłoszeń: 06-230 Różan, ul. Warszawska 17 (Biblioteka Publiczna), tel. 669-002

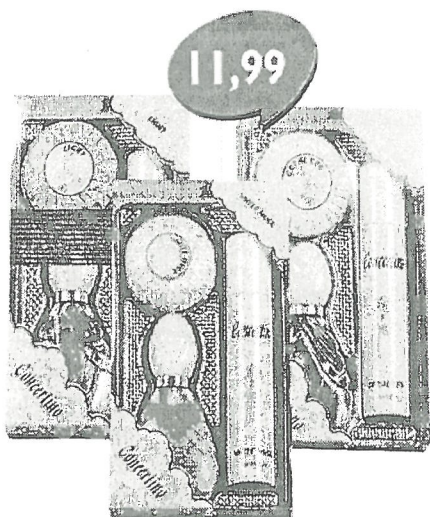
Tekstów nie zamawianych redakcja nie zwraca, a także zastrzega sobie prawo ich skracania i zmian.

Wydawca i skład: Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w Różanie im. Józefa Piłsudskiego.

Druk: Zakład Poligraficzny, ul. 1 Maja 9, 06-200 Maków Maz., tel. 172-563

Miesięcznik

DROGERIA - PUNKTOTO

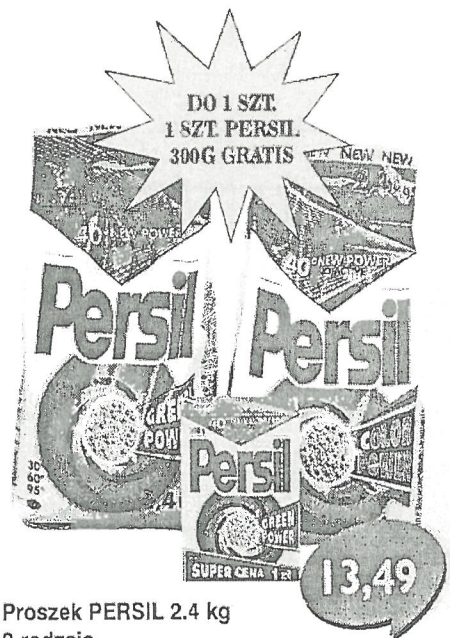
11,99

Zestaw CONCERTINO 3 rodzaje

2,09

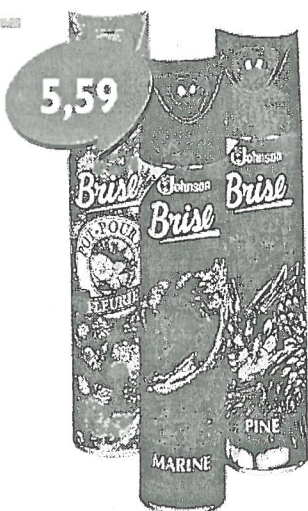
Płyn BRIO
500 ml
2 rodzaje

DO 1 SZT.
1 SZT PERSIL
300G GRATIS

13,49

Proszek PERSIL 2.4 kg
2 rodzaje

5,59

BRISE odświeżacz powietrza 300 ml.
3 rodzaje

1,29

Mydło FA 100 G 3 rodzaje

8,64

Dezodorant
BRUT 150ml.
2 rodzaje

16,40

Płyn po goleniu
BRUT 100ml.
2 rodzaje

4,90

DOMESTOS 750ml. 2 rodzaje

6,42

Zestaw MAKLER

9,99

Dezodorant
IMPULSE SPICE 100ml.

5,83

Dezodorant
IMPULSE O2
85ml.

3,99

Płyn do prania
PERŁA 500ml.

TE CENY TO NIE SEN...

Świerszcz Różański

NR 4-8/97
Miesięcznik

„Lichy to patriotyzm narodu, który by tylko pochwały znosił...”
Kazimierz Wyka
Dlatego też „róbmy swoje (...) może to coś da? Kto wie?”
Cena 50 gr

Redakcja przeprasza

Redakcja przeprasza wszystkich czytelników Świerszcza Różańskiego za nieregularne ukazywanie się naszego miesięcznika. Spowodowane jest to awarią sprzętu komputerowego, który jest niezbędny przy składzie i redagowaniu pisma. Mijmy nadzieję, że pech już nas opuścił i Świerszcz będzie się ukazywał regularnie.

REDAKCJA

Gorące podziękowania za wieloletnią współpracę Pani Krysztynie Dumala byłej dyrektor Przedszkola Samorządowego w Różaniu, przechodzącej z dniem 1 września 1997r na „zasłużoną emeryturę” składają

Pracownicy Biblioteki Publicznej i Domu Kultury

Plan miasta

str.7

Mistrz z Różana

str.4

Słów kilka jeszcze na temat wody.

str.5

Dbajmy o wentylację mieszkań.

str.8

Uwaga na grzyby!

str.10

Inwestycje 1996 roku w Gminie.

str.4

RAJD NA 102!

str.5

DYSTRYBUCJA GAZU - K. Książak
06 - 230 Różan ul. Warszawska 66 tel. 669-500

GAZY TECHNICZNE - Niskie ceny
tlen, acetylen,
dwutlenek węgla i inne

OFEROWANE BUTLE

W związku z dużą ilością butli czerwonych, nielegalizowanych, na terenie Różana i okolic, GASPOL wprowadza butle niebieskie

BUTLA NIEBIESKA TO BUTLA BEZPIECZNA

- posiada nowoczesny zawór odcinający gaz, zapewniający bezpieczeństwo użytkownikowi
- GASPOL legalizuje i konserwuje butle niebieskie a klient kupuje bezpieczny produkt
- Klient nie ponosi żadnych dodatkowych opłat przy zamianie butli czerwonej na niebieską

UWAGA!
Butla czerwona bez ważnej legalizacji (data legalizacji bita na tabliczce znamionowej) jest niebezpieczna i powinna być wycofana z obiegu !!!

W KILKU ZDANIACH JEDYM TCEM

□ W dniu 17 czerwca br. w budynku Domu Kultury odbyło się walne zebranie członków Spółdzielni Mieszkaniowej „Różanka”. W zebraniu uczestniczyło tylko 32 osoby. Poruszano wiele spraw i problemów z jakimi boryka się spółdzielnia. Największym jak do tej pory problemem wydaje się być remont a właściwie wymiana komina na bloku w którym znajduje się kotłownia. Będzie to inwestycja, która pociągnie za sobą dość znaczne wydatki finansowe. Zarząd spółdzielni wraz z prezesem J. Daszewskim poczynili już odpowiednie kroki by pozyskać fundusze na ten cel. Wprowadzono nową stawkę opłat czynszowych, która teraz wynosi 54 gr za m² powierzchni użytkowej motywując ją „opłatami za lustrację, która odbędzie się w II półroczu 1997r”?. Norma zużycia wody dla osób nie posiadających wodomierzy wynosi 5m³ na osobę, zaliczka na poczet centralnego ogrzewania od 1 sierpnia wynosi 2zł za m² powierzchni użytkowej, za wywóz nieczystości stałych przyjdzie mieszkańcom zapłacić od 1 sierpnia 65 gr od osoby miesięcznie i za nie podwyższany fundusz remontowy 29 gr za m². Doliczając do tego ścieki 90gr za 1m³ łatwo obliczyć, że 1 osoba mieszkająca w 47 metrowym M musi miesięcznie wyłożyć około 120 zł na utrzymanie domu nie wliczając w to oczywiście energii elektrycznej i gazu. Czy to jest dużo czy mało trudno powiedzieć. Lokatorzy twierdzą, że dużo i narzekają, ale na walne zebranie przyszło tylko 32 osoby. Na terenie osiedla widać jednak, że ich pieniądze nie idą na marne, wyasfaltowane chodniki, ocieplony blok z pomysłowymi wejściami do klatek utrudniającymi ucieczkę ciepła z budynku, trawniki. Przydał by się jednak jak najszybciej plac zabaw dla dzieci z prawdziwego zdarzenia by dać im zajęcie. Nie będą wtedy niszczyć drzewek i dewastować klatek schodowych.

□ Z analizy stanu bezpieczeństwa za rok 1996 na terenie działania Komisariatu Policji w Różanie wynika, że ilość przestępstw zmniejszyła się z 94 stwierdzonych w 1995 roku do 86 w tym roku. Wykrywalność przestępstw natomiast spadła o około 10%. Powodem tego stanu rzeczy zdaniem Komendanta KP Różan jest seria włamań do domków letniskowych w okresie letnim i późne zgłoszenie tych przestępstw przez poszkodowanych, niewykrycie sprawców trzech kradzieży samochodów, niewykrycie sprawców włamań do TIR-ów w Sadykrzu, nieustalenie danych i przyczyn śmierci nieznanego mężczyzny znalezionego w rzece Narew i sprawców rozboju na obywatelach rosyjskich w Sieluniu. Komisariat Policji w Różanie nałożył 598 mandatów karnych na sumę 22297 zł, zatrzymał 13 praw jazdy i 21 dowodów rejestracyjnych, interweniował 182 razy, wnioskował o ukaranie w 66 przypadkach.

□ Coraz więcej inwestycji przewidzianych do realizacji w tym roku na terenie gminy Różan trzeba będzie odłożyć do lamusa. Brakuje środków a właściwie za mało ich rada zaplanowała na poszczególne cele. By pogodzić interesy poszczególnych radnych nastąpiło rozdrobnienie budżetu co odbija się

czkawką budżetową. Zarząd gminy robi co może by realizować budżet. Jak na razie z planów mogą wypaść: opracowanie planów budowy wodociągu Różan - Dzbądz i budowa studni głębinowych. Miejmy nadzieję, że nie wypadnie z planu w związku z klęską powodzi budowa ronda choć taka możliwość również istnieje i jest niezależna od gminy. Prawdopodobnie w miesiącu wrześniu rozpocznie się asfaltowanie ulic w mieście i na terenie spółdzielni mieszkaniowej oraz drogi Różan - Mroczi. Postawiono już wiaty na nowobudowanym przystanku autobusowym i estetycznie odgrodzono teren od budynków komunalnych.

KOMUNIKAT

□ Zgodnie z komunikatem Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Ostrołęce na podstawie art.16 ust.2 Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej /Dz.U.Nr 12 poz.49 z późniejszymi zmianami/ w oparciu o przeprowadzone w bieżącym roku przed sezonem letnim badania wód powierzchniowych uprzejmie informuję, że nie dopuszcza się organizowania kąpielisk i uprawiania sportów wodnych na rzece Narew w Różanie.

Burmistrz Gminy Różan

□ Ośrodek Pomocy Społecznej w Różanie zorganizował w miesiącach letnich w ramach akcji letniej kolonie w Warszawie dla 15 dzieci w dniach 23.06 - 06.07, w Kartuzach dla 10 dzieci w dniach 30.06 - 13.07, w Zakopanem dla 40 dzieci w dniach 26.07 - 06.08, w Broku dla 10 dzieci w dniach 01.08 - 21.08. Koszt wysłania dziecka na kolonie wahał się w granicach 350 - 500 zł. Przewidziana była ponadto dopłata przez Ośrodek Pomocy Społecznej według kryterium dochodowego.

□ Zarząd Gminy Różan przeznaczył 5.000 zł w ramach akcji pomocy dla powodzi.

□ Pogłoski o likwidacji ZGKiM w Różanie, które od dłuższego czasu krążyły po mieście jak na razie nie sprawdziły się. Radni nie zdecydowali się postawić zakład w stan upadłości. Zarząd został zobowiązany do wyboru nowego kierownika, którym został Pan Andrzej Ostrowski.

□ Śmieciami zasypują nas wczasowicze. Jest to naganne ale co jest lepsze brak śmieci i letników czy śmieci i pieniądze przez nich zostawiane w Różanie. Wydaje się, że chyba to drugie.
A więc zróbmy coś by je szybko i sprawnie sprzątać, i nie narzekajmy !

Stacja Uzdatniania Wody w Różanie prowadzi sprzedaż wody nie uzdatnionej do celów gospodarskich w cenie 50 gr za 1m³.

ZDARZENIA I WYDARZENIA

- 3.05.1997 - W miejscowości Sieluń paliła się trawa na łące J.R.
 4.05.1997- W Dzbędzu spaliła się sterta słomy P.Z. Straty około 400 zł.
 17.05.1997 - W Prycanowie u M.M. paliły się kable elektryczne.
 17.05.1997 - W Różanie spalił się tartak A.Ch. Straty około 30.000 zł.
 18.05.1997- W Mroczkach-Kawkach palił się budynek inwentarski P.Z. Straty oceniono na 2000 zł.
 19.05.1997 - W Kobylinie spaliła się stodoła St.S. wartości 15.000 zł.
 26.05.1997 - W Zawadach-Ponikwi spaliła się stodoła Z.Cz. Straty około 8000 zł.
 5.06.1997 - W miejscowości Młynarze zderzyły się dwa samochody osobowe marki Opel i Ford. Przyczyną wypadku była nadmierna szybkość. Straty około 45.000
 8.06.1997 - W Różanie na ul. Warszawskiej doszło do kolizji dwóch samochodów ciężarowych. Przyczyną wypadku było wymuszenie pierwszeństwa przejazdu. Straty oceniono na około 100.000 zł.
 12.06.1997 - W miejscowości Kunin spalił się samochód osobowy marki Wartburg wartości około 2.000 zł.
 15.06.1997 - W miejscowości Dyszobaba zderzyły się czołowo dwa samochody osobowe marki Polonez i FSM. Staraty około 5.000 zł.
 27.06.1997 - W Borutach N.M. spaliła się obora. Staraty około 25.000 zł.
 30.06.1997 - W Prycanowie płonął las B.A.
 2.07.1997 - W Różanie w wyniku najechania na pobocze drogi ul. Warszawskiej uszkodzeniom uległ samochód Iveco-Transit. Straty około 200zł.
 6.07.1997 - W miejscowości Sieluń w wyniku wymuszenia pierwszeństwa przejazdu doszło do karambolu w którym uczestniczyło 4 pojazdy. Staraty oceniono na 70.000.
 5.07.1997 - W miejscowości Łachy spaliła się stodoła Ł.A. Staraty oceniono na około 40.000 zł.
 11.07.1997 - W Różanie na ul. Warszawskiej zderzyły się samochody Opel Kadet i Jelcz. Przyczyną zderzenia było wymuszenie pierwszeństwa przejazdu na skrzyżowaniu. Straty oceniono na około 10.000 zł.
 18.07.1997 - W miejscowości Kaszewiec wydarzył się wypadek drogowy. Samochód osobowy marki Audi Qattro kierowcą którego był pijany mężczyzna urwało się lewe tylne koło. Straty około 2000 zł. Samochód był kradziony.
 19.07.1997 - W Różanie na skrzyżowaniu ul. Warszawskiej z ul. Ostrowską w wyniku wymuszenia pierwszeństwa przejazdu zderzyły się dwa samochody Volvo i Roman-Cat. Straty około 7.000 zł.
 25.07.1997 - Na trasie Różan-Szelków w wyniku mgły i nadmiernej prędkości jazdy wypadkowi uległ samochód Honda Civic. Straty około 10.000 zł.

Na podstawie informacji z Komisariatu Policji w Różanie i Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej PSP w Różanie opr.

K.Kruszewski

WPADKI I WYPADKI

- 14.05.1997 - W miejscowości Kolaki skradziono z pastwiska jałówkę która była własnością W.H. wartości 700 zł.
 16.05.1997 - Nieznani sprawcy włamali się do Publicznej Szkoły Podstawowej w Różanie. Skradli telewizor, magnetowid i różne rzeczy na kwotę 5.000 zł.
 24.05.1997 - Nieznani sprawcy dokonali włamania do budynku Przedszkola Samorządowego w Różanie kradnąc magnetowid i kasety bez pieniędzy.
 3.06.1997 - W miejscowości Dyszobaba nieznani sprawcy włamali się do mieszkania H.M. Ukradli pieniądze w kwocie 250 zł.
 20.06.1997 - W miejscowości Młynarze nieznani sprawcy dokonali włamania do Publicznej Szkoły Podstawowej. Wyważyli drzwi do kilku klas i pokoju nauczycielskiego kradnąc 4 encyklopedie i wypijając przy tym 2 butelki wódki. Ciekawostką jest to, że za ścianą w tej szkole mieszkają ludzie. Jednak nic nie słyszeli i nie widzieli.
 23.06.1997 - Strażnicy Państwowej Straży Rybackiej zatrzymali trzech mieszkańców miejscowości Młynarze na nielegalnym połowie ryb czyli kłusowaniu. Ku przestrodze - sprawy o kłusownictwo kieruje się już nie do kolegium do spraw wykroczeń. Tego typu wykroczeniami zajmuje się prokurator.
 30.06.1997 - Komisariat Policji w Różanie został powiadomiony o bójkę w dyskotekę „Polo Cocta,, w miejscowości Młynarze. W wyniku zajścia, poważnych obrażeń doznał mieszkaniec wsi Sadykierz. Nie jest pierwsza twarda wymiana poglądów międzycami tej dyskoteki.
 30.07.1997 - Z parkingu przy Pl.Obrońców Różana skradziono samochód osobowy marki Polonez o numerze rejestracyjnym OSK 4170 którego właścicielem był J.J. mieszkający naprzeciwko parkingu. Wartość samochodu 13.000 zł.

Różaniacy

Znani i nieznani

Gromadzki Jan (1856 - 1928) ginekolog. Urodzony w Różaniu w ziemi łomżyńskiej. Do szkół uczęszczał w Warszawie, gdzie w r. 1876 ukończył gimnazjum. Dyplom lekarski uzyskał w r. 1881 na Wydziale Lekarskim U. W., *eximia cum laude*. Początkowo był asystentem Kliniki Akuszerzyjnej, kierowanej przez prof. W. Tyrychowskiego; pod koniec 1882 r. został zarządzającym Przytułku dla Rodzących nr 4 na Pradze przy ul. Targowej, a po jego reorganizacji i zamianie na Miejski Zakład Położniczy na Pradze - naczelnym lekarzem. Na tym stanowisku wytrwał z górą 40 lat i wykształcił duże grono młodych lekarzy. Obdarzony wielkimi talentami dobrego lekarza słynął jako doskonały praktyk. W r. 1890 założył wspólnie z T. Borysowiczem, J. Rogowiczem i A. Thiemem prywatny zakład ginekologiczny, który przetrwał do ostatniej wojny, p. n. Warszawski Zakład Ginekologiczny przy ul. Marszałkowskiej 45.

Gromadzki założył Praskie Koło Polskiej Macierzy Szkolnej i był przez dłuższy czas jego przewodniczącym. Wspomagał szkoły, ochrony i kursy dla analfabetów. W r. 1914 stanął na czele Praskiego Komitetu Obywatelskiego. Od r. 1896 był czynnym członkiem Tow. Lekarskiego Warszawskiego; utworzył tam stałą fundację stypendialną, im. swej żony Izabeli, dla uczniów Wydziału Lekarskiego U. W. Ogłosił w druku 2 prace: Przytułek dla rodzących nr 4 na Pradze („Medycyna”, 1885) i Dwa przypadki pęknięcia macicy („Medycyna”, 1895). Zmarł w Warszawie 31 VII 1928 r. Pozostawił syna Henryka, docenta ginekologii i położnictwa U. W., później profesora Akademii Medycznej w Gdańsku.

Z dziejów harcerstwa Mławskiego 1913 - 1996
(praca zbiorowa)
Arajda s.c. Ciechanów 1996 r.
Do druku podał
Jan M. Żytowiecki

MISTRZ Z RÓŻANA

Nie wszyscy wiedzą, że różaniak Dariusz Dzięczek jest Mistrzem Polski w pływaniu juniorów 13-latków w stylu motylkowym. Darek trenuje w MKS Jantar a uczy się w Szkole Podstawowej nr 2 w Ostrołęce. Trenuje bardzo ciężko. Z Różana dojeżdża do Ostrołęki autobusem o godz. 5.50 a już o 6.30 rozpoczyna poranny trening. Później szkoła a po lekcjach drugi trening. Do domu wraca o 19.00. W Różaniu prawie nikt o sukcesie Darka nie słyszał. Trwają rozmowy między zarządem gminy a klubem sportowym w którym trenuje Darek by sponsorować umiejętności pływackie w zamian za reklamę Gminy. O szczegółach jak na razie za wcześnie jest mówić ale miejmy nadzieję, że władze staną na wysokości zadania i doprowadzą sprawę do końca o czym nie omieszkamy poinformować czytelników.

REDAKCJA

PODZIĘKOWANIE

Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury - Biblioteka Publiczna w Różaniu składa serdeczne podziękowanie p.p.: H. E. Lubartowskiemu, H. i B. Załęskim, S. Zakrzewskiej, H. Reczek, D. Budelewskiemu i A. Olkowskemu za nieodpłatne przekazanie książek.

Dary wzbogaciły zbiory placówki. Stały się też źródłem zaspokojenia potrzeb czytelnicznych naszych użytkowników - dzieci, młodzieży i dorosłych poszukujących lektur, których ze względów finansowych Biblioteka nie była w stanie zakupić w wystarczającej ilości.

Dziękujemy również pp.: Mieczysławie Napiórkowskiej oraz Urszuli i Jerzemu Szajnowskiemu za okazaną nam pomoc przy organizacji loterii fantowej, którą GOUK zorganizował 31 maja br. z okazji Dnia Dziecka.

Jednocześnie składamy podziękowania wszystkim, którzy dostarczają nam informacji i zdjęć dotyczących historii Różana lub wskazują nam źródła, gdzie takowe informacje się znajdują. Dostarczone materiały wykorzystujemy w naszym miesięczniku bądź udzielamy informacji osobom poszukującym w naszej placówce materiałów o Różaniu i okolicy.

Z poważaniem
Dyrektor Gminnego Ośrodka Upowszechniania Kultury
Józefa Kołodziejczyk

INWESTYCJE 1996 ROKU W GMINIE RÓŻAN (koszty, projekty, opracowania, plany i inne wydatki)

W 1996 roku realizowano w gminie Różan następujące zadania:

- wodociąg na ul. Słowackiego - koszt 8.185 zł.
 - przystanek autobusowy - koszt 50.000 zł.
 - sieć energetyczna w Kaszewcu - koszt 43.870 zł.
 - moder. oświetlenia w m. Chrzczonki - koszt 5.457 zł.
 - moder. kotłowni w Pub. Szkole Podst. - koszt 107.107 zł.
 - remont dachu Urzędu Gminy - koszt 24.000 zł.
 - remont dachu GOUK - koszt 20.689 zł.
 - remont ogrodzenia stadionu - koszt 4.000 zł.
 - remont łazienek w Urzędzie Gminy - koszt 8.599 zł.
 - remont dachu Biblioteki - koszt 7.999 zł.
 - materiały do budowy świetlicy w Mroczkach - koszt 6.834 zł.
 - chodniki z „Polbruku”, - koszt 43.100 zł.
 - modernizacja drogi woj. do Szyg - koszt 40.812 zł.
- Projekty, dokumentacje, kosztorysy:
- projekt kotłowni olejowej - koszt 5.978 zł.
 - projekt prac geologicznych cmentarza - koszt 500 zł.
 - dokumentacja hydrologiczna cmentarza - koszt 6.057 zł.
 - projekt prac geolog. studni - koszt 1.091 zł.
 - badania geologiczne studni - koszt 9.453 zł.
 - odbitki map - studnie - koszt 892 zł.
 - koncepcja gazyfikacji - koszt 8.000 zł.
 - inventaryzacja wodociągu w Dyszobabie - koszt 4.862 zł.
 - odbitki map świet. w Dzbędu - koszt 860 zł.
 - koncepcja zbiornika retencyjnego - koszt 14.700 zł.

dokończenie na str. 11

SŁÓW KILKA JESZCZE NA TEMAT ZAWARTOŚCI MANGANU W WODZIE.

Dzięki życzliwości P.mgr inż. Andrzeja Dołęgi, kierownika Miejskiego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Makowie Maz. wpadło mi w ręce opracowanie z I Konferencji Naukowo-Technicznej pt. „Uzdatnianie Wód Podziemnych - badanie, projektowanie i eksploatacja”, wydane przez Oficynę Wydawniczą Politechniki Warszawskiej. Pozwolę więc sobie rozszerzyć problem zawartości manganu w wodzie przeznaczonej do picia i na potrzeby gospodarstwa.

Żelazo i mangan są pierwiastkami bardzo często spotykanymi w wodach podziemnych. Występują one najczęściej w postaci dobrze rozpuszczalnych form dwuwartościowych: Fe^{2+} i Mn^{2+} wynika to głównie z typowego dla głębokich warstw wodonośnych braku tlenu w wodzie. Z tego samego powodu, gdy woda zostanie wydobyta na powierzchnię i wystawiona na działanie tlenu atmosferycznego, formy te przekształcają się do odpowiednio 3- i 4-wartościowych, wytrącających się w formie wodorotlenków przy normalnym pH wody.

Zarówno żelazo jak i mangan są wśród metali najmniej toksyczne dla ludzkiego organizmu. Mało tego, są one uznawane za niezbędny element diety.

Limity zawartości żelaza i manganu w wodzie nie wynikają więc z toksyczności tych pierwiastków, lecz ze względów estetycznych lub z niekorzystnego wpływu ich osadów np. na stan sieci wodociągowej.

Dopuszczalna zawartość żelaza w wodzie w/g normy EWG wynosi 0,2 mg/l. Przy stężeniach bliskich tej granicy niewidoczny osad wytrąca się w wodzie nadając jej charakterystyczny smak. Osad ten odkładając się w instalacjach domowych i armaturach sprawia, że woda nie nadaje się do prania. Jeszcze bardziej poważna sytuacja powstaje, gdy osady wytrącają się w sieci wodociągowej - tworzą one mikroogniwa, bezpośrednio odpowiedzialne za korozję. Stwarzają również warunki do rozwoju mikroorganizmów /bakterii żelazowych/, przyspieszających korozję poprzez utlenianie żelaza.

Organizmy te, bardzo łatwo tworzą kolonie, będące niezmiernie trudne do wyeliminowania; śluz, który produkują zabezpiecza je przed środkami dezynfekcyjnymi. Generalnie, obecność osadów lub zawiesin w wodzie zawsze utrudnia dezynfekcję, stwarzając warunki do osiedlania się mikroorganizmów, zabezpieczając je i dostarczając pożywienia.

Te same uwagi dotyczą manganu, z tą tylko różnicą, że nieporządane efekty w przypadku manganu występują przy dużo niższych stężeniach. Mangan tworzy osad dużo ciemniejszy niż żelazo i już przy stężeniu 0,15 mg/l nadaje wodzie smak nie do zaakceptowania w wodzie przeznaczonej bezpośrednio do picia, jak i do produkcji napojów. Jednak w żadnym wypadku nie jest szkodliwy dla zdrowia! Szkodliwe są pary i pyły manganu lub jego związków np. jeśli ktoś przebywa w atmosferze zawierające takie pyły. Do zatrucia dochodzi drogą oddechową.

O tym jak się pozbyć manganu z wody napiszę w następnym numerze Świerszcza Różańskiego!

Kierownik Laboratorium SUW w Różanie
mgr inż. Tomasz Wnęć

RAJD NA 102 !

W dniach 6 - 7 czerwca 1997 r. odbył się I Rajd Ścieżkami Różana zorganizowany przez PSP w Różanie. Udział w nim wzięło 123 uczniów Publicznej Szkoły Podstawowej im. I Dywizji T. Kościuszki w Różanie pod opieką 7 nauczycieli : pani Anny Kurlandy, Wiesławy Olbryś, Beaty Orłowskiej, Beaty Zygmunt, pana Czesława Boska, Stanisława Osieckiego i Krzysztofa Złotkowskiego. Wymarsz zaplanowano na 6.06.97 o godz.10 00 rano. Trasa była bardzo ciekawa. I odcinek wynosił ok. 5 km doliną Narwi do „Drukarni,, , natomiast dalsze odcinki wśród lasów do szkoły w Dzbędzu, gdzie przewidziano nocleg.

Rajdowcy zgłaszali się do 4 punktów kontrolnych zaplanowanych na trasie, gdzie zdobywali punkty rozwiązując różnorodne zadania i brali udział w konkurencjach takich jak: rozbijanie namiotu na czas, zbieranie i rozpoznawanie gatunków roślin leśnych, udzielanie pierwszej pomocy, znajomość historii Różana i wielu innych.

W szkole w Dzbędzu uczestników rajdu czekało bardzo miłe przyjęcie, dyskoteka i ognisko, podczas którego każda grupa przedstawiła swój program przygotowany na trasie.

Wieczorne rozgrywki odbyły się pod hasłem: „Człowiek z gitarą zawsze będzie parą, 7 czerwca rajdowcy szczęśliwie dotarli na stadion szkoły podstawowej, gdzie witani byli oklaskami i okrzykami: „Rajdowcy już wracają a dzieci ich witają !,, , „ Hip, hip hura ! Rajd na 102 !,, , „Rajdowcy wrócili, bo nogi zmęczyli,, , „ Niech żyją rajdowcy !,, .

Pani Beata Zygmunt przedstawiła punktację. Okazało się, że najwięcej punktów za poszczególne konkurencje, program na ognisku, przyniesione okazy, dyscyplinę i punkty extra uzyskała drużyna „Orlików,, (kl.VI pod opieką pani Wiesławy Olbryś) zdobywając 70 punktów. II miejsce zajęła drużyna „ Buszmenów,, z 69 punktami (kl.VIII b,c) pod opieką p.Czesława Boska, III miejsce drużyna „Rockersów,, z 56 punktami pod opieką p. Beaty Zygmunt, IV miejsce wywalczyła drużyna pana Krzysztofa Złotkowskiego „ Czacha Dymi,, , V miejsce „ Czarne Stopy,, - opiekun pan Stanisław Osiecki, VI miejsce zdobyli „ Juhasi,, - podopieczni pani Anny Kurlandy a VII miejsce należało do „ Latających Łazików,, , którymi opiekowała się pani Beata Orłowska. Oprócz tego sprawność „ Smarytanina,, , zdobyły E. Techmańska i N. Olkowska. Zwycięskie drużyny zostały nagrodzone upominkami w postaci słodyczy. Opiekunowie rajdu zostali odznaczeni opracowanymi przez szkołę plakietkami.

Z wypowiedzi uczniów wynika, że rajd był udaną i dobrze zorganizowaną imprezą. Wszyscy opiekunowie i organizatorzy stanęli na wysokości zadania. Dla wielu osób największą atrakcją rajdu było ognisko, dla innych interesująca trasa i zadania na punktach kontrolnych. Każdy znalazł coś dla siebie. Opiekunowie także byli bardzo zadowoleni. Stwierdzili, że rajd był udany, a młodzież zachowywała się bardzo dobrze i nie sprawiała specjalnych kłopotów pomimo bogatej fantazji.

Opinie na temat programów przedstawionych podczas ogniska, głównych atrakcji były bardzo różne, ale wszyscy byli zgodni co do tego, że takie rajdy warto kontynuować i polecić innym, ponieważ są wspaniałą okazją do zawierania nowych znajomości, lepszego poznawania się i sprawdzania swoich możliwości.

„Rajdowcy,, , zgodnym chórem stwierdzili, że za rok na pewno wezmą udział w II Rajdzie „ Ścieżkami Różana,,.

Materiał zebrali i opracowali: Barbara Jobda
Adam Hołozubiec

WIELKA POWÓDŹ

cd. ze str.1

kazywanych przez zakłady pracy i osoby prywatne. W tym trudnym momencie społeczeństwo nasze okazało wiele serca ludziom dotkniętym powodzią, dzieląc się tym co mieli z potrzebującymi.

Na apel wystosowany do mieszkańców Różana i terenu gminy przez Ośrodek Pomocy Społecznej dotyczący przyjmowania w dniach 15-18 lipca darów dla powodzian odpowiedziało wielu naszych rodaków, dostarczając do punktu zbiórki, który mieścił się w Urzędzie Gminy, odzież i obuwiu dla dzieci i dorosłych, bieliznę osobistą, pościel i bieliznę pościelową, ręczniki, łóżka, środki czystości i artykuły żywnościowe. Było tego tak wiele, że z trudem zmieściło się do autobusu szkolnego, którym dostarczono je do punktu zbioru darów dla powodzian - BEER -BAR „AVALON„SC, mieszczącego się w Ostrołęce przy ul. Głowackiego 44.

Oprócz darów w naturze OPS zbierał również za pokwitowaniem od mieszkańców pieniądze. Na dzień 1 sierpnia była to kwota 1820 zł, która została przekazana na konto bankowe dla powodzian.

Ofiarność ludzi jest tak wielka, jak wielkie są skutki powodzi w naszym kraju i trwa bez przerwy. Pieniądze przekazują bezpośrednio na konta do wyznaczonych banków w Ostrołęce pracownicy instytucji i zakładów pracy oraz osoby prywatne.

1 sierpnia w Urzędzie Gminy miały miejsce spotkania kierowników zakładów pracy zarówno sektora państwowego jak i prywatnego, słtysów - w sprawie udzielania dalszej pomocy gminom dotkniętym klęską powodzi przez mieszkańców naszej gminy. Powołano 4 zespoły roboczo - koordynacyjne do spraw:

1. Opieki nad dziećmi z terenów zalanych, które będą u nas przebywać na kolonii.

Do Różana ma przybyć w najbliższych dniach 30 - 40 osobowa grupa dzieci, która zakwaterowana będzie w internacie ZS przy ul.Sienkiewicza. Potrzeba jest jednak pomoc rzeczowa. Dlatego też organizatorzy kolonii zwracają się z prośbą do ludzi dobrej woli o pomoc. Koordynatorem akcji pomocy dla powodzian na naszym terenie jest Ośrodek Pomocy Społecznej, z którym należy się kontaktować w wszelkich sprawach dotyczących niesienia i organizowania pomocy powodzianom.

2. Zespół do spraw zbierania darów.

3. Zespół do spraw transportu.

4.Zespół do spraw pomocy rolnikom.

W dniu 24 sierpnia Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w Różaniu w godz.16 - 20 organizuje festyn rekreacyjny „Żegnaj lato - Witaj szkoło,, w czasie trwania którego będzie prowadzona zbiórka książek i pieniędzy dla bibliotek zniszczonych w czasie powodzi z gmin woj.tarnowskiego. Akcja pomocy dla ludzi dotkniętych „powodzią tysiąclecia,, trwa. Na naszą pomoc oczekuje społeczeństwo z terenów zalanych wodą. Nie bądźmy obojętni wobec ich tragedii. Pomóżmy im w taki sposób w jaki możemy.

BANK SPÓLDZIELCZY MAKÓW MAZ. 54481-27016-11„SOS,,
KONTO NA KTÓRE, MOGĄ PRZEKAZYWAĆ PIENIĄDZE OSOBY PRYWATNE, INSTYTUCJE I ZAKŁADY PRACY Z GMIN REJONU MAKÓW MAZ. NA POMOC DLA POWODZIAN - MIESZKAŃCÓW GMINY GŁUSZYCE WOJ. WAŁBRZYSKIEGO.

ik

SKLEPY I INNE

APTEKA - Pl. Obrońców Różana.

ART.SPORTOWE, BIUROWE I INNE - Warszawska, Kilińskiego, Poniatowskiego.

CUKIERNIA - Pl.Obońców Różana.

DROGERIA - Pl.Obrońców Różana, Warszawska, Kościuszki, Warszawska.

ELEKTRYK - Polna.

ELEKTRYK SAMOCHODOWY - 3 Maja.

ELEKTRYCZNE - Kilińskiego, Pl.Obrońców Różana, Poniatowskiego.

ERRAR (Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowe) - Gdańska

GAZ - Warszawska, Słoneczna.

ART.GOSPODARSTWA DOMOWEGO - Kilińskiego, Poniatowskiego, Pl.Obrońców Różana.

HYDRAULIK - Warszawska.

HYDRAULICZNE - Lwowska, Pl.Obrońców Różana.

KOPARKA - Kościuszki.

KSERO - Warszawska.

KSIĘGARNIA - Kilińskiego.

KWACIARNIA - Pl.Obrońców Różana, Wieleńska.

LEKARZ - Gdańska, Królowej Bony.

LOTTO - Warszawska.

MATERIAŁY BUDOWLANE - Warszawska, Gdańska, Cmentarna.

NAPRAWA TV - Kilińskiego.

OBUWNICZE - Pl.Obrońców Różana, Kilińskiego, Poniatowskiego.

POCZTA - Warszawska.

PRZEMŚLOWE - Pl.Obrońców Różana.

PRZETWÓRSTWO, SZWALNIA, HAFT, SITODRUK - Narew Fodd, Polna.

ROWERY - Poniatowskiego, Kilińskiego.

SIDING - Kościuszki.

SKUP RUNA LEŚNEGO - Czysta, Przechodnia, Warszawska.

SPAWACZ - Polna, Warszawska.

SPOŻYWCZE - Pl. Obrońców Różana, Kościuszki, Warszawska, Przemysłowa, Kilińskiego.

STACJE PALIW - Warszawska, Kościuszki, Poniatowskiego.

STACJA UZDATNIANIA WODY - Ostrowska.

STOLARZ - Kościuszki, Cmentarna, Warszawska.

STOMATOLOG - Pl.Obrońców Różana, Wieleńska.

SZEWEC - Warszawska, Kilińskiego.

TARGOWISKO (piątki) - Królowej Bony.

TARTAK - Warszawska, Kaszewiec.

TELEKOMUNIKACJA (telefon) - Warszawska.

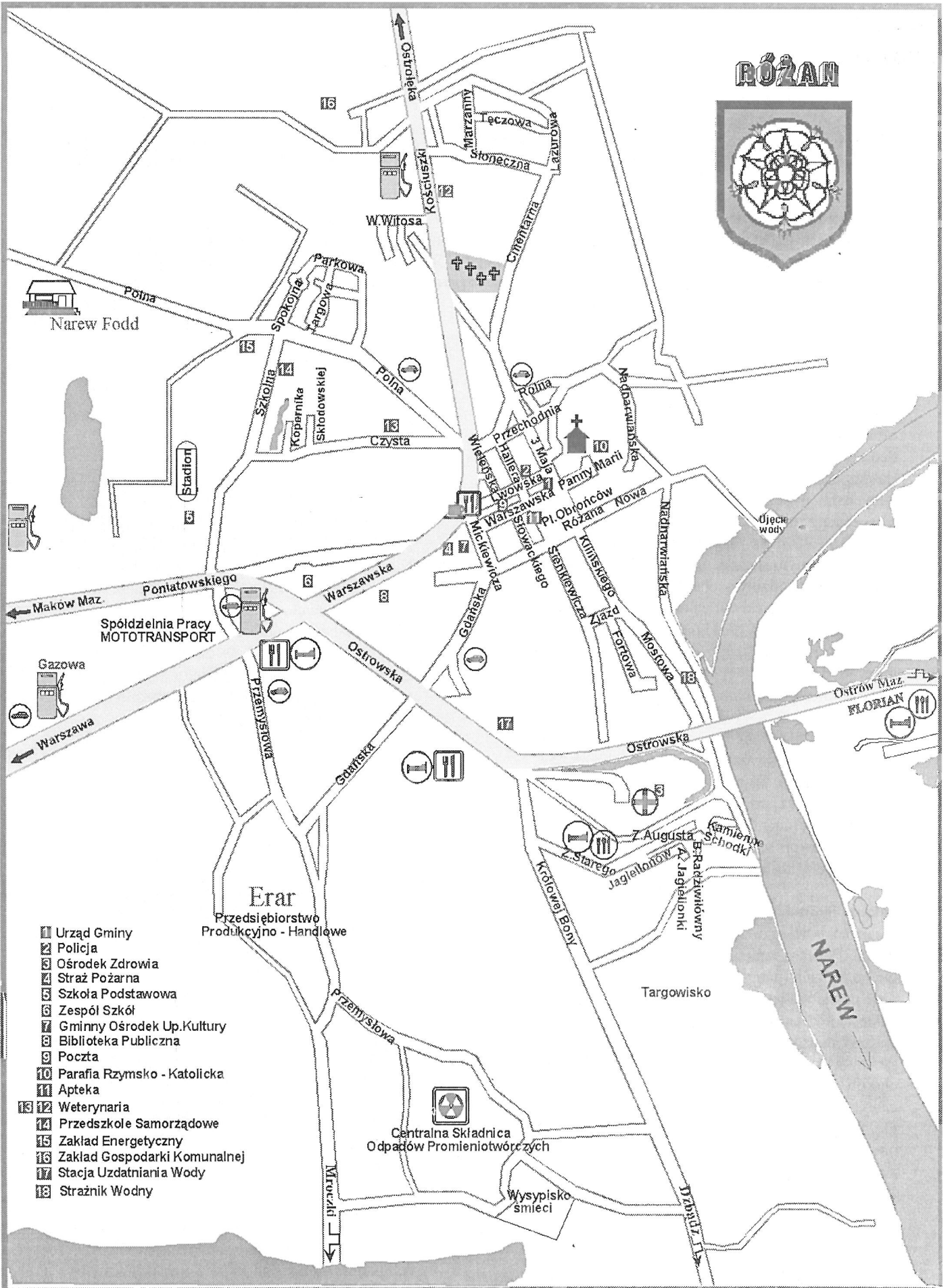
TRANSPORT - Cmentarna, Ostrowska, Poniatowskiego, Królowej Bony.

URZĄD GMINY - Pl.Obrońców Różana.

WETERYNARZ - Kościuszki, Czysta.

WULKANIZACJA - Kościuszki.

ZAKŁAD GOSPODARKI KOMUNALNEJ - Kościuszki

Dbajmy o wentylację mieszkań

Coraz częściej mieszkamy i pracujemy w hermetycznie zamkniętych „termosach”. Szczelna stolarka drzwiowa i okienna, doskonale izolowane ściany i dachy chronią budynki przed nadmiernymi stratami ciepła, ale też uniemożliwiają naturalną wymianę powietrza. W trosce o nasze zdrowie i samopoczucie powinniśmy więc szczególnie dbać o odpowiednią wentylację pomieszczeń.

Uwaga na dwutlenek węgla

Potoczna opinia głosi, że na nasze dobre samopoczucie wpływa przede wszystkim odpowiednia ilość tlenu w pomieszczeniu. Nie jest to cała prawda. Bardzo ważna jest także jakość powietrza, którym oddychamy podczas pracy czy odpoczynku. Objawy zmęczenia, trudności z koncentracją oraz odczucie, że powietrze jest duszne i ciężkie są związane z nadmiernym stężeniem dwutlenku węgla w powietrzu. W ciągu godziny osoba dorosła może wytworzyć od 10 do 751 litrów dwutlenku węgla. W tym samym czasie potrzebuje od 15 do nawet ponad 1001 litrów tlenu (patrz tab. 1). Dzięki wentylacji, możemy nie tylko dostarczać tlen do pomieszczenia, ale i pozbywać się nadmiaru dwutlenku węgla.

Substancje toksyczne

Wentylacja nie likwiduje szkodliwych składników powietrza takich, jak rozpuszczalniki czy formaldehydy, które często powodują bóle głowy albo nawet lekkie zatrucia. Wentylacja pomaga w takiej sytuacji, ale konieczne jest usunięcie źródła szkodliwych substancji.

Jaka wilgotność?

O jakości powietrza decyduje także zawartość pary wodnej, która jest nieustannie wytwarzana w pomieszczeniach (patrz tab. 2). Tam, gdzie wilgotność powietrza jest mniejsza niż 40%, niektóre bakterie i wirusy odpowiedzialne za choroby bronchitowe mają największą zdolność przeżycia. Jesteśmy więc bardziej narażeni na ryzyko takich chorób. Suche powietrze jest też przyczyną wysychania błon śluzowych i uczucia „drapania” w gardle. Wdychamy wówczas więcej kurzu, który łatwiej unosi się w pomieszczeniach wraz z ciepłym, suchym powietrzem.

Z drugiej strony nie jest też korzystne stałe utrzymywanie dużej wilgotności powietrza (powyżej 60-65% w temperaturze 20°C). Prowadzi to do pojawienia się mokrych plam, szczególnie na ścianach zewnętrznych. Wilgoć w połączeniu z orga-

nicznymi składnikami ścian, jak tapeta, klej, farba stanowi idealną pożywkę dla pleśniaków, których zarodniki mogą wywoływać chroniczne schorzenia dróg oddechowych i alergię.

Wietrzenie

Wbrew powszechnej opinii otwieranie okien nie jest wystarczające dla wentylacji pomieszczeń. Nie zapewnia bowiem równomiernej cyrkulacji powietrza. Powietrze najczęściej nie dociera do ścian północnych, ciemnych i chłodnych. Jeśli na takich ścianach w narożnikach pojawiają się plamy wilgoci, jest niemal pewne, że pomieszczenie jest źle wentylowane. Jeśli zaś wilgoć występuje tylko punktowo, najprawdopodobniej chodzi o uszkodzenia mechaniczne muru lub rynny.

Tabela 1. Wydzielanie dwutlenku węgla oraz zapotrzebowanie na tlen

Rodzaj zajęcia	Ilość wydzielanego dwutlenku węgla	Zapotrzebowanie
na tlen	l/h	l/h
Spanie	10-13	17-21
Czytanie, oglądanie TV	12-16	20-26
Praca przy biurku	19-26	32-42
Czynności domowe	32-43	55-72
Czynności rzemieślnicze	55-75	90-130

Wentylacja grawitacyjna

Jeszcze do niedawna zastosowanie wentylacji grawitacyjnej wymagało wykonania murowanego przewodu kominowego. Kratki wentylacyjne nie można było zatem założyć we wszystkich pomieszczeniach, a jedynie w tych, które przylegały do takiego przewodu. Obecnie coraz częściej stosuje się giętkie przewody wentylacyjne, które mogą odprowadzać zużyte powietrze z każdego pomieszczenia, niezależnie od jego umiejscowienia w budynku. Jeżeli przewody takie służą do wentylacji grawitacyjnej, koniecznie muszą być wyprowadzone ponad

Tabela 2. Wydzielanie wilgoci (pary wodnej)
w pomieszczeniach

Rośliny doniczkowe	7-15g/godz.
Schnąca bielizna odwirowana	50-200g/godz.
Kąpiel w wannie	około 1100 g/kąpiel
Kąpiel pod natryskiem	około 1700 g/kąpiel
Gotowanie	400-900 g/godz.
Pieczenie	około 600 g/godz.
Zmywarka do naczyń	ok.200 g/jedno zmywanie
Pralka	200-350 g/jeden cykl prania
Ludzie:	
- spanie	40-50 g/godz.
- praca domowe	około 90 g/godz.
- prace uciążliwe	około 175 g/godz.

dach budynku.

Warto jednak pamiętać, że system grawitacyjny nie jest wydajny, ponieważ działa tylko przy różnicy temperatury wewnątrz i na zewnątrz pomieszczenia, czyli głównie zimą. Ponadto korzystanie z wentylacji grawitacyjnej czy stałe wietrzenie pomieszczeń uniemożliwia kontrolowanie przepływu powietrza, prowadzi więc do marnotrawienia energii cieplnej.

Wentylacja mechaniczna

W ocenie fachowców od wentylacji dopiero zainstalowanie nowoczesnego systemu wentylacyjnego z wymuszonym przepływem powietrza (wentylacja mechaniczna) gwarantuje odpowiednią jakość powietrza w mieszkaniu. Można wtedy wyeliminować wszystkie przykre zapachy, dym tytoniowy i szkodliwe substancje z powietrza. Otwieranie okien nie jest już konieczne, a więc znikają przeciągi, odgłosy ulicznego ruchu, a osiadanie kurzu znacznie się zmniejsza. Stosowanie wentylacji mechanicznej pozwala również w pełni kontrolować przepływ powietrza, wentylować pomieszczenia, które tego wymagają, również te bez okien, a użycie filtrów-oczyszczających powietrze.

System wentylacji mechanicznej składa się dwóch podstawowych części:

- urządzenia, które napędza ruch powietrza,

czyli wentylatora;

- elementów rozprowadzających powietrze do pomieszczeń (kanały, rury, kształtki, kolanka, kratki).

Dobór wentylatora

Jeśli zdecydujemy się na zastosowanie wentylacji mechanicznej, pamiętajmy że najważniejszą sprawą jest właściwy dobór wentylatora do zamontowanych ciągów kanałów wentylacyjnych.

Wentylatory osiowe wytwarzają bardzo niskie ciśnienie statyczne, w związku z czym wolno je łączyć tylko z prostymi odcinkami kanałów wentylacyjnych, które nie mogą być dłuższe niż 1 m. Podłączenie ich do dłuższych kanałów (niestety bardzo często popełnia się taki błąd) powoduje, że ciśnienie prawie w ogóle nie jest wytwarzane. Wentylatory osiowe powinno się stosować tylko wtedy, gdy wylot przewodu (odprowadzenie powietrza na zewnątrz) znajduje się w ścianie lub oknie. Wentylator łączy się wówczas z kratką wylotową za pomocą sztywnego kanału po to, aby odprowadzana wilgoć nie gromadziła się w otworze ściany - mogłoby to prowadzić do tworzenia się pleśni.

Wentylatory odśrodkowe wytwarzają znacznie wyższe ciśnienie statyczne, można je więc łączyć z długimi i skomplikowanymi ciągami kanałów wentylacyjnych. Ten typ wentylatorów umożliwia zasysanie zużytego powietrza - poprzez system odgałęzień - jednocześnie z kilku punktów w jednym pomieszczeniu lub z kilku pomieszczeń.

Pamiętajmy, że większość z nas spędza średnio około 20 godzin na dobę w pomieszczeniach zamkniętych. Warto więc dbać o jakość powietrza, którym w tym czasie oddychamy. Odpowiednia wentylacja pomieszczeń, to także jeden z najważniejszych warunków właściwej eksploatacji mieszkań i utrzymania ich w dobrym stanie technicznym. Problem szczególnie dotyczy budynków drewnianych, szczelnie „owiniętych” od wewnątrz folią paroizolacyjną, czy też domów, których ściany są budowane z kształtek styropianowych (nie przepuszczających powietrza).

**Materiał opracowany przez specjalistów miesięcznika „Murator”,
ul. Rakowiecka 41, lok 13, 02-521 Warszawa, tel. (0-22) 48-00-59 lub 48-76-11**

W sierpniowym numerze „Muratora”:

* „Czytamy projekt” - Jak oglądać projekty domów i jak odczytywać naniesione na nie znaki. W pierwszym odcinku cyklu wyjaśniamy, co w języku projektanta oznacza perspektywa, elewacje, plany kondygnacji i przekroje;

* „Tynki cienkowarstwowe” - przegląd oferty rynkowej. W artykule piszemy o tynkach mineralnych, żywicznych, krzemianowych i silikonowych, o sposobach ich układania, potrzebnych narzędziach, wymaganiach użytkowych i kosztach;

* „Rolety okienne” - Rolety z PVC, aluminium, stali i drewna chronią przed światłem, hałasem i ucieczką ciepła, ale czy rzeczywiście zabezpieczają przed włamaniem? - odpowiedź znajdują Państwo w artykule.

Środowiskowa Edukacja Ekologiczna.

Uwaga na grzyby !

Wielu ludzi uwielbia zbierać i jeść grzyby. W związku z rozpoczynającym się sezonem grzybobrania warto przypomnieć o kłopotach, które corocznie pojawiają się w tym okresie. Kłopoty te wynikają z braku naszej znajomości cech botanicznych grzybów uniemożliwiających odróżnienie przez grzybiarzy gatunków jadalnych od trujących. Żelazną zasadą każdego zbieracza grzybów winno być: „Jeśli nie jestem całkowicie pewien czy dany grzyb jest jadalny - zostawiam go w lesie,„. Zatrucia grzybami prawie w 90% spowodowane są spożyciem potrawy przygotowanej z grzybów zebranych na własny użytek. Zatrucia wywołane grzybami charakteryzują się większą śmiertelnością i cięższymi przebiegami klinicznymi w porównaniu z innymi zatruciami pokarmowymi.

Ofiarami zatruc grzybami bywają osoby dorosłe i to z dużym doświadczeniem i znajomością grzybów, w tym nawet leśnicy z długoletnim stażem pracy.

Bardzo niepokojącym zjawiskiem są zatrucia wśród dzieci, niekiedy bardzo małych - jedno i dwuletnich. Zatrucia grzybami u dzieci występują często, po spożyciu grzybów surowych podczas spacerów i wycieczek. Przebieg zatrucia jest różnorodny, w zależności od spożytego gatunku grzyba trującego i znajdujących się w nim substancji trujących. Zatrucia grzybami można podzielić na cztery grupy:

- zatrucia cytotropowe, uszkadzające komórki narządów wewnętrznych: wątroby, nerek, śledziony i serca,
- zatrucia neurotropowe, powodujące zaburzenia psychoneurologiczne,
- zatrucia o działaniu drażniącym przewód pokarmowy tzw. zatrucia gastryczne,
- zatrucia nieswoiste, spowodowane spożyciem grzybów jadalnych. Przyczyną tych zatruc jest na ogół nieumiejętne przygotowanie i przechowywanie zebranych grzybów i przyrządzonych z nich potraw.

Większość zbieraczy grzybów nie zna sprawy, że grzyby są sórowcem, który łatwo ulega zepsuciu. Zebrane grzyby, jak i potrawy z nich przygotowane, przetrzymywane poza urządzeniami chłodniczymi stanowią świetną pożywkę dla rozwoju bakterii chorobotwórczych tj. pałeczki Salmonella, Escherichia coli, Proteus vulgaris oraz pleśni. Dlatego przyrządzone potrawy

z grzybów należy spożyć w ciągu 24 godzin. Bardzo szkodliwe dla zdrowia jest spożywanie grzybów na surowo w postaci sałatek. Najodpowiedniejszym sposobem przyrządzania potraw z grzybów jest ich gotowanie i duszenie. Do smażenia i pieczenia nadają się tylko niektóre gatunki.

Należy sobie uświadomić, że potrawy z grzybów nie należą do łatwo strawnych, z tego też względu nie zaleca się ich podawania osobom starszym i małym dzieciom.

W Polsce liczbę grzybów o właściwościach trujących szacuje się na około 200 gatunków, z czego tylko kilka jest śmiertelnie trujących. Gatunkami powodującymi największą liczbę zatruc są: muchomor sromotnikowy, wiosenny i jadowity, krowiak podwinięty (zwany też olszówką), piestrzenice kasztanowate, tęgoskór pospolity, wieruszka zatokowa i ciemna, gąski: tygrysowa, mydlana, różgowata i siarkowa, borowik szatański i grubotrzonowy, czubajka cielista i grzebieniowa, gołąbek kruchy i wymiotny, goździniec błady i przydymiony, maślanka wiąkowa i ceglata, mleczał płowy i rudy, wełnianka.

Do najbardziej charakterystycznych objawów zatrucia po potrawach przyrządzonych z grzybów świadczą występujące po 12 - 24 godzinach po spożyciu uporczywe wymioty, zawroty i bóle głowy, brzucha oraz ogólne osłabienie, czasem ślinotok, pocenie się i dreszcze.

Zatrucia grzybami wymagają opieki lekarskiej, dlatego należy jak najszybciej wezwać lekarza lub zawieźć chorego do szpitala. Do chwili przybycia lekarza winniśmy sami udzielić pierwszej pomocy, polegającej na:

- wypróżnieniu żołądka (spowodować wymioty jeśli ich brak),
- usunąć z przewodu pokarmowego resztki niestrawionych grzybów (zastosować środki przeczyszczające),
- podać sproszkowany węgiel (środek pochłania i neutralizuje toksyny).

Należy też zabezpieczyć resztki potraw oraz wymiocin i przekazać je lekarzowi lub pracownikowi Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej. Jest to bowiem materiał do badań w celu ustalenia diagnozy i rozpoznania gatunku grzyba, który spowodował zatrucie oraz do zastosowania właściwego leczenia. Jeśli zlekceważymy pierwsze objawy zatruc grzybami, substancje trujące w 3 lub 4 dniu choroby, poprzedzonym 8-godzinym okresem „ciszy,„ spowodują uszkodze-

nie narządów wewnętrznych, ośrodkowego układu nerwowego, zatrzymanie czynności krążenia i oddychania. Następuje śmierć chorego. Szansa uratowania chorego jest tym mniejsza im dłuższy był okres poprzedzający pierwsze objawy zatrucia.

I jeszcze jedna uwaga. Są grzyby, po zjedzeniu których, nie wolno pić alkoholu, nawet w niewielkich ilościach wina lub piwa, przez trzy dni, gdyż może dojść do zatrucia, charakteryzującego się silnym zaczerwienieniem skóry twarzy, klatki piersiowej, biciem serca, uczuciem strachu, trudnością w oddychaniu, wymiotami, biegunką i dusznościami. Objawy te zanikają w ciągu 2 godzin. Mogą się jednak po ponownym spożyciu alkoholu powtórzyć. Pamiętajmy też o tym, że do zjedzenia należy zbierać wyłącznie młode grzyby. Nie mogą one być przejrzałe, namoknięte, spleśniałe lub porażone przez owady. Grzyb, który kwalifikuje się do wyrzucenia, powinniśmy nie rzucać na ziemię, gdzie zgnije bez pożytku, lecz nadziąć go na sęk drzewa, gałęzie krzewu, gdzie wyschnie i rozsiej się po lesie zarodniki. Zbierając grzyby trzeba pamiętać o tym aby nie uszkodzić grzybni. Najlepiej jest grzyb uciąć nożem równo z ziemią. Nie wolno rozgrzebywać ściółki w poszukiwaniu grzybów, bowiem prowadzi to do zniszczenia grzybni. Nie wolno bezmyślnie też niszczyć grzybów trujących i niejadalnych, ponieważ wszystkie są dla lasu pożyteczne.

Do noszenia zebranych grzybów najlepiej nadają się przewiewne kosze albo przysposobione do tego celu plecaki. Wystarczy wstawić do niego obręcz lub rozpórkę z giętych gałęzi.

opr.ik

cd. ze str.4

INWESTYCJE 1996 ROKU W GMINIE RÓŻAN

(koszty, projekty, opracowania, plany i inne wydatki)

- kosztorys inw.wodociągu na ul. Słowackiego - koszt 250 zł.
- nadzór inwest. wod. na ul. Słowackiego - koszt 200 zł.
- obsługa geodezyjna wod. na ul.Słowackiego - koszt 300 zł.
- projekt pętli autobusowej (przystanku) - koszt 500 zł.
- nadzór inwest. pętli autob. - koszt 1.250 zł.
- projekt węzła energetycznego w Kaszewcu - koszt 2.546 zł.
- odbitki map i obsługa geod. węzła energ. w Kaszewcu - koszt 700 zł.
- nadzór inwest. węzła energ. w Kaszewcu - koszt 2.050 zł.
- kosztorys inw. węzła energ w Kaszewcu - koszt 250 zł.
- nadzór remontu dachu Urzędu Gminy - koszt 605 zł.
- projekt zmian planów zagosp. przestrz. gminy - koszt 17.500 zł.
- projekt świetlicy w Dzbędzu - koszt 6.500 zł.
- równanie drogi równiarką - koszt 2892 zł.
- remont nawierzchni ulic masą asfaltową - koszt 2.250 zł.
- oznakowanie ulic - koszt 725 zł.
- malowanie parkingu - 280 zł.
- remont ubytków i wyboi na ulicach - 9.900 zł.

Nie są to wszystkie wydatki poniesione w ramach prowadzonych inwestycji w gminie. Wyszczególniłem tylko te ważniejsze. Analizując to zestawienie można stwierdzić, że bardzo duże koszty gmina ponosi na wszelkiego rodzaju dokumentacje, nadzory, projekty i nie uwzględnione w zestawieniu doradztwa itp. Takie są wymogi obwarowane określonymi przepisami. Przyznać trzeba, że dość dużo się w gminie w 1996 roku robiło a i rok bieżący nie odbiega rażąco od poprzedniego choć problemów przybyło.

Na podstawie materiałów z UG w Różanie

opr. K. Kruszewski

Różan, powódź 1994 rok. Widok na Narew w okolicach mostu. Fot.K.Kruszewski

CHEMIA
PRASA
PAPIEROSY
INNE

Ceny konkurencyjne!

Fachowa obsługa!

Kiosk ul. Warszawska /przy przystanku autobusowym/
Michał Cieślak

OGŁOSZENIE

W każdy piątek od godz.19 w sali Straży Pożarnej przyjmowane będą zapisy dzieci od lat 12 do orkiestry dętej.

**GMINNY OŚRODEK UPOWSZECHNIANIA
 KULTURY W RÓŻANIE**

zaprasza dzieci i młodzież do udziału w stałych formach pracy:

- gry na akordeonie i instrumentach klawiszowych,
- teatryku żywego słowa.

Przyjmowanie zapisów prowadzić będziemy od 1 do 12 września 1997r w godz. 12 - 16.

**Liga Obrony
 Kraju**

Oferuje Państwu na korzystnych warunkach uzyskanie

PRAWA JAZDY
 KATEGORII A,B,C,T,D,E

- szkolenie kursowe i eksternistyczne
- prowadzone wg. nowych wymogów egzaminacyjnych
- możliwość opłat ratalnych
- nowoczesna baza dydaktyczna
- wysoko wykwalifikowana kadra posiadająca wieloletnie doświadczenie

Informacje zapisy: Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury
 06-230 Różan ; poniedziałek - piątek w godz. 8 -16 tel. 669042

**ŚWIERSZCZ
 RÓŻAŃSKI**

Redaguje zespół.

Adres redakcji: 06-230 Różan, ul. Mickiewicza 1, tel. 669-042

Biuro ogłoszeń: 06-230 Różan, ul. Warszawska 17 (Biblioteka Publiczna), tel. 669-002

Tekstów nie zamawianych redakcja nie zwraca, a także zastrzega sobie prawo ich skracania i zmian.

Wydawca i skład: Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w Różanie im. Józefa Piłsudskiego

Druk: Zakład Poligraficzny, ul. 1 Maja9, 06-200 Maków Maz., tel.172-563

Miesięcznik

CB w samochodzie

Zainstalowanie radia CB w samochodzie daje niezaprzeczalne korzyści - zapewnia nawiązanie łączności podczas jazdy, przekazanie ważnych informacji, wezwanie pomocy drogowej czy karetki pogotowia i - w razie wypadku z dala od zabudowań - jest często jedynym sposobem na wezwanie jakiegokolwiek pomocy.

Spotykane na rynku radiotelefony są już konstruowane w oparciu o najnowszą technologię zapewniającą dużą niezawodność pracy oraz łatwą obsługę. Urządzenia są wyposażone w mikroprocesorowe układy sterowania które realizują wiele funkcji rozszerzających możliwości nadawania i odbioru. Mają one ciekłokrystaliczne wyświetlacze oraz podświetlane przyciski klawiatury, znacznie ułatwiające obsługę w nocy. Jeżeli ktoś stoi przed zakupem radioodtworacza oraz radiotelefonu CB, powinien wiedzieć, że można już kupić jedno urządzenie, które będzie spełniało obydwie funkcje. Do takich urządzeń można zaliczyć np. radiotelefony ALAN 318 I CHICAGO.

Jeśli już wybraliśmy odpowiednie dla nas radio w samochodzie, powinniśmy dokonać zakupu odpowiedniej anteny oraz wybrać miejsce jej zamontowania, jak również ustalić miejsce zamontowania samego radiotelefonu, aby nie przeszkodzić normalnym czynnościom kierowcy.

Przed wszystkim należy unikać instalowania urządzeń w miejscach narażonych na wysokie temperatury (bezpośrednie nasłonecznienie czy wylot powietrza z grzejnika) lub narażonych na kurz, brud albo silne drgania.

Najlepiej jest używać załączonego przez producenta firmowego osprzętu montażowego oraz zaleceń zawartych w instrukcji obsługi. Po zamontowaniu urządzenia pozostanie jeszcze zamontowanie mikrofonu, a właściwie uchwytu mikrofonu, do tablicy rozdzielczej. Następnie podłączamy zasilanie 12V z instalacji samochodu. Z reguły czarny przewód zasilania radiotelefonu należy podłączyć do „-” akumulatora lub do blach nadwozia, a czerwony do „+” lub wolnego bezpiecznika instalacji samochodu. Na rynku można spotkać wiele typów anten nadawczo-odbiorczych. Każda z nich ma swoje zalety i wady, a użytkownik powinien wybrać najbardziej odpowiadającą jego upodobaniom czy potrzebom.

Najczęściej spotykana na rynku jest antena dachowa, promieniująca równomiernie we wszystkich kierunkach i zapewniająca największy zasięg, ponieważ jest umieszczana zwykle w najwyższym punkcie nadwozia. W dachu samochodu trzeba jednak wywiercić otwór montażowy usytuowany w centralnym (geometrycznym) środku pojazdu. Blacha karoserii w miejscu styku z podkładką i śrubą mocującą uchwyt powinna być oczyszczona z lakieru, aby zapewnić dobry kontakt z masą. Jednak nie wszyscy godzą się z tym, aby „okaleczyć” swój samochód przez wykonanie otworu w dachu. Warto więc wiedzieć o innych sposobach montażu, przy czym umieszczenie anteny w miejscu innym niż środek dachu powoduje, że antena staje się kierunkowa, a więc łączność zależy od ustawienia samochodu.

Znanym sposobem mocowania anteny jest przykręcanie jej do ryjnierek i pokrywy bagażnika. Anteny mocowane do ryjnierek dają nieco większy zasięg, niż te na pokrywie bagażnika, ponieważ są po prostu montowane wyżej na nadwoziu.

Popularna jest także antena mocowana magnetycznie, którą utrzymuje na nadwo-

ziu silny magnes (można go przyklepić do dowolnej, płaskiej powierzchni metalu). Jednak jej największą zaletą jest możliwość montażu na środku dachu samochodu (miejscu zapewniającym największą skueczność) bez potrzeby dziurawienia blachy. Jest to dobry sposób dla tymczasowego montażu, tylko na czas pracy. Zdjęcie anteny z dachu przed zaparkowaniem samochodu jest również zabezpieczeniem się przed jej kradzieżą. Wadą anten mocowanych magnetycznie jest brak elektrycznego połączenia ekranu kabla z nadwoziem. Brak takiego połączenia może powodować zakłócenie pracy linii zasilającej (kabla), której ekran promieniuje na całej swej długości.

Czasami spotyka się jeszcze antenę zderzakową, o charakterystyce lekko kierunkowej do przodu i w stronę, po której jest montowana. Generalnie rzecz biorąc, podczas mocowania anteny trzeba starać się zamontować ją jak najwyżej i w miarę pionowo oraz jak najdalej od źródeł zakłóceń, np. układu zapłonu. Przewód antenowy do gniazdka NT na tylnej płycie CB radia należy poprowadzić jak najkrótszą drogą i również z dala od źródeł zakłóceń.

Antena, niezależnie od typu czy miejsca zamontowania, wymaga po zainstalowaniu zestrojenia, którego dokonuje się za pośrednictwem reflektometru. Wartość SWR na środku pasma należy doprowadzić możliwie blisko jedności (np. na kanale 20). Na kanałach krańcowych SWR z reguły jest większy od jedności, ale nie powinien przekraczać 1,5. Wartość SWR powyżej 3 grozi zniszczeniem tranzystorów końcowych nadajnika. Niedopasowanie anteny powoduje tak zwane zjawisko odbicia, lub inaczej powrotu części wytworzonej mocy z powrotem do nadajnika, co może być źródłem zakłóceń, czy jak już podaliśmy - powodem uszkodzenia nadajnika.

Warto wiedzieć, że pod wpływem różnych wstrząsów czy wibracji anteny samochodowe po pewnym czasie rozstrajają się i z tego względu wskazane jest co jakiś czas sprawdzić SWR i dokonać ewentualnej korekty zestawienia czy dokręcenia śrub mocujących (styku z masą).

Jeśli chodzi o radioodtworacz, to aby uniknąć ryzyka przeciążenia lub spalenia stopnia mocy wzmacniacza nie należy używać głośników o impedancji mniejszej, niż podano

w instrukcji (z reguły 40m) i nie dopuszczać do zwierania przewodów głośników, gdy urządzenie jest włączone.

Na podstawie mat.źródł.
Krzysio Krzysio Różan

CB Radio

„Lichy to patriotyzm narodu, który by tylko pochwały znosił...”

Dlatego też „róbmy swoje (...) może to coś da? Kto wie?”

Kazimierz Wylin

cena 50 gr

RADA GMINY RÓŻAN obradowała na XXVII Sesji w dniu 28 sierpnia 1997r. Tematami sesji było sprawozdanie z przebiegu wykonania budżetu za I półrocze 1997 roku, podjęcie uchwały w sprawie zmian w budżecie na 1997 rok, informacja na temat przygotowania szkół i przedszkola do nowego roku szkolnego 97/98, sprawozdanie z pracy Zarządu Gminy między Sesjami, zmiana uchwały w sprawie obwodów głosowania ze względu na utworzenie wsi Paulinowo.

Ciekawostką z sesji może być fakt ujawnienia przez obecnego kierownika ZGKiM w Różanie wycieku niekontrolowanego wycieku wody na terenie Mototransportu. Wyciekało przez prawdopodobnie rok albo więcej około 400 m³ wody na dobę. Licząc wodę po 80 gr za m³ jest to 200 zł na dobę a po 1 zł 400 zł na dobę. Czyli z kasy ZGKiM wypłynęło tym sposobem od 72000 do 144000 zł rocznie. Oczywiście są to obliczenia szacunkowe i nie obrazują rzeczywistych strat. Informacja kierownika dotyczyła również zużycia wody w poszczególnych miesiącach. Np: w miesiącach maj-

czerwiec zużycie wody kształtowało się na poziomie ok. 33 tys.m³ a w miesiącach lipiec-sierpień ok. 22 tys. m³. Na sesji w punkcie wolne wnioski radni poruszyli między innymi następujące tematy:

- Radny Ziemiński : Problem uchwały dotyczącej świetlicy dla dzieci z rodzin alkoholików. Temat poruszyła także radna Staniszevska, krytykując stanowisko Gminnego Ośrodka Upowszechniania Kultury w którym ma być utworzona w/w świetlica (o tym informowaliśmy na łamach ŚR w numerze 2,3/97.red). Okazało się jednak, że nie byli w pełni zorientowani w temacie, gdyż termin utworzenia świetlicy jeszcze nie minął a uchwała jest w trakcie realizacji o czym poinformował zebranych burmistrz J.Pilcicki. Kierownik GOUK J.Kołodziejczyk zakomunikowała, że nie otrzymała żadnego pisma w tej sprawie i nic jej oficjalnie nie wiadomo o tym by w GOUK miała powstać jakakolwiek świetlica, którą GOUK ma prowadzić.

- Radny Olszewik: Chciał potwierdzenia czy dobrze zrozumiał wypowiedź burmistrza, że w pierwszej kolejności w przy-

słym roku dokona asfaltowania ul.Słonecznej. Burmistrz odpowiedział, że złoży wniosek do zarządu by wczesną wiosną przystąpić do asfaltowania tej ulicy.

- Radny Skierkowski: Jak daleko posunęła się sprawa przyłączenia ul.Polnej do kolektora Narew Food ? Burmistrz odpowiedział, że jak do tej pory brak jest wszystkich oświadczeń mieszkańców w/w ulicy deklarujących akces przyłączenia się do tego kolektora. Jest to ponadto problem natury finansowej, gdyż gmina prawdopodobnie poniosła by straty z tego tytułu.

- Radny Ziemiński: Postawił wniosek, który jednak nie został poddany głosowaniu by budynek po byłym przedszkolu w którym, mieści się obecnie Dom Samotnej Matki z Dzieckiem przeznaczyć dla Opieki Społecznej w Różanie. Burmistrz, który zabrał głos oświadczył, że Dom Samotnej Matki już niedługo zostanie przeniesiony do Makowa Maz. Pozostanie problem zagospodarowania istniejącego budynku i jest to kwestia szerszej dyskusji i analizy by podjąć właściwą nie pochopną decyzję.

- Radny Olszewik: Wyraził niepokój i obawę o zatrudnienia mieszkańców z terenu gminy Różan obiecanie przez Państwową Straż Pożarną, której jednostka powstała w Różanie. Burmistrz odpowiedział, że etaty będą i jest to tylko kwestia czasu.(red)

Za dotychczasową współpracę przy redagowaniu naszego miesięcznika „Świerszcz Różański”, zespołowi redakcyjnemu a w szczególności Pani Małgorzacie Kuryłowicz, osobom współpracującym z nami, kolporterom, czytelnikom i sympatykom czasopisma za słowa uznania i krytyki składa serdeczne podziękowania z wyrazami szacunku dotychczasowy redaktor naczelny Józefa Kołodziejczyk.

Drogim Rodakom, Mieszkańcom Miasta i Gminy Różan, wszystkim którzy pomagali mi w tegorocznej kampanii wyborczej, oraz tym wyborcom którzy ufając - oddali na mnie swój głos - gorąco i serdecznie dziękuję !

Marian Edmund Ząbek

DYSTRYBUCJA GAZU - K. Książak
06 - 230 Różan ul. Warszawska 66 tel. 669-500

GAZY TECHNICZNE - Niskie ceny

tlen, acetylen,
dwutlenek węgla i inne

**OFEROWANE
BUTLE**

W związku z dużą ilością butli czerwonych, nielegalizowanych, na terenie Różana i okolic, GASPOL wprowadza **butle niebieskie**

BUTLA NIEBIESKA TO BUTLA BEZPIECZNA

- posiada nowoczesny zawór odcinający gaz, zapewniający bezpieczeństwo użytkownikowi
- GASPOL legalizuje i konserwuje butle niebieskie a klient kupuje bezpieczny produkt
- Klient nie ponosi żadnych dodatkowych opłat przy zamianie butli czerwonej na niebieską

UWAGA!

Butla czerwona bez ważnej legalizacji (data legalizacji bita na tabliczce znamionowej) jest niebezpieczna i powinna być wycofana z obiegu !!!

W KILKU ZDANIACH JEDYM TCEM

- W dniu 22 września 1997 roku w Urzędzie Gminy odbył się przetarg na budowę sieci kanalizacyjnej na osiedlu „Polna,, w Różanie. W przetargu brało udział 5 firm:
 - Zakład Instalacji Sanitarnych z Makowa Maz. z ofertą 133.750 zł.
 - P.H.U. „Instal-Zem,, z Mławy z ofertą 154.910 zł.
 - Przedsiębiorstwo Robót Wodno-Inżynieryjnych „MELWO-BUD,, Sp. z o.o. z Ciechanowa z ofertą 183.779 zł.
 - Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „WOD-KAN,, z Różana z ofertą 251.346 zł.
 - Zakład Instalacji Sanitarnych z Ostrołęki z ofertą 252.520 zł.
 Komisja przetargowa wybrała firmę z Mławy.

- W dniu 1 października 1997 roku w Urzędzie Gminy odbył się przetarg na wykonanie oświetlenia nowobudowanego przystanku autobusowego w Różanie na ul. Poniatowskiego. Do przetargu przystąpiły trzy firmy:
 - Zakład Robót Elektryfikacyjnych „Elektrobudowa,, z Różana z ofertą 8.100 zł. brutto,
 - Zakład Instalatorstwa Elektrycznego z Makowa Maz. z ofertą 9202 zł. brutto,
 - Zakład Robót Elektrycznych „Elpol,, z Młynarzy z ofertą 8.025 zł. brutto.
 Przetarg wygrała firma z Różana.

- Mieszkaniec bloku 6a Spółdzielni Mieszkaniowej „Różanka,, korzystał z energii elektrycznej. I nie byłoby w tym nic dziwnego gdyby nie fakt, że robił to podłączając się pod instalację spółdzielni. Pomyłka ta kosztowała go 500 zł.

- W dniu 20 sierpnia unieważniony został przetarg na budowę wodociągu na ul. Poniatowskiego z powodu wplynięcia tylko jednej oferty. Jednocześnie komisja przetargowa w dniu 10.09 postanowiła dokonać zamówienia w trybie „z wolnej ręki,, wybierając Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej jako wykonawcę wodociągu. Zamówienie opiewa na budowę wodociągu o długości 340 m za sumę 14000 zł.

- W dniu 16 października w budynku Urzędu Gminy w Różanie odbył się przetarg na modernizację oświetlenia drogowego we wsiach Załęże Wielkie, Załęże Gartki i Ponikiew-Zawady. W przetargu wzięło udział trzy firmy:
 - Zakład Robót Elektryfikacyjnych „Elektrobudowa,, z Różana.
 - Zakład Instalatorstwa Elektrycznego z Makowa Maz.
 - Zakład Robót Elektrycznych „Elpol,, z Młynarzy.
 Komisja przetargowa wybrała firmę „ELPOL,, z Młynarzy. Koszt remontu opiewa na sumę 8.500 zł. brutto.

- Gminny Zespół Koordynacji Pomocy Powodzianom powołany przy Urzędzie Gminy w Różanie prowadzi akcję „Pomocy Powodzianom,,. Dotychczas zebrano środki finansowe przez:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Różanie	-1820 zł.
Urząd Gminy w Różanie	-510 zł.
Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w Różanie	-120 zł.
<u>Razem</u>	<u>-2450 zł.</u>

Pieniądze zebrane odprowadzono na konto PBI oddział Ostrołęka „Pomoc powodzianom,,.

Zebrano też następujące dary:

soki dla dzieci, zupy błyskawiczne, herbatę, konserwy, dżemy, mleko w proszku, kaszki błyskawiczne, proszek do prania, płyn do mycia naczyń - „Ludwik,, , mydła, pastę do zębów, szczoteczki, bieliznę pościelową, koce, ręczniki, ściereki, śpiwory, pierzyny, poduszki, firanki, zasłony, plecaki szkolne, łóżka polowe, materace, odzież damską nową/jesionki, kurtki, sukienki, bluzki, spódnice, obuwie, swetry, bieliznę damską, odzież męską (płaszczki, spodnie, marynarki, swetry, koszule, bieliznę, obuwie), odzież dziecięcą i odzież dziecięcą. Wszystkie zebrane dary w naturze przekazano dla powodzian poprzez BEER-BAR „AWALON,, SC ul. Głowackiego 44 w Ostrołęce. Sponsorami w/w środków finansowych i w naturze byli mieszkańcy miasta Różana, jak również całej gminy, oraz osoby przebywające na wypoczynku w okolicach Różana z Warszawy i innych miejscowości. Wszystkim darczyńcom za wrażliwość i złote serce pomocy dla drugiego człowieka serdecznie dziękujemy.

Przewodnicząca

Gminnego Zespołu Koordynacji pomocy Powodzianom

Celina Gołębowska

- W dniu 16 października w Urzędzie Gminy odbył się przetarg na budowę oświetlenia drogowego od przystanku do wsi Dyszobaba. W przetargu wzięło udział trzy firmy:
 - Zakład Robót Elektryfikacyjnych „Elektrobudowa,, z Różana.
 - Zakład Instalatorstwa Elektrycznego z Makowa Maz.
 - Zakład Robót Elektrycznych „Elpol,, z Młynarzy.
 Komisja przetargowa postanowiła skorzystać z oferty firmy „ELEKTROBUDOWA,, z Różana i ją wybrała do realizacji zamówienia. Koszt inwestycji to 9560 zł brutto.
- Jadąc nocą samochodem z kierunku Makowa Maz. dojeżdżając do skrzyżowania dla kogoś nieznającego tej trasy często okazuje się, że dostrzega je za późno by manewr hamowania okazał się skuteczny. Tak było prawdopodobnie i w przypadku ostatniej kolizji dwóch samochodów ciężarowych (jeden wiozł kiełbasę a drugi nawozy sztuczne). Przyczyna jest prozaicznie pro-

sta. Ciemności, które panują w tamtym rejonie i nieodpowiednie oznakowanie to główna przyczyna tak częstych kolizji na skrzyżowaniu. Dla zmęczony kierowcy nie znającego trasy wydaje się, że w tym właśnie miejscu nie ma w ogóle skrzyżowania. Ciemność, często oślepienie światłami samochodu jadącego z naprzeciwka uniemożliwiają prawidłowe rozpoznanie pojawiającego się dosłownie w ostatniej chwili znaku drogowego STOP. Potężny TIR załadowany na „full”, nie ma szans na zatrzymanie się na tak krótkim odcinku drogi.

....,człowiek jest tyle wart
ile może dać drugiemu
człowiekowi,.....

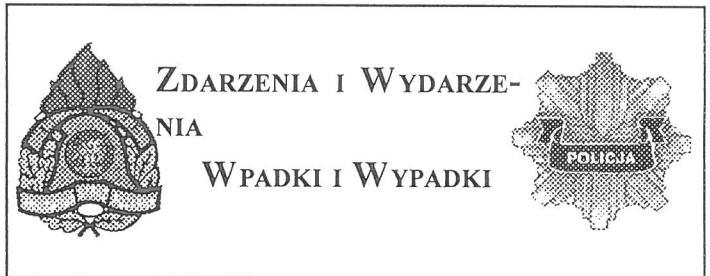
Dzięki pomocy społeczeństwa Różana i wczasowiczom z Warszawy gościliśmy na kolonii letniej grupę 48 osobową dzieci ze Szprotawy woj. zielonogórskie. Zamieszkały w internacie Zespołu Szkół przy ul. Szkolnej. Wyżywienie i przygotowanie posiłków odbywało się w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Gdańskiej. Pieczę nad stanem zdrowia dzieci pełniła Miejska Przychodnia Rejonowa w Różanie. Szkoła Podstawowa udostępniła dzieciom salę na dyskoteki i sprzęt sportowy do gier i zabaw. Zgłosiły się też osoby chętne do sprawowania opieki nad dziećmi. Koordynatorem tego przedsięwzięcia był Ośrodek Pomocy Społecznej w Różanie. Koszt kolonii 14 - dniowych wyniósł:

- opłacenie wyżywienia - 3.500,00 zł (jest to częściowa opłata z tacy kościelnej zebranej przez księdza Proboszcza oraz wpłaty od sponsorów)
- wycieczka do Opinogóry, Nowogrodu, Warszawy łącznie z wyżywieniem (kanapka z szynką, słodka bułka i napoje) - 900,00 zł
- kieszonkowe dla dzieci i inne potrzeby w czasie pobytu - 600,00 zł
- dwa razy ognisko i pieczenie kiełbaski dla każdego dziecka - 100,00 zł
- zakupienie ręczników i środków czystości - 400,00 zł
- nagrody w ramach konkursów - 247,00 zł

Dzieci otrzymały odzież, obuwie a także wędliny, ziemniaki, owoce od miejscowych sponsorów.

W imieniu własnym i grupy dzieci ze Szprotawy przebywających w dniach od 7 do 21 sierpnia 1997r. na kolonii letniej „Pomoc Powodzianom”, w Różanie pragnę wyrazić wdzięczność za okazane serce i pomoc. Serdecznie dziękuję wszystkim sponsorom, którzy przyczynili się do utrzymania tej grupy dzieci w każdej akcji, gdyż dzieci odjechały zadowolone, uśmiechnięte, wypoczęte.

Przewodnicząca
Zespołu Koordynacji Pomocy Powodzianom
Celina Gołębiwska

- 02.08.- W miejscowości Dzbądz kierowany przez S.M. samochód osobowy marki Skoda potrącił rowerzystę Z.K. wykonującego manewr skrętu w lewo.
- 05.08.- Młynarze. Nieznani sprawcy włamali się do sklepu spożywczego Gminnej Spółdzielni z Różana. Skradli wódkę, papierosy, wyroby czekoladowe i inne na sumę 3000 zł.
- 06.08.- W Różanie do sklepu spożywczego weszli trzej osobnicy i grożąc szczyrzykiem zmusili ekspedientkę do oddania 600 zł.
- 01.09.- Właściciel domku letniskowego na terenie byłego ośrodka wypoczynkowego Warszawskiej Fabryki Pomp powiadomił K.P. o kradzieży słupków ogrodzeniowych i desek o wartości ok.4000 zł.
- 01.09.- Właścicielowi lasu w miejscowości Strzemieczne Oleksy E.K. mieszkającemu w Ostrołce skradziono 90 drzew sosnowych wartości 5000 zł.
- 01.09.- Z terenu stacji benzynowej w miejscowości Młynarze skradziono samochód osobowy 126p właścicielem którego był M.J. mieszkaniec Długołęki Wielkiej. Złodziejami okazali się mieszkańcy Makowa Maz.
- 15.09.- Na przystanku PKS w Różanie R. K. wymuszał od uczniów pieniądze. Prokurator zastosował wobec niego dozór policyjny.
- 20.09.- Został pobity uczeń I klasy Z.S. w Różanie. Trwa postępowanie wyjaśniające.
- 21.09.- Nieznani osobnicy włamali się do budynku Urzędu Gminy w Młynarzach. Skradli 2 komputery, 2 maszyny do pisania, fax i inne na sumę 30.000 zł.
- 16.08.- Skrzyżowanie dróg w Różanie. Kolizja samochodów Lincoln i Renault 5. Straty 5000 zł.
- 24.08.- Mroczi Rębiszewo. Spaliła się obora P.K. wartości około 8000 zł.
- 24.08.- Różan. Na skrzyżowaniu dróg Warszawskiej i Ostrowskiej zderzyły się dwa pojazdy marki BMW i marki Fiat. Straty oszacowano na 5000 zł.
- 24.08.- Różan. Płonęła sarta słomy Ch.J. Straty około 700zł.
- 1.09.- Różan. Płonęła sarta słomy W.G. Straty około 1000zł.
- 1.09.- Różan. Na ulicy Warszawskiej doszło do kolizji autobusu z ciężarowym tirem. Straty około 1000 zł.
- 4.09.- Różan. Paliły się śmieci na wysypisku.
- 4.09.- Chrzczonki. Straż wyjeżdżała gasić płonąca trawę na rowie.
- 4.09.- Wólka Kunińska. Spaliła się stodoła S.R. wartości 30000 zł.
- 11.09.- Sieluń. Kolizja ciągnika z samochodem osobowym Polonez. Straty około 1000 zł.
- 18.09.- W Różanie spłonęła altana H.K. wartości 1000 zł.
- 22.09.- W Ochenkach palił się las sosnowy. Straty 5000 zł.
- 22.09.- Orłowo. Spłonęła sarta słomy wartości 1000 zł.
- 25.09.- Paulinowo. Samochód osobowy marki Renault wypadł z jezdni. Straty oceniono na 10000 zł.
- 05.10.- Różan. Spaliła się sarta słomy wartości 1500 zł.
- 05.10.- W miejscowości Łaś zderzył się samochód FSO z małym fiatem 126p. Straty około 10000 zł.

Na podstawie informacji z Komisariatu Policji i Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej PSP w Różanie
opr. K.Kruszewski

BRAK RZECZOWEJ DYSKUSJI.

Na zebraniu członków Spółdzielni Mieszkaniowej „Różanka”, które zwołane zostało na wniosek mieszkańców w dniu 9 września w sprawie podwyżki czynszów nikt z obecnych nie dowiedział się nic szczegółowego, ponieważ nie pozwolono zarządowi spółdzielni dojść do głosu. Zbyt nerwowy sposób zachowania się niektórych mieszkańców, kłótnia, wyzwiska oraz opuszczenie na czele z radną zebrania przez część najbardziej niezadowolonych członków spółdzielni właściwie nic w tym przedmiocie nie wyjaśniło. Trzeba powiedzieć, że członkowie spółdzielni wyrażają chęć remontów, wymiany stolarki okiennej, porządku wokół terenu spółdzielni, małych opłat czynszowych, ciepła w swoich domach itp. ale nie są skłonni płacić za te dobra. Na zebrania organizowane przez zarząd spółdzielni przychodzi garstka ludzi. Brak jest rzeczowej dyskusji a do głosu dochodzą ludzie nieznający się na rzeczy wprowadzający bałagan i zamieszanie, wyłącznie krytykujący posunięcia zarządu, przedkładający prywatne animozje na teren ogółu. Być może jest tu i część winy ze strony zarządu spółdzielni, który nie wziął pod uwagę aspektu społecznego jakim jest zarządzanie taką dużą jak na Różan grupą ludzi. Można zadać pytanie: Dlaczego zarząd nie powołał przed czterema laty komitetu wyborczego przy wyborach do rady gminy i nie stawiał na swoich ludzi?. Przecież w blokach Spółdzielni Mieszkaniowej „Różanka”, mieszka większość mieszkańców Różana. Co na osiedlu za pieniądze gminne zrobiono i ile przeznaczono środków na ten cel z ponad 40 miliardowego budżetu gminy?. Suma wytargowana przez niektórych radnych kandydujących z osiedla to 6 tys. złotych w tym roku. A trzeba powiedzieć, że nie wszyscy radni osiedlowi za tymi pieniędzmi głosowali. Należałoby wymienić w przyszłości ich nazwiska i przytoczyć wypowiedzi a może wtedy mieszkańcy osiedla dowiedzie-

liby się kto jest kim i kto ich tak naprawdę reprezentuje w radzie gminy. Prawdę mówiąc członkowie spółdzielni powinni uczestniczyć w sesji budżetowej rady gminy Różan i naocznie sprawdzić jak głosują ich radni. Sesja budżetowa już niedługo. Może gdyby rada gminy przeznaczyła z budżetu gminnego większe środki na potrzeby mieszkańców spółdzielni nie trzeba było by podwyższać czynszów. Bez dotacji budżetowych, bez dodatkowych środków nie ma co marzyć o doprowadzeniu osiedla do jakiegoś standardu. W chwili obecnej wykonywane są podstawowe prace mające na celu wstrzymanie od dalszej degradacji budynków i instalacji. W tym roku docieplono budynek 6A za sumę 53.599 zł.(strona z balkonami) i wymieniono komin kotłowni osiedlowej za sumę 30.000 zł. Ekspertyzę techniczną wykonała firma projektowa „JUWA”, z Białegostoku a wykonanie powierzono firmie „BUD-POLS”, z Radomia. Nie jest prawdą rozpowszechniana (przez osobę, którą wszyscy dobrze znamy) wśród członków spółdzielni informacja, jakoby ekspertyzę i wymianę komina robiła ta sama firma. W ekspertyzie wykonanej na zlecenie spółdzielni m.in. czytamy „wobec tego, że wszystkie pomierzone grubości segmentów trzonu w listopadzie b.r.(1996) są poniżej 5 mm decyzję o dalszej eksploatacji musi podjąć Spółdzielnia Mieszkaniowa w Różanie, gdyż komin ten powinien być natychmiast wyłączony z eksploatacji. Pozostawienie komina w obecnym stanie technicznym grozi awarią budowlaną oraz zagrożeniem bezpieczeństwa mieszkańców,„. Dokonano również remontu pieców centralnego ogrzewania przygotowując się do sezonu grzewczego. Należałoby jeszcze dokonać płukania instalacji c.o. ale spółdzielnia nie dysponuje odpowiednimi środkami na ten cel. Koszt płukania to 100 zł. od jednego mieszkania a więc potrzeba około 25 tys. zł. Zabieg ten postanowiono przełożyć na rok przyszły. A więc nie jest prawdą twierdzenie, że na terenie osiedla nic się nie robi. Od bardzo wielu lat właśnie teraz widać, że robi się bardzo dużo.

Na podstawie informacji z SM „Różanka”,
K.Kruszewski

Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury - Biblioteka Publiczna składa serdeczne podziękowania:

- ks. dziekanowi Janowi Pawłowskiemu za ogłoszenie w czasie nabożeństw niedzielnych informacji o odbywającej się imprezie „Żegnaj lato witaj szkoło,„ zorganizowanej w dniu 24 sierpnia 1997 roku przez nasze placówki. W czasie trwania imprezy zebrano od jej uczestników 50 zł i 15 gr jako pomoc dla powodziarzy. Pieniądze przekazano na konto IV Oddziału Banku Gdańskiego w Warszawie. Na apel wystosowany przez Bibliotekę Publiczną do mieszkańców naszej gminy o przekazywanie nieodpłatnie książek z przeznaczeniem ich na odbudowę zbiorów bibliotek publicznych woj. tarnowskiego, których księgozbiory uległy zniszczeniu w czasie powodzi lipcowej zebrano 163 woluminy.

- Paniom Hannie Krall i Ewie Matuszewskiej za przekazanie nieodpłatnie książek Bibliotece Publicznej w Różanie.

Wszystkim darczyńcom serdeczne podziękowania składa w imieniu własnym i pracowników GOUK Józefa Kołodziejczyk.

Po paru latach rok 1997 stał się rokiem bez obchodów Dni Różana, imprezy zapoczątkowanej przez komitety obywatelskie w czasach przemian ustrojowych w Polsce. Pierwsze obchody były skromne z racji szczupłości środków finansowych przeznaczonych na ten cel jak i małego zaangażowania społeczeństwa. Sceptycyzm co do takowej imprezy przejawiany w radzie gminy, brak profesjonalnej oprawy, wielka improwizacja to powody, że obchody Dni Różana odbyły się bez specjalnego echa. Następne lata to ciągła batalia o przeznaczenie jakichkolwiek środków finansowych by ta uroczystość mogła się odbywać. Były lata lepsze i gorsze. Po referendum i wyborach do rady gminy w 1992 roku ówczesne władze przejawiały dość duże zainteresowanie tym tematem. I dlatego lata 93 - 95 to jak do tej pory najlepsze dla Dni Różana. Jednak z roku na rok dotacja na finansowanie tej imprezy pozostawała na tym samym poziomie 5000 zł. Na nic zdały się starania o zwiększenie dotacji (głównie przez GOUK). A trzeba uczciwie przyznać, że byli też i przeciwnicy organizowania czegokolwiek. Przeworsowano opory władz co do organizowania Dni Różana na rynku miasta choć co roku

trzeba było na nowo przekonywać o słuszności tej decyzji. Główny odpowiedzialny za przeprowadzanie obchodów Dni Różana Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury dotknięty cięciem budżetowymi przygotowywał z roku na rok coraz skromniejsze imprezy. I stało się - nie było w tym roku obchodów Dni Różana. I ciekawe - dosłownie nikt nie zainteresował się dlaczego tak się stało i gdzie są pieniądze zaplanowane w budżecie gminnym na ten cel. Co ciekawe, potrzeba imprez rozrywkowych w mieście wśród społeczeństwa jest ogromna. Poparcie społeczne dla władz które, organizują życie kulturalne jest ogromne. Tak też było i w przypadku obecnych władz gminnych. Początek kadencji to ogromny zapal, prawie zupełny brak krytyki, akceptacja społeczna. Następnie powolny regres przejawiający się konfliktami, których nie warto wymieniać. W tym roku zarząd gminy postanowił zrezygnować z tej imprezy argumentując szczupłością środków finansowych. Czy to dobrze czy źle czas pokaże. Ciekawe co przyniesie rok przyszły. Wypadało by zakończyć kadencję rady gminy jakimś spektakularnym gestem. Może nie będzie to rzut na taśmę ?.

(red)

Londyn 30.06.1997

Szanowna Redakcjo !

Jest to mój już drugi list do Redakcji „Świerszcza Różańskiego„. W pierwszym jak i w drugim wyrażam niepokój losem Fortów „Przedmościa Różan„. Ponieważ nie dostałem odpowiedzi na mój pierwszy list a jestem jednym z niewielu wielbicieli różańskich fortyfikacji pozwolę sobie przypomnieć moje pytania i równocześnie prosić o odpowiedzi. Mianowicie:

1) Czy, „Świerszcz „ drukował historię różańskich Fortów. Jeśli tak to bardzo proszę o xerokopie, jeśli nie to kiedy lub czy zamierza? Interesuje mnie historia okresu budowy Fortów (pomysł, plany, główni inżynierowie etc.), życie fortów i koszar - czasy rosyjskie, polskie, niemieckie i radzieckie.

2) Czy, znane jest położenie i kształt prawosławnej cerkwi dla żołnierzy fortecznych ?

3) Jakie są obecne plany odnośnie Fortów ?

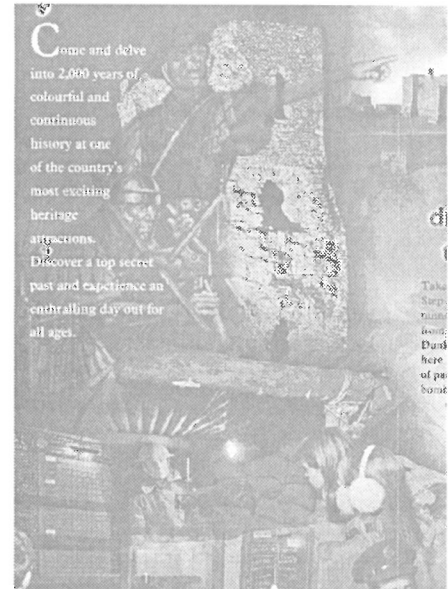
Jako dodatek do listu przesyłam broszurki jakie są dostępne w co niektórych muzeach w Londynie i nie tylko. Jeżeli można rozważyć zorganizowanie muzeum w Fortach (forcie) to proszę zwrócić uwagę na dodatkowe możliwości zarabiania pieniędzy. Mam tu na myśli branżę gastronomiczną (jadłospis z Imperial War Muzeum również przesyłam) jak i fachowe zaplecze profesjonalistów (historycy, archeolodzy, fotografowie etc.). Mam nadzieję, że owa przesyłka doda trochę nowych pomysłów co do różańskich fortów.

Z wyrazami sympatii jak i w nadziei otrzymania rychłej odpowiedzi.

Rafael Christian A.R. Gallera.

I cóż można odpowiedzieć na taki list ? Można byłoby dyplomatycznie nakłamać czytelnikowi z Londynu, że wszystko jest w jak najlepszym porządku, że powstają plany zagospodarowania fortów, kawiarnia, restauracja, kino, dom kultury itp. Można byłoby roztoczyć wizję pięknego muzeum z ogromem eksponatów militarnych odwiedzanych przez rzeszę turystów krajowych i zagranicznych propagującego piękne tradycje oręża polskiego, które obliczone jest na 500 tys.USD dochodu rocznie. Można byłoby.....itd. Pomarzyć dobra rzecz. Leży sobie człowiek i marzy. Lecz jakże odmienna jest rzeczywistość. Bo i cóż społeczeństwo może w tej materii dobrego zrobić u którego świadomość historyczna jest na poziomie niemowlęcym. Najstarszy zabytek Różana, wspominany już niejednokrotnie na łamach „Świerszcza„, pomnik Anioła na cmentarzu różańskim, który przetrwał lata wojen i zniszczeń nie był restaurowany ani remontowany przez blisko 50 lat. A w międzyczasie powstało w Różanie kilkanaście innych pomników wątpliwej wartości, o które już i teraz nikt nie dba. Forty różańskie, które w normalnym państwie stałyby się reliktem epoki, hołdem dla armii polskiej, wszczepiającym narodowe tradycje sił zbrojnych przerobiono na magazyny, składowiska i zakłady pracy. Przypomina mi to trochę znane z historii tworzenie z budynków kultu religijnego restauracji, składnic i spichlerzy. Czym się to skończyło już wiadomo. Świadomość co do wartości zabytku jakim są forty różańskie zapewne przyjdzie, ale czy będzie jeszcze co przyszłemu pokoleniu pokazywać. Jestem również tego samego zdania jak ci czytelnicy Świerszcza, którzy widzą w fortach możliwość pozyskania dodatkowych dochodów do budżetu miejskiego. Ale nie stanie się to w przeciągu roku czy dwóch lat. Potrzebny jest długofalowy program i środki na reklamę tego miejsca w mediach. Ale o czym ja mówię znów się rozmarzyłem !

K.Kruszewski

Jak odrolnić działkę ?

Wyłączenie gruntu z produkcji rolnej lub leśnej to zwykle proces długotrwały i kosztowny. Nieprzypadkowo zatem działki rolne i leśne są znacznie tańsze od budowlanych, chociaż często większe i ładniej położone.

Zmiana przeznaczenia

Jeżeli działka znajduje się na gruntach rolnych lub leśnych, a chcemy wybudować na niej dom, musi ona zostać wyłączona z produkcji (rolnej lub leśnej). Najpierw trzeba się jednak postarać o zmianę przeznaczenia gruntu, a więc zmianę w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Wniosek w tej sprawie składamy do zarządu gminy, jednak tylko część takich wniosków może być samodzielnie rozpatrzonych przez gminę.

Potrzebna zgoda ministra

Jeśli zmiana w planie zagospodarowania dotyczy:

* **gruntów stanowiących użytki rolne klas od I do III** których zwarty obszar projektowany do zmiany przeznaczenia przekracza 0,5 ha - zarząd gminy musi wystąpić o zgodę do ministra rolnictwa i gospodarki żywnościowej;

* **gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa** - zarząd gminy występuje o zgodę do ministra ochrony środowiska, zasobów naturalnych i leśnictwa lub upoważnionej przez niego osoby.

Wojewoda do wniosku gminy dołącza swoją opinię i przedstawia wniosek ministrowi w terminie maksymalnie 30 dni od chwili złożenia go przez zarząd gminy. Jeżeli wniosek dotyczy gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa, zarząd gminy musi dołączyć do niego opinię dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych, a w odniesieniu do gruntów parków narodowych - opinię dyrektora parku.

Potrzebna zgoda wojewody

Zarząd gminy nie podejmuje decyzji samodzielnie i musi uzyskać zgodę wojewody, również wtedy, gdy zmiana w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego ma dotyczyć:

* **gruntów stanowiących użytki rolne klasy IV**, których zwarty obszar projektowany do zmiany przeznaczenia przekracza 1 ha;

* **gruntów stanowiących użytki rolne klas V i VI wytworzonych z gleb pochodzenia organicznego oraz torfowisk i oczek wodnych**, które mają być przeznaczone do budowy zbiorników wodnych, eksploatacji złóż kopalin, budowy dróg publicznych lub linii kolejowych;

* **pozostałych gruntów leśnych.**

Minister lub wojewoda może żądać od zarządu gminy lku wariantach, przedstawiających różne kierunki projektowanego przestrzennego rozwoju zabudowy.

Wyłączenie

Decyzję o wyłączeniu z produkcji użytków rolnych podejmuje kierownik rejonowego urzędu rządowej administracji ogólnej, a gruntów leśnych - dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych. Decyzje dotyczące gruntów na terenach parków narodowych wydają dyrektorzy tych parków.

Za wyłączenie gruntów z produkcji rolnej należy wnieść **należność i opłaty roczne**, a w wypadku gruntów leśnych - jeżeli dokonano przedwczesnego wyrębu drzewostanu - także jednorazowe **odszkodowanie**.

Decyzja o wyłączeniu poprzedza wydanie pozwolenia na budowę.

Należność

Należność to jednorazowa opłata z tytułu trwałego wyłączenia gruntów z produkcji. Jej wysokość zależy od **wielkości obszaru wyłączanego z produkcji**, a także **wartości produkcyjnej ziemi** (określonej klasami gruntów) i **aktualnej wartości jednej tony ziarna żyta** (jest ona ogłaszana przez prezesa GUS w Monitorze Polskim). Na przykład należność za wyłączenie z produkcji 1 ha gruntów ornych dobrej klasy, biorąc pod uwagę ceny żyta za II kwartał 1995 r., wynosiła około 180 tys. nowych złotych. Kwota ta jest następnie pomniejszana o wartość gruntu ustaloną według cen rynkowych w danej miejscowości w dniu faktycznego wyłączenia tego gruntu z produkcji. Ale i tak koszt wyłączenia jest dość wysoki.

Należność musimy uiścić w ciągu 60 dni od dnia, w którym decyzja o wyłączeniu stała się ostateczna.

Opłata roczna

Opłata roczna wnoszona jest z tytułu użytkowania na cele nierolnicze lub nieleśne gruntów wyłączonych z produkcji. Wynosi **10% należności** wyrażonej w tonach ziarna żyta (grunty rolne) lub metrach sześciennych drewna tartaczno iglastego (grunty leśne).

Jeśli grunty zostały na stałe wyłączone z produkcji, opłatę uiszczą się przez 10 lat. Jeżeli czasowo - przez okres tego wyłączenia, nie dłużej jednak niż przez 20 lat od chwili

wyłączenia gruntów z produkcji. Opłatę za każdy kolejny rok należy wnieść do 30 czerwca.

Nieprawdą jest, co czasami sugeruje się w prasie, że zmniejszenie należności (o rynkową wartość gruntu) pociąga za sobą również zmniejszenie opłaty rocznej. Pomimo zmniejszenia należności, musimy zapłacić całą opłatę roczną.

Kto nie płaci?

22 maja tego roku Sejm uchwalił nowelizację ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Zgodnie ze znolizowaną ustawą nie jest wymagane uiszczanie należności i opłat rocznych, a w wypadku gruntów leśnych - również jednorazowego odszkodowania, gdy na cele budownictwa mieszkaniowego przeznacza się działki:

- * nie większe niż 0,05 ha - dla budynku jednorodzinnego,
- * na których na każdy lokal mieszkalny w budynku wielorodzinnym przypada nie więcej niż 0,02 ha.

Opłaty roczne ustalone na podstawie wcześniejszych przepisów, niewymagalne do dnia wejścia w życie ustawy (tj. do 29 czerwca br.), ulegają umorzeniu, jeśli grunty wyłączone z produkcji spełniają podane warunki.

Nie za całą działkę

Wiele nieporozumień dotyczy obszaru, jaki musi być wyłączony z produkcji w związku z budową domu. Czy chodzi o całą działkę, czy tylko o jej część? Pomocne może tu okazać się stanowisko Ministerstwa Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej wyrażone w piśmie z 14 listopada 1995 r., skierowanym do wojewodów. Stwierdzono w nim, że *W przypadku realizacji inwestycji na gruntach rolnych objętych ochroną w myśl przepisów ustawy z 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, należności i opłaty roczne powinny być naliczane tylko za obszar, na którym występuje inne niż rolnicze lub leśne zagospodarowanie gruntów, w zależności od stanu wyposażenia działki w infrastrukturę techniczną, a nie za całą działkę budowlaną. Na obszar ten składa się faktyczna powierzchnia zajęta pod budynek i powierzchnia niezbędna do korzystania z tego budynku.*

Jeżeli więc organ wydający decyzję o wyłączeniu gruntu z produkcji, naliczy nam należność i opłaty roczne za obszar całej działki, a nie tylko za grunt faktycznie wyłączony pod budownictwo, wówczas możemy odwołać się od tej decyzji do organu nadrzędnego. Jeśli decyzja tego organu również nas nie usatysfakcjonuje, przysługuje nam skarga do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Nabywca płaci

Kupując działkę już wyłączoną z produkcji (rolnej lub leśnej), przejmujemy również obowiązek uiszczania opłat rocznych. Jeśli jest to działka, dla której co prawda wydano decyzję o wyłączeniu, ale faktyczne wyłączenie z produkcji jeszcze nie nastąpiło, to będzie na nas ciążył obowiązek uiszczania należności i opłat rocznych.

Sprzedający jest zobowiązany uprzedzić nabywcę o tym obowiązku.

Jeżeli w ciągu dwóch lat zrezygnujemy w całości lub w części z uzyskanego prawa do wyłączenia gruntów z produkcji, otrzymamy zwrot należności - odpowiednio do powierzchni gruntów wyłączonych z produkcji. Należność powinna być zwrócona w ciągu najdalej trzech miesięcy od dnia zgłoszenia rezygnacji.

To nie wszystkie ciężary

jakie możemy ponieść przy okazji wyłączenia gruntów z produkcji. Rada gminy - po zasięgnięciu opinii wójta - może ponadto zobowiązać nas do zdjęcia oraz wykorzystania w celu poprawy wartości użytkowej gruntów próchnicznej warstwy gleby z gruntów rolnych klas I, II, IIIa, IIIb, IVa i IV oraz torfowisk. Za uchylenie się od tego obowiązku grożą wysokie kary pieniężne.

Jak widać formalne przystosowanie działki, która znajduje się na gruntach rolnych lub leśnych, do budowy domu może okazać się i bardzo skomplikowane i kosztowne. Weźmy to pod uwagę, zanim zdecydujemy się „okazyjnie” kupić taką działkę.

**Materiał przygotowany przez specjalistów miesięcznika „Murator”
ul. Rakowiecka 41/13, 02-521 Warszawa tel. (0-22) 48-76-11, fax 48-00-59**

W październikowym numerze „Muratora”,

- * DOM DOSTĘPNY 97 - prezentacja nagrodzonych projektów - przedstawiamy najlepsze projekty domów jednorodzinnych, wolno stojących zgłoszone do tegorocznej edycji naszego Konkursu;
- * Najważniejsze jest życie - refleksje na temat wyboru miejsca zamieszkania, projektu domu, budowania i jakości życia;
- * Po powodzi - poradnik dla właścicieli domów jednorodzinnych - jak osuszyć dom po powodzi, co robić z instalacjami, urządzeniami domowymi i sprzętem RTV. A ponadto: jak oszacować straty oraz prawo i kredyty dla powodzi.
- * Dachówki cementowe - przegląd oferty rynkowej; wady, zalety, sposoby wykonania i koszty takiego pokrycia.

Wyniki wyborów do Sejmu i Senatu RP w mieście i gminie Różan.

	Obwód głosowania Nr1		Obwód głosowania Nr2	
	Do Sejmu	Do Senatu	Do Sejmu	Do Senatu
Uprawnionych do głosowania	2092	2092	1367	1367
Oddano głosów	1004	1004	442	442
Głosów nieważnych	54	31	26	16
Głosów ważnych	950	973	416	426

Razem w mieście i gminie

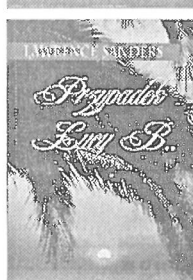
	Do Sejmu	Do Senatu
Uprawnionych do głosowania	3459	3459
Oddanych głosów	1446	1446
Głosów nieważnych	80	47
Głosów ważnych	1366	1399

Poszczególni kandydaci na senatorów - liczby głosów

Imię i Nazwisko /przez kogo zgłoszony/	Obwód gls.Nr1	Obwód gls.Nr2	Razem
Angielczyk Bronisław /SLD/	174	16	190
Bogucki Jan /Komitet Wyborczy - „Polska,,	14	1	15
Boruc Mirosław /NKWZR Wyszaków-Ostrów/	12	4	16
Ceberek Stanisław /Kurpiowski Kom.Wyborczy/	84	60	144
Chodkowski Jan /AWS/	260	155	415
Dawidczyk Stanisław /T.S-K. Baranowo/	23	9	32
Dobek Jerzy /PSL/	134	67	201
Eychler Teresa Danuta /NKW „JUTRO,,	26	6	32
Frankowski Jacenty /NKW Region Mazo.-Kurp./	42	4	46
Kaczmarczyk Urszula /Unia Wolności/	91	35	126
Karpiński Jan Tadeusz /SLD/	187	20	207
Nasiadka Sabina /PSL/	59	45	104
Nowicki Roman Kazimierz /KW R.Nowickiego/	87	12	99
Stokarska Jadwiga /KW J.Stokarskiwj/	172	153	325
Tarnański Paweł Mikołaj /ROP/	250	124	374
Załużka Ryszard Władysław /NKW R. Załużki/	107	16	123

Numer Listy Wyborczej - ilość głosów
Kandydaci na posłów którzy otrzymali największą liczbę głosów

	Obwód glos. Nr1	Obwód glos. Nr2	RAZEM
Lista Nr1 UNIA PRACY	27	18	45
Najwięcej głosów otrzymała Nowak Aleksandra Jadwiga	16	5	21
Lista Nr2 BLOK DLA POLSKI	11	2	13
Najwięcej głosów otrzymał Piaściński Wiesław	4	2	6
Lista Nr3 KRAJOWE POROZUMIENIE EMERYTÓW I RENCISTÓW	26	4	30
Najwięcej głosów otrzymała Kalwara Iwona	7	3	10
Lista Nr4 UNIA WOLNOŚCI	53	11	64
Najwięcej głosów otrzymał Stupiński Tadeusz	23	5	28
Lista Nr5 AKCJA WYBORCZA SOLIDARNOŚĆ	348	179	527
Najwięcej głosów otrzymał Ząbek Marian Edmund	200	65	265
Lista Nr6 SOJUSZ LEWICY DEMOKRATYCZNEJ	251	31	282
Najwięcej głosów otrzymał Zega Kazimierz Józef	68	3	71
Lista Nr7 POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE	67	71	132
Najwięcej głosów otrzymał Kalinowski Jarosław	43	45	88
Lista Nr8 UNIA PRAWICY RZECZYPOSPOLITEJ	12	9	21
Jednakową ilość głosów otrzymali R.Skłodanowski, J.Mierzejewski i K.Miecznikowski	3 / 0 / 3	1 / 4 / 1	4 / 4 / 4
Lista Nr9 RUCH ODBUDOWY POLSKI ROP	131	81	212
Najwięcej głosów otrzymał Kownacki Albin Jerzy	67	55	122
Lista Nr10 KRAJOWA PARTIA EMERYTÓW I RENCISTÓW KPEIR	24	10	34
Najwięcej głosów otrzymał Skulski Witold	7	3	10

T
I
O
B
I
B
L
I
O
T
E
K
A
W
N
O
W
O
Ś

Obaj byli kiedyś żołnierzami. Rambo - młody długowłosy chłopak w obszarpanych dżinsach - i Teasle - komendant policji w średnim wieku. Obaj nauczyli się zabijać - Rambo w Wietnamie, Teasle w Korei. Teraz, niespodziewanie, stają naprzeciwko siebie w śmiertelnym pojedynku, sięgając dookoła śmierć i spustoszenie.

„Rambo. Pierwsza krew, - najlepsza w literaturze światowej książka o polowaniu na człowieka.

Dzieje dwóch pokoleń, obfitujące w niebezpieczne przygody i wielkie namiętności. Zwierciadło było jej przewodnikiem i opiekunem. Potrzebowała jego pomocy, by przeciwstawić się bogatemu i wpływowemu rodowi Cameronów, absolutnym władcom miasta, nieprzejednanym wrogom irlandzkiej dziewczyny, która ośmieliła się poślubić jednego z nich - Joela Camerona.

„Zwierciadło Maeve, - Dorothy Daniels.

Leon jest stary. Bardzo stary. Leon jest szpetny. Bardzo szpetny. Leon jest brudny. Naprawdę bardzo brudny. Leon źle zachowuje się przy stole. On już taki jest. Leon nie jest sam. Ma przyjaciela, który z miłości i chorobliwej zazdrości popełnia zbrodnie...

„Bestia i Piękna, - Thiery Jonquet to powieść wstrząsająca, ponura, z zaskakującą pointą.

Dwudziestoszestoletnia śpiewaczka, uwolniwszy się spod rygorów wychowawczych cioci Lilli, prowadzi beztroskie życie artystki, osoby wolnej od zobowiązań, kochającej życie, pozbawionej uprzedzeń. W podróżach koncertowych poznaje wielu panów, zyskuje też dwóch gorących wielbicieli...

„Mężczyzna na każdą tonację, - Hery Lind to powieść prowokująca, pełna zabawnych scen i błyskotliwych, dowcipnych dialogów.

Lucy jest piękną, inteligentną dziewczynką. Ale zachowuje się jak maniaczka seksualna. Dotyka mężczyzn między nogami - jeżeli pan wie, co mam na myśli. Wpełza na ich kolana, głaszcze ich po udach, chce ich całować.

„Przypadek Lucy B., - Lawrence Sanders - nic dodać nic ująć.

Boże Narodzenie. Alan Monteith, młody i przystojny prawnik, wybierał się właśnie na świąteczne przyjęcie, gdy poproszono go o dość niezwykłą przysługę, od której zależało życie ciężko chorej kobiety. Nic nie wskazywało, że ta szczególna wigilijna misja może okazać się dla niego tak niebezpieczna...

„Gość w zastępstwie, - Grace Livingston Hill - tajemniczy świat prawdziwych uczuć, o których nigdy nie zapomnisz...

Po części człowiek po części maszyna - mechaniczny gliniarz. Robocop, człowiek z odznaką gliniarza, jest praktycznie niezniszczalny. Superglina ściga bandytów, którzy go okaleczyli i zniszczyli jego ludzkie życie. Jego zadaniem jest zapobiegać przestępstwom i ścigać bandziorów za wszelką cenę. Nawet za cenę życia.

„Robocop, - Ed Naha

opr.BB

ŚRODOWISKOWA EDUKACJA EKOLOGICZNA

O śmieciach ciąg dalszy.....

Od wielu lat nasilają się alarmy dotyczące braku racjonalnej gospodarki odpadami wytwarzanymi nie tylko przez zakłady przemysłowe, ale również pochodzących z gospodarstw domowych, ich składowania bez wcześniejszego przetwarzania. Pomimo wyznaczenia miejsc do ich składowania, odpadów jest tak dużo, że składowane są wszędzie: przed domami, wzdłuż ulic, na placach i skwerach, w zakątkach leśnych i nad rzekami. Jeśli ktoś w to wątpi, niech poświęci swój wolny czas i zwiedzi najbliższe okolice, sam się o tym przekona, że piszę prawdę. Ludzie wyrzucają wszystko - opakowania po spożytych produktach żywnościowych, chemikaliach, stare zużyte meble, zniszczony sprzęt gospodarstwa domowego, brudne zniszczone ubrania itp. Na śmietnikach, szczególnie „dzikich, buszują dzieci, żerują zwierzęta, owady, ptactwo mogące przenosić chorobotwórcze drobnoustroje. W istniejącej sytuacji najlepszym wyjściem byłoby spalanie śmieci, ale montaż nawet tych najprostszych jest pracochłonny, wymaga nakładów finansowych a budowa ich budzi zdecydowany sprzeciw społeczności lokalnych przed niewątpliwym niebezpieczeństwem przedostawania się do atmosfery związków toksycznych. Odpady są obecnie uznawane za jeden z największych problemów cywilizacji. Ich ilość rośnie wprost proporcjonalnie do poziomu życia mieszkańców. Statystyczny Polak „produkuje, rocznie ponad 1 tonę śmieci. Zagrożenie i uciążliwość dla środowiska ze strony odpadów przejawia się przede wszystkim zanieczyszczeniem wody i gleby, skażeniem powietrza, wyłączeniem z użytkowania terenów rolniczych i leśnych. Prawdziwą tragedią są wysypiska nielegalne, których w naszym mieście i gminie trudno byłoby się doliczyć. Na nielegalne wysypiska trafiają często groźne substancje toksyczne stwarzające możliwość zatrucia wód gruntowych. Nierzadko bowiem „dzikie, wysypiska są zlokalizowane w dolach po wy-

cd.na str. 11

AFORYZMY I FRASZKI
PANA EDMUNDA

*Politycy nasi to
śludzy uniżeni,
lecz nie narodu
a własnej kieszeni !*

*Lawirował z prawicy na lewicę,
byle tylko być obecnym
w polityce.*

*Gdy się stółek w rządzie traci
można umrzeć i z rozpaczy.*

*Żyli typowo
jak zięć z tesciową.*

*Politykował, politykował
, aż zbankrutował !*

cd. ze str. 10

głości od ujęcia wody. Aby zmniejszyć ilość odpadów i zanieczyszczenia nimi środowiska podejmuje się wiele akcji w zakresie ich zbierania, tak jak na przykład prowadzenie od kilku lat w miesiącu wrzeźniu akcji „Sprzątanie Świata - Polski„. Z mojej obserwacji wynika, że z roku na rok coraz mniej osób włącza się do niej. Jedynie jeszcze tylko młodzież szkolna masowo bierze w niej udział. sprząając tereny szkolne, pobliskie otoczenie. Pozostałej części społeczeństwa jest obojętne czy żyje w środowisku czystym czy zagrożonym. Aby zminimalizować problem śmieci wokół nas wystarczy tak niewiele pracy z naszej strony. Należy po prostu każdą wolną chwilę poświęcić na sprzątanie własnego gospodarstwa, własnego otoczenia. Jestem pewna, że wkrótce zobaczylibyśmy efekt swojej pracy - zadbane posesje, wysprzątane ulice, skwerki. Jeśli przeznaczymy na sprzątanie choćby jeden dzień, to nasze otoczenie lśniłoby czystością, nam oddychałoby się lepiej, a satysfakcja z wykonanej pracy na pewno przyniosłaby nam radość. Gdyby wszyscy ludzie od dnia dzisiejszego zaczęli segregować swoje śmieci - to świat byłby piękny, kolorowy i zadbany. Niestety, ten nawyk nie jest przestrzegany przez nasze społeczeństwo. Niektórym jest wszystko jedno co i gdzie wyrzuca. Wynika to z tego, że my dorośli nie jesteśmy do tego przyzwyczajeni a i naszym dzieciom od najmłodszych lat nie zwracamy uwagi na problem śmieci, nie uczymy porządku w rodzinnym domu, w myśl zasady „czym skorupka za młodu nasiąknie, tym na starość trąci„. Za mało jest też stanowczo ustawionych śmietników, za mało lub w ogóle nie ma punktów zbioru lub skupu makulatury, puszek aluminiowych czy innych odpadów do recyklingu. Aż się prosi, aby śmietniki do segregacji odpadów i nie tylko, ustawione były na osiedlach, w gospodarstwach domowych, miejscach użyteczności publicznej. Jednocześnie trzeba docenić trud segregacji odpadów i dbania o porządek. Odbiór śmieci segregowanych i niesegregowanych musi być systematyczny, no bo cóż z tego, że sprzątniemy, pozbieramy, a na wywóz trzeba czekać. To częściowo zniechęca sprząających i jest niewychowawcze. A w stosunku do brudasów i wandalii powinny być stosowane kary. Niestety nikt nie postawi wszędzie „stróżów porządku„. Dlatego myślę, że ludzie po prostu muszą się nauczyć dbać o estetykę swego otoczenia.

opr:ik

K	E	J	O	O	L	S
A	K	C	E	S	J	A
M	A	I	N	D	I	E
A	L	E	A	P	O	L
R	E	P	K	L	D	E
G	N	L	Ł	I	K	W
A	D	A	A	T	R	A
R	A	R	N	E	Y	T
Y	R	N	I	R	T	O
N	I	I	A	A	K	R
A	U	A	Ć	T	A	Ó
Ż	M	D	S	K	O	R
A	P	A	R	A	T	Y
B	R	D	A	L	A	T
O	O	R	D	I	R	U
J	D	I	E	S	C	A
A	U	A	K	T	Z	Ł
D	K	N	K	K	A	W
L	T	E	M	I	D	A

RYTUAŁ, ELEWATOR, TARCZA, ODKRYTKA, LISTKI, LITERATKA, RADEK, NAKLANIAC, INDIE, ADRIAN, TEMIDA, CIEPLARNIA, AKCESJA, PRODUKT, APARATY, KALENDARIUM, ŻABOJAD, MARGARYNA.

Podane wyrazy wykreśl z diagramu. Pozostałe czytane pionowo dadzą rozwiązanie - hasło wykreślanek. Rozwiązanie - hasło należy nadesłać na adres redakcji do dnia 15 listopada 1997r.

opr.BB

PAPIEROSY
CHEMIA
PRASA
INNE

M. Cieślak
Kiosk ul. Warszawska
/przy przystanku autobusowym/ Ceny konkurencyjne!

Kupon rabatowy!
Umożliwia zakupy ze zniżką 2%

ŚWIERSZCZ
RÓŻAŃSKI

Redaguje zespół.

Adres redakcji: 06-230 Różan, ul. Mickiewicza 1, tel. 669-042

Biuro ogłoszeń: 06-230 Różan, ul. Warszawska 17 (Biblioteka Publiczna), tel. 669-002

Tekstów nie zamawianych redakcja nie zwraca, a także zastrzega sobie prawo ich skracania i zmian.

Wydawca i skład: Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w Różaniu im. Józefa Piłsudskiego.

Druk: Zakład Poligraficzny, ul. 1 Maja 9, 06-200 Maków Maz., tel. 172-563

Miesięcznik

Dezodorant LUKSJA
3 rodz.

3,89

Szampon TIMOTEI 200 ml 3 rodz.

3,79

Wybielacz
CLOROX Delicate
750 ml

Wybielacz CLOROX
cytrynowy 1l

2,19

3,99

Krem KWIATY POLSKIE
3 rodz.

3,29

Mydło LUKSJA 100g 3 rodz.

0,79

Krem VASELINE tuba 75 ml
3 rodz.

3,39

KOP ULTRA
koncentrat
450 ml 2 rodz.

2,59

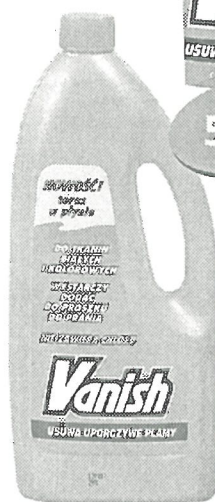
Odblamiacz
VANISH
proszek 400g
płyn 1 l

5,09

Pasta
w płynie
KIWI ELITE
75 ml 3 rodz.

3,89

Płyn do płukania E 450 ml 4 rodz.

1,69

TE CENY TO NIE SEN...

WYGRANE W TOTO W RÓŻANIE

W lipcu w Multi Lotka padła wygrana na sumę 50.000 zł (typ.10 trafnych 9 obst. za 10) a w sierpniu 2.500 zł (typ.7 trafnych 7 obst. 7) Szczęśliwcom gratulujemy !